

ESSENTIA MORTEM

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
<u>Peter Štec</u>	<u>Greenie knižnica</u>	<u>CC-BY-NC-ND</u>	<u>Prvé (2022)</u>	<u>Peter Štec</u>

O knihe

Essentia mortem je záverečnou časťou výpravnej sci-fi trilógie o Zemi, Civilizácii a neznámej Esencii, ktorá sa dostane znova na Zem vďaka nečakanej návšteve z vesmíru, ktorá môže v mene Civilizácie naplno prevziať Zem a jej tajomnú energiu do rúk Civilizácii. Má to niečo spoločné s množstvom vybuchujúcich hviezd, ktoré každú noc sledujú pozemšťania?

Obsah

ESSENTIA MORTEM.....	1
O knihe.....	2
Vždy je ťažké začať.....	4
Vojna svetov.....	4
Len pár sekúnd.....	8
Piesok na oblohe.....	13
Lišiak.....	18
Ten, ktorý hľadá na hviezdy.....	23
Teraz si vás kúpime.....	28
Pri šálke čaju.....	28
Kto dobre zarába, môže popíjať.....	33
Schovaný, neschovaný, idem!.....	38
Pád.....	42
Záručný list na život.....	47
Nikdy nie je koniec.....	53
Sviečka.....	53
Na vlastnom uvážení.....	58
Kto chytá vo vesmíre.....	62
Čo je sen?.....	66
Bomba.....	70

Vždy je ťažké začať

Vojna svetov

Svet stratil priveľa času. Je však späť. Len málo ľudí si pamätá minulé storočie predtým, než sa časy radikálne zmenili. Dnes je ale všetko inak. V roku 2130 totiž zasiahol celý svet neznámy vírus a netrvalo dlho, kým sa rozšíril na všetko živé. Najskôr sa šírila prostredníctvom domácich zvierat. Na jednu priemernú rodinu vtedy pripadalo približne desať živých domácich miláčikov. Avšak kým tento vírus kosil všetko štvornohé, dvojnohých majiteľov tento vírus sprvoti obchádzal. Približne tri mesiace na to sa však objavilo približne desať zmutovaných kmeňov, ktoré sa, bohužiaľ, šírili i medzi ľuďmi. Prejavoval sa akoby chrípkovým stavom, ale neskôr vírus začal napádať svaly a kosti. Ľudia najskôr bezsymptómovi, začali kýchať a kašľať. O tri dni sa nevedeli postaviť na nohy.

I keď tento vírus uzavrel všetky krajiny do karantény, trvalo necelý rok, kým sa našla vakcína a ďalší rok, kým táto pliaga ustupovala. Vzala so sebou približne tri milióny ľudí, ale na druhú stranu, nebyť faktu, že ľudia sa už hádam prvý raz poučili z minulosti, vzala by táto choroba so sebou niekoľkonásobne viac ľudí. I to znamenalo nový vek pre Zem. Už to bolo desať rokov od zlepšenia ľudských podmienok po obdobe temna, ktoré historici datovali od roku 2081 až do roku 2120. V roku 2079 bol slávnostne predstavený prvý funkčný virtuálny svet, v ktorom človek mohol žiť a fungovať formou úniku pred nadchádzajúcimi rokmi temna. Len o mesiac na to pozemšťania postavili milióny autonómny dom. Dom je skreslené pomenovanie, keďže išlo o mnohoposchodové vežiaky plné ľudí, odrezaných od sveta.

Niekoľko ale mohol očakávať tento úpadok. Zrejme len tí, ktorí bezboho hrozili útokmi na tých „druhých“. O čo teraz šlo? O moc? O peniaze? Nie. V roku 2069 istý agronóm Vance Islington predpovedal mohutný hladomor, ktorý podľa neho „zdecimuje populáciu a ľudí prinúti hľadať iné možnosti obživy“. Predpovedal, že ľudia v roku 2100 budú musieť jesť výlučne vegánsku stravu, založenú na proteínoch a mnoho druhoch rôzne tepelne pripraveného hmyzu, článkonožcov a kadejakej inej hávede. Zatiaľ čo pol sveta takto už fungovala roky a veľmi si nedokázala predstaviť iný spôsob stravy, vyspelé krajiny o tom nechceli ani počuť. Najmä potom, keď sa o tri roky zrútila čínska ekonomika a trh sa na dva dlhé mesiace zastavil. A to bol problém. Masívne ekonomické prepady, z ktorých sa ľudstvo dostalo až o necelé dva roky, zasiahli takmer každého. Ceny raketovo stúpali, dokonca sa zdalo, že sa majetok bežných ľudí scvrkáva každou hodinou.

Napokon sa ale agronóm mýlil. Hladomor prišiel skôr a akoby naschvál najskôr zachvátil tú časť sveta, ktorá už „obživu 22.storočia“ zaviedla. Mohutné horúčavy spálili temer všetko, čo sa vtedy hýbalo a to i vo vetre. Zrážok bolo takisto primálo a ak nejaké boli, vybláznili sa na poliach a lúkach vo forme najsilnejších búrok storočia. Bohatšie krajiny sa zo súcitu rozhodli chudobnejším krajinám pomôcť, avšak extrémne počasie nešetřilo ani ich. Celý rok a pol trvalo temer neprestajné zásobovanie chudobnejších krajín, až kým si pohlavári neuvedomili, že ak to takto pôjde ďalší rok, nebudú mať stravu dokonca ani pre vlastných ľudí.

Všetci úplne vyčerpaní, začali pracovať na všeliaku: Všemohúcej tabletke. Lieku, ktorý aspoň trochu nasýti žalúdok a pripomenie mu, o koľko skvelých pochutín prišiel. Už i bohatšie krajiny začali zaznamenávať nedostatky potravín a ľudia od hladu začali besnieť. Začal sa presadzovať nacionalizmus a náboženská sloboda. Teda, kde ako. Zatiaľ čo jedni prosili svojho boha o chlieb, druhí prišli na spásonosnú myšlienku, vyvraždiť čo najviac ľudí. Oficiálne len preto, že je ten druhý inej národnosti alebo vyznania, ale faktom bolo, že ľudia sa chopili zbrane hlavne kvôli jedlu. Kto ho mal, musel si ho schovať a mlčať ako hrob. Ak niekto zahliadol, že niekto na ulici má pod kabátom kus chleba, koledoval si o problém. Poniectorí sa zadúšali, že ľudstvo potrebuje ďalšiu vojnu, aby sa ľudské stavy preriedili, iní zase, že je potreba harmonizovať prerozdelenie stravy vo svete, iní poukazovali na množstvo jedla, ktoré sa hlavne v bohatších krajinách nemilosrdne vyhadzovalo, pričom bolo stále jedlé a nemalo jedinú chybičku.

Napokon Tabletka a virtuálna realita vytvorili kombináciu, ktorá umŕtvila utrpenie ľudstva aspoň na určitý čas. Ľudia si nechali vpravovať Tabletku do tela s pocitom, že si dávajú šťavnatý steak s horou zemiakov a zemiakového šalátu. Pravda však bola taká, že sa človek po napojení sa do VR iba telesne presunul do vegetatívneho stavu, zatiaľ čo jeho mozog ustavične pracoval. Každý o tom vedel, nebolo to nič tajné. Všetci vedeli, že nasadením si VR helmy sa im svet zakalí a skrásnie. VR helma totiž bola napojená na systém autonómneho domu, kde dostával prísun liekov a halucinogénov. Veď ak má steak chuť ako steak a pritom to má byť len jediná maličká guľatá svetložltá tabletká, tak sú akési halucinogény potrebné, človek si nedokáže vsugerovať toľko vnemov naraz, musia mu k tomu dopomôcť chemické fantazmatá.

Jedine takto mohlo ľudstvo prežiť. Závislí na nereálnom svete, naprogramovaným pre nich, kde sa mohli do sýtosti vyblázniť. Autonómny dom všetko zariadil. Málokto celý tento potrubný systém pod nimi preskúmal, avšak bol veľmi dobre organizovaný a zdanlivo neotrasiteľne nezlomný. Ľuďom sa to sprvoti nepáčilo. Ako inak, majú si predsa upierať jedlo pred úst, len preto, lebo celé miliónové mestá kdesi na druhom konci sveta nemajú čo do úst? Protestovalo sa takmer všade. Len tými protestami, ktoré boli búrlivejšie, než obyčajne, zahynulo za mesiac asi osemtisíc ľudí všade po svete. Virtuálny svet im však dal šancu. V takmer večnej karanténe, ale ľudia si nakoniec konieckoncov na to zvykli. Nemuseli v noci

páliť svetlá, nemuseli variť, ušetrilo sa mnoho energie. Virtuálny svet im splnil všetky očakávania a tak ich myseľ mohla byť rozptýlená až natoľko, že si hlad neuvedomovala.

Takto sa znížila spotreba potravín o sedemdesiat percent za rok. Všetko však má svoje pre a proti. Mnohí boli neustále chorí, vysilení a temer vždy unavení a hladní. Jedno jedlo denne zabilo množstvo ľudí. Mnohých ďalších skolila mentálna porucha. Počet samovrážd stúpala každoročne o sedem percent. Roky boli ľudia z tohto stavu šokovaní. Avšak tieto správy začali brať s postupujúcim časom s nadhľadom. Dnes zomriem ty, druhý deň ja. V smrti videli viacerí dokonca vykúpenie. Zabijem sa, aby tí ďalší nemuseli takto chradnúť ako my.

Všetko zastavilo Slnko. Nezvyčajne silná slnečná erupcia vyradila šesťdesiat percent svetovej VR populácie. Všetkých odpojilo zo siete a títo chudáci, niektorí po rokoch, vstali z kresla. Dostávali prídela jedla cez helmu, ktorú teraz mohli zahodiť. Deväť z desať centrálnych serverov bolo prakticky nepoužiteľných. Škody na ekonomike boli najväčšie, aké si ľudstvo pamätalo. Takmer hneď po tom, čo i ľudia na rovníku, pravda len tí, ktorí sledovali oblohu, s nemým úžasom asi dva dni sledovali polárnu žiaru, sa všetci najvyšší predstavitelia krajín domnievali, že prichádza nová éra ľudstva, už tak zdecimovaného predošlým strašným hladomorom, extrémnymi povodňami, horúčavami, nepokojmi a niekde i vojnami, že svetová populácia začala kulminovať, dosiahla dvadsať miliárd a po prvý raz v histórii sa za rok nezvýšil počet žijúcich ľudí. Desivé podmienky na planéte Zem dokonca spôsobili i značné zníženie pôrodnosti žien. Síce mnoho odborníkov sa zhodlo na tom, že toto obdobie bude len prechodné a pôrodnosť bude neskôr znova stúpať, ale to za predpokladu, že sa výrazne zlepši zdravotná starostlivosť a povedomie ľudí.

V roku 2105 už len Nigéria zaznamenala malý populačný prírastok, inak všade začala populácia pomaly vymierať. A čo bola dobrá správa, že podiel úmrtí na starobu výrazne stúpol a z toho sa dá usudzovať, že i hladomor a iné príčiny predčasného úmrtia začali pomaly klesať. Ľudia i v zaostalejších oblastiach už boli dostatočne vzdelaní na to, aby sa im zvýšil životný štandard a začali rodiť menej detí. Toto výrazne prispelo k ozdraveniu obyvateľstva. Generácia H, ktorá zažila masívnu slnečnú erupciu roku 2099 sa však označovala často ako „stratená“, najmä preto, lebo zrazu zoči-voči reálnemu svetu, často neuniesli ťarchu tohto sveta. Mnohí z vysilenia, iní z mentálnych chorôb, iní od hladu. Ešte trvalo vyše roka, kým sa i Tabletka začala stávať minulosťou. Svet začal prosperovať. Zatiaľ čo vo vyspelých krajinách sa prirodzený pohyb obyvateľstva už dlhodobejšie hýbal pod nulou, v oblastiach bez VR bolo už okolo nuly.

Mnohí z generácie H, ktorí po udalostiach Veľkej erupcie, mali ešte dostatok síl, začali veľmi tvrdo pracovať na náprave ľudstva. Erupcia umožnila vytvorenie celkom novej počítačovej siete, ktorú by už žiadna ďalšia erupcia nemala zastaviť. Po týchto udalostiach

mnohí mali voľné pole pôsobnosti a tak sa Zem začala stávať skvelým miestom pre život. Generácia H spravila všetko pre to, aby ich potomkovia, označení ako Generácia I, mohli Zem ešte viac zveľadiť a voviesť ju do novej éry. Nakoniec to neboli len prázdne slová. Po všetkých tých utrpeniach konečne ľudia dostali rozum a začala sa najlepšia éra života na Zemi. Ľudí síce neopustili staré pudy a vojny i v tomto svete neustále pretrvávali, avšak rýchle intervencie medzinárodnej spolupráce veľmi rýchlo pripomenuli týmto rebelom, že budúcnosť ľudstva závisí i na nich. Národné štáty sa pomaly rozpadali a niekde hranice dokonca prestali existovať. Vzájomná kolegialita, rešpekt a úcta sa vysoko cenili a tak bol takmer nevyhnutný zánik nateraz zažehnaný. Odborníci sa zhodli na tom, že napriek tomu, že v roku 2115 žilo na Zemi niečo cez devätnásť a pol miliardy obyvateľov a pokiaľ všetko pôjde podľa ich predpokladov, tak populácia prežije ďalších sedemsto rokov a pritom stále bude na planéte okolo 500 miliónov ľudí, úbytok bol malý, i keď sa začalo rodiť viac detí.

Počet obyvateľov Zeme už mal kulminovať, keď Zem postihla ďalšia katastrofa. Pandémia CH₄H₁ vypukla na jar roku 2130 pri hodnote devätnásť miliárd ľudí. Tri roky boli ľudia znova prinútení žiť v karanténe, ale oproti minulým podobným katastrofám sa ľudia s touto chorobou popasovali najlepšie, ako vedeli. Ctili si odkaz predošlých generácií a ich „humanizmus nového veku Slnka“ ich zachránil od naprostej katastrofy. Stodesať mutácií tohto rinovírusu, pričom len štyri z nich boli neškodné. Predpoklad pre naprostú katastrofu. Ale nediala sa. Ľudia svedomito dodržiavali zásady hygieny, bez reptania šli do izolácií a i keď sa našlo zopár jednotlivcov, ktorí neverili lekárom a pripomínali im, že i oni kedysi odporúčali fajčiť cigarety, nakoniec sa ukázalo, že všetko je to nakoniec na samotnom jednotlivcovi. Karanténizácie a reštrikcie prestali pomáhať, iba obmedzovali ľudí a vyvolávali nepokoje. Po intervencii Lekárskej komory sa karantény a dokonca i všetky reštrikcie uvoľnili a keď i Komora priznala, že všetky tieto reštrikcie prestávajú byť účinné, vyhlásila pomerne svetaboričskú teóriu, že „vo veku humanizmu nového Slnka už nie sú potrební ani poslušní ľudia“. Toto nešťastné formulovanie tézy o slobode síce vyvolalo búrku nevôle, avšak nakoniec si ľudia spomenuli, čo im na histórii prekážalo najviac – nedostatok slobody.

I ten však musí byť nejaký regulovaný. Národné štáty síce stále jestvovali, ale ich nižšie jednotky, kraje, okresy, oblasti, župy alebo spolkové republiky mali zrazu dostatok práv na kontrolu vlastného územia. Územné jednotky sa čoraz zmenšovali a vládli si sami. Už nejestvovali malé obce ani okresy. Poniectorí hlásali dokonca i zánik štátnosti. Centrálné vlády prestali mať zmysel a regulovať oblasti, ktorých regionálne disparity sa stále zmenšovali, prestávalo byť účinné. I keď však prírodné podmienky neumožňujú rovnako kvalitný život ich obyvateľov, kraje si začali tvoriť vlastný plán rozvoja, už nepodliehajúci centrálnej vláde. Ved' predsa i myslenie ľudí sa kamsi posunulo: Ak si nepomôžeme sami, nikto nám na pomoc nepribehne. Chopme sa práce, kto čo vie a bude sa nám sveta žiť. Toto myslenie má síce blízko zastaralým poučkám marxizmu, socializmu a komunizmu, ale o tom nikto nechcel už ani počuť. Musíme vybudovať niečo lepšie a silnejšie. Demokracia v zmysle ideálov predošlých storočí, socializmus a i kapitalizmus začali byť pojmami minulosti.

Len pár sekúnd

„Matty, ty sa budeš dívať na to vesmírne divadlo?“ chrapľavým hlasom sa opýtal Loukas Skórdo, neustále sa hrajúc so svojimi pestovanými fúzmi. Za tento rok už ide o šiestu supernovu, viditeľnú z Atén, veril by si tomu?“ Mathaios Chymós, jeho mladší spolupracovník z autodiely však len skepticky krčil ramenami. Ani za boha sa mu práca dnes nedarila a ešte ho nahnevali dodávateľia, pretože zase poslali zlé diely do prevodovky. Hromžil, že ani poriadne matice do kolies nevedia dodať.

„Ja asi budem tráviť večer ako vždy. Liečiť sa a čítať si knihy.“

Loukas, vlastník autodiely, ktorému ťahalo na dobrých sedemdesiat, sa však sucho zasmial: „Neblázni, prosím ťa. Kto dnes číta knihy?“

„Tak ja napríklad.“ usmial sa Mathaios. „Je pravda, že v poslednom čase si na to vyhradzujem málo času, ale veď ja nemám život, veď vieš.“

„Nemáš, nemáš, nevykrúcaj sa,“ otcovsky ho pokarhal, „taký poriadny chlap ako ty a vraj nemá život. Zajtra máš tú schôdzku, je tak?“

„Samozrejme. A čo má byť?“

„Že potrebujem, aby si bol vo forme.“

Mathaios si sám pre seba zamrmal: „Vo forme v uniforme...“.

Vstal a skúmavým pohľadom počastoval prevodovku. Už sa na ňu dnes vykašle. „Keď to pokašleš, vieš, čo bude.“

Mathaios bol však skúpy na slovo. Stále sa díval na tú prevodovku a už si robil plány, ako ju zajtra kompletne celú rozmontuje.

„Počúvaš ma vôbec?“

Zahmkal.

„Matt. Haló?!“

„Áno?“

„Že zajtra na teba čaká ten pán Dingwall.“

„Neviem, načo sa sem trepal až z Houstonu.“

„No kvôli tebe, ty blázon! Keď ho presvedčíš, že vieš byť kvalitný, vezme ťa do tímu.“

Sucho sa zasmial: „Mňa? Tak to je už pár rokov mimo.“

Mathaios Chymós bol kedysi vychádzajúcou hviezdou motošportu. Nižšími juniorskými kategóriami formúl prešiel ako nôž maslom, vyhral Formulu 4 Juh a na prvý raz i Formulu 3 Svetový šampionát. Roku 2129 smeroval už i k víťazstvu vo Formule 2, ale potom zasiahla svet pandémie, dva roky sa nepretekalo a jeho sponzorovi došli peniaze.

„Mám už temer tridsaťtri. Dnes Formulu 1 zvládnú pilotovať školáci. Tomu sa už venovať nechcem. S pánom Dingwallom sa stretnem, to určite, ale ešte nevie, že do auta nesadnem.“

„Prečo?“

„Lebo som teraz pri vás, Loukas. Toto ma baví a na Formulu 1 už nemyslím.“

Loukas však vedel, ako pracovať ľuďom na city.

„Si pretekár. Každý jeden pretekár chce okúsiť Formulu 1. To ťa to vôbec neláka? Prvý Grék vo Formule 1?“

„Zmenil som sa, pán Loukas.“

„To je tou nehodou, že?“ zmiernil tón.

„Nie tak náhodou tým, že mi po nej zoželeznela noha?“

„To dnes nie je vôbec prekážkou.“ namietal Loukas.

„A kto vám bude pomáhať v dielni?“

„Mathaios, sám dobre vieš, že dielňa budúci rok neprežije. Autá už nemajú taký punc ako terajšie ohavné sebrahy. A na tie zakladať dielne, to je samovražda, to sám dobre vieš. Tolko peňazí nemáme. Ale ak by sa ti podarilo dostať do Formuly 1, bol by si mi väčšou oporou, než si tu zadrbávať život ako obyčajný automechanik. Ja už niekoho najmem, o to sa nestaraj.“

„Pán Skórdo, o tom sme sa už predsa bavili...“

„Áno, ja viem. Ale čo Cesnak povie, tak i bude! A vieš, že moje predpovede sú takmer vždy pravdivé.“

Mathaios si ale akosi bezútešne vzdychol: „Ale ja už nemám šťavu.“

Loukas opäť so svojim životným elánom odbil Mathaiosove námietky. Často však vybuchoval emóciami a Mattymu pripomínal tento jeho nadriadený celkom ako filmová postava, šitá na mieru Louisovi de Funésovi. „Nemám šťavu, nemám šťavu, počúvaš sa vôbec?“ ešte i tá gestikulácia mu ho pripomínala. Chcel by som mať jeho pohľad na svet. Všetko dokázal tak jednoducho a tak nechápe, aké zábrany môže mať tento človek vo svojom životnom rozkvetu. Ani len rinovid-30 ten človek nikdy nedostal. A Mathaios síce tiež nie, ale niekedy to chcel vzdať, keď videl, ako ľahké je ho dostať a ako človek takmer za týždeň človeka už ani nepripomína. Veru tak, jeho život prestal mať farby. Po obrovskej nehode, ktorej bol nielen že svedkom, ale i priamym účastníkom, prišiel o nohu a o celú svoju kariéru. Viedol šampionát o sedem bodov. Sezóna sa blížila do finále. Už len Belgicko, Nemecko, Francúzsko a dve podujatia v Spojených arabských emirátoch. Zatiaľ, čo sa všetci tešili na

okruh v Spa, v piatok pri tréningu sa zranil jeho tímový kolega, keď dostal šmyk v zákrute Raidillon a v obrovskej rýchlosti oprel auto o bariéry. Vyviazol síce po svojich, ale musel i tak do nemocnice, kde sa ešte týždeň liečil. Ešte ten deň médiá vyspovedali samotného Mathaiosa, čo si o tom myslí. Vtedy to bol ale iný človek. Zatiaľ čo všetci ostatní piloti do médií vypúšťali sterilné správy, ktoré neboli nijako konfliktné a boli odpoveďou, ktorú všetci chceli počuť, Mathaios vždy všetko povedal na rovinu. I jeho sponzor ho musel občas krotiť vo vyjadreniach, inak hrozil výpoveďou zmluvy. Možno preto Mathaios tak rozdeľoval fanúšikov. Jedni ho milovali, iní neznášali.

Bez okolkov do médií spustil kritiku na trať a usporiadateľov. Ak hľadajú niekoho, komu sa trať v Spa nepáči, tak mu môžu zaklopať na dvere. Pripustil, že trať je nebezpečná schválne a tiež si neželá, aby preteky boli sterilné, ale miera rizika v pasáži Eau Rouge/Raidillon je pre súčasné autá Formuly 2 príšerne nebezpečná už zopár rokov a organizátori Grand Prix mu môžu vyliezť na hrb, pretože všetky jeho predošlé požiadavky na úpravu tejto sekcie zmietli zo stola. „Ak sa tu niečo tento víkend zomelie, tak to nebude na mne.“ Hneď na to dostal nálepku „Zlý chlapec“, ale on to mal hlboko v paži.

„Ak ja som ten Zlý chlapec, tak nech. Uvidíme, kto bude zlý potom, čo sa tu niekto zabije. Sami dobre viete, že v tejto sezóne sme mali primálo času na úpravu monopostov pre nové pravidlá. Plus nezabudnite na to, že bola zakázaná, po minulé roky nezištná, elektronická výpomoc pri šoférovaní. Nezabúdajte na nehody Chenga v Bahrajne, Coronila v Británii a Grubera v Rakúsku. To, že tú nehodu Gruber vôbec prežil, považujem za zázrak. Jednoducho, nové pravidlá spôsobili to, že auto sa ovláda oveľa ťažšie, ako po minulé roky, a to by síce malo pomôcť oddeliť zrno od pliev, ale ak to má byť za cenu straty života, tak to odchádzam z tohto športu.“

Kvalifikáciu, teda akoby preteky o tom, kto bude na štartovom rošte na prvej pozícii, Mathaios úplne ovládol. I to je slabé slovo. Svoju konkurenciu zničil a nadelil druhému pilotovi v poradí šesť desiatín sekundy a to sa bavíme o juniorskej súťaži, kde všetci piloti majú rovnakú techniku pod kapotou. Opäť si však zlízol kritiku verejnosti, ktorá mu pripomenula, že „ak niekto chce odísť zo športu kvôli riziku, pričom sám to riziko pozná a bojuje s ním od motokár, tak taký pilot buď nemá čo vo vrcholovom motošporte čo robiť, alebo nikdy nič nedosiahne.“ I týmto krikľúňom zavrel ústa svojou dominantnou kvalifikáciou.

Štart pretekov. Zvládol ho celkom dobre, ale v La Source do neho niekto zozadu strčil. Klasický pretekársky incident po štarte, kde je pokope veľa monopostov. Avšak stratil kontrolu nad vozidlom a mal čo robiť, aby sám do niekoho nevrazil. Tým však stratil prvé miesto a do Eau Rouge vchádzal až ako štvrtý. Na konci kola sa mu podarilo vziať si aspoň jedno miesto a bol tretí. Do vysielacky už hlásil, že tým kontaktom zrejme niečo odletelo i z

jeho auta a že tým má určite poškodenú aerodynamiku. A už na rovinkách začal strácať rýchlosť. V treťom kole si všimol, že ten štvrtý, ktorého o kolo skôr predbehol, náramne baží po odvete a hneď bol za ním ďalší pilot. Doteraz nevie, kde sa stala chyba. Ale iba pocítil náraz. Ten idiot ma chce predbehnúť v Eau Rouge, napadlo mu, keď v spätnom zrkadle videl súperovo auto takmer na jeho úrovni. Ďalej nevie nič. Možno niekto vrazil do neho a ten do mňa alebo ako, pomyslel si, pretože tento náraz spôsobil stratu Mathaiosovho zadného krídla v rýchlosti 230 kilometrov za hodinu v zákrute do kopca. To znamenalo okamžitú stratu prítlaku a keďže súčasné autá sú bez zadného spojlera neovládateľné, hneď ho v tej rýchlosti stočilo doľava a potom mierne do vzduchu a rovno k bariéram. Posledné, čo si z tej nehody pamätal bola bariéra, ktorá sa neuveriteľnou rýchlosťou približovala k jeho autu. Nikdy si ani nespomenul, že krátko po nehode, zapichnutý v bariére (a to ani nevedel, či to boli tie isté, ktoré tesne pred nehodou videl) bol asi ešte tridsaťpäť sekúnd pri vedomí a dokonca komunikoval s traťovými maršalmi. Celú spodnú časť tela ale vôbec necítil. Dokonca mal pocit, že ho do bariér nasmerovalo súperovo auto, ktoré do neho narazilo, možno mu i zlámalo kokpit na dve, to už nevedel.

Prebral sa až v nemocnici o týždeň. Zistil, že prišiel o ľavú nohu a ten fakt, že má aspoň tú pravú, je zázrak. Viac ho však podesilo to, čo sa dozvedel potom. Na jeho otázku, ako sú na tom ostatní piloti, dostal odpoveď, ktorú nečakal. Touto nehodou sa rozpútalo peklo a ďalších sedem vozidiel v tejto skrumáži bolo obeťou tejto nehody. Niektorí zozadu narazili do vrakov tak prudko, že vyleteli do vzduchu, súčiastky a autá leteli vzduchom. Ešte strašnejšie bolo zistenie, že okrem neho sú traja piloti v ohrození života v nemocnici a ďalším dvom už lekári nevedeli pomôcť. To bola najstrašnejšia nehoda za celé obdobie Formuly 2. Preteky ani nedokončili. I dvaja maršali sa ocitli s menšími poraneniami v nemocnici následkom letiaceho karbónu a súčiastok. Ak nejakého pilota zlomí nehoda, bola by to presne takáto.

Všetci traja piloti okrem Mathaiosa nehodu nakoniec prežili bez ujmy, jeden z nich mal však tak vážne zranenia, že sa rozhodol ukončiť kariéru. Liečil sa asi rok a pol a nakoniec sa z toho dostal, ale do auta, dokonca ani civilného, už nikdy nesadol. Dokonca dvaja piloti, ktorí ani neboli účastníkmi nehody sa odhlásili zo šampionátu. Mathaios bol teda jediný pilot, ktorý ukončil kariéru s trvalými fyzickými následkami. Prišiel o nohu a druhú si liečil dva roky. A to všetko počas pandémie. Motošportový svet zostal v nemom úžase po tej nehode a tým faktom, že Mathaios voľačo šípil už tesne predtým. I keď sprvoti uznávali, že mal pravdu, ale len čo sa situácia trocha upokojila, už začali liezť na svet „zaručené teórie“ o tom, že Mathaios to mal celé pripravené a že tak mu treba, že ostal bez nohy. Niektorí dokonca tvrdili, že mal samovražedné sklony a že sa chcel sám v tejto nehode zabiť, ale že tým, ako to celé dopadlo, tak sa potrestal viac, než zamýšľal.

To boli čistokrvné hlúposti. Mathaios život miloval, pravda, až do nehody. Dostal protézu, s ktorou sa zžil celkom rýchlo a začal zabúdať na útrapy motoristického života. Kvôli nej nedoštudoval školu a tú medzeru chcel čo najskôr zaplniť. Po nehode vydal stanovisko o

tom, čo všetko musí elitný pretekár obetovať svojej vášni a výsledok je pritom tak vzdialený a tak obrí, že len necelé percento dosiahne to, čo chce. Mladosť strávil v aute, mimo všetkých radostí a pôžitkov života. Tréning, pretekánie, simulátor a na čo to všetko? Aby si roztrepal auto o múr, takmer sa zabil, potom vstal z auta a nadával na mechanikov, že nemajú pripravené náhradné auto?

A tak využil svoje technické nadanie a začal sa venovať najskôr rutinným prácami okolo auta, neskôr si trúfal i na väčšie zásahy a až neskôr sa upísal Loukasovi Skórdovi. Tomu dielňa už i tak neprosperovala, autá začali vytláčať sebrahy a ich servis je ešte k tomu desať ráz drahší. Loukas už vtedy vedel, že neprežije, no nejakých ľudí potreboval. Veľa schopných mechanikov prešlo pod iné firmy, ktoré sa už zaoberali výlučne sebrahmi. Tam títo ľudia už vedeli zarobiť oveľa viac, ako u nejakého senilného starca, lipnúceho na starých tradíciách.

Mathaios iba s hlavou kdesi v oblakoch a neprítomne hľadel na svojho zamestnávateľa. Koľko ráz už tento jeho monológ počul a koľko ráz ho mal v paži? Loukas je predseda jeho zamestnávateľ a nie chlebodarca. Nemôže ho predseda donútiť vrátiť sa na pretekárske okruhy len preto, aby mohol z jeho peňazí zachrániť dielňu. Až tak blízki si neboli. Ak by mu bol rodinou, nepovie ako pol slova. Ale Loukas bol taký. Na jednu stranu ho chápal, že chce za každú cenu zachrániť svoju dielňu, na druhej vedel, že sa mu vždy lesknú oči, keď vidí v svojom dosahu peniaze. A teraz ich videl stelesnené v ňom.

„O tom predseda vy neviete nič. A mimo toho, túto tému sme predseda už rozoberali.“

„Rozoberali či nie, a čo budeš robiť ty, keď to tu zavriem? Bez tvojej pomoci som totižto nahraný a ty tiež! Iba ak by si sa začal vrtáť do sebrahov a to predseda bez vysokej školy nemôžeš robiť.“

„Voľačo už len pochytím, nie?“ usmial sa Mathaios a neprestal sa dívať na tú prevodovú skriňu. Vedel, že tým len prilieva benzínu do ohňa, no tešilo ho, keď vedel svojou stoickosťou vytočiť svojho šéfa. Ten už len po takejto výmene názorov často zavzdychal a polohlasne si niečo mrmlal. Takmer vždy niečo v zmysle „že toho chalana ja nikdy nenapravím“ a pokračovali ďalej mlčky v práci takmer hodinu, kým sa šéf chvíľu neupokojil.

Mathaios sa predseda len do ten prevodovky pustil. Mal síce na ňu ešte týždeň, ale nerád nechával prácu nedokončenú. Dosť sa mu nedarilo a ešte sa k tomu nemohol poriadne sa svoju prácu sústrediť. Hlavne kvôli nohe. Len pred týždňom si nechal starú protézu vymeniť za novú. Vtedy mal ešte stále svoju pôvodnú, prvú kovovú nohu. Ale i tá sa časom opotrebovala a tak si nechal vyrobiť novú. A akosi mu nesesedela, tak ju dal reklamovať. Napokon zistil, že noha bola v poriadku, iba si jeho telo na ňu trocha dlhšie zvykalo, preto ho boleli obe stehná. No nezlepšovalo sa to a to ho hnevalo. Včera sa zdalo, že už bude môcť i utekať a dokonca sa o to i pokúsil. Išlo to celkom dobre, ale nebežal rýchlo a ani dlho a stehná

ho boleli až strach. A teraz mu pri práci zavádzala a cítil, akoby k jeho telu ani nepasovala. Nuž ale čo, nová mi nenarastie, usmial sa a pustil sa do rozoberania tej nešťastnej prevodovky.

Piesok na oblohe

Bentas Kemežys sa díval z okna. Robieval to často a rád. Veľmi rád sledoval ľudí z okna a snažil sa im vidieť do hlavy. Často toho ale po nejakom čase nechal, keď zistil, že tí ľudia buď v hlave nič nemajú, alebo to iba on im nedokáže zísť pod kožu. Svojimi inteligentnými očami chcel totiž vidieť omnoho viac, než normálny človek. Zadúšal sa, že vie vidieť veci, nad ktorými mnohí len mávnu rukou, ale nikdy to nevedel nijako dokázať. A ani terajšie sledovanie ľudí mu veľa optimizmu neprinieslo. To sa už radšej díval na oblohu. „Vesmír nám všetko chce rozpovedať, ale my ho nerozumieme“, (vždy kládol dôraz na to, aby vesmír pomenoval ako živú bytosť) vravieval a tým len doložil svoju odvekú túžbu vidieť veci, ktoré nie každý vidí, alebo len mávne nad nimi rukou.

„Matt? Vieš mi, prosím ťa, preboha vysvetliť, čo sa to vonku deje?“ Mathaios sedel na svojej posteli a ponosoval sa, že znova ho tá „živá noha“ bolí. „Bentas, voľajako sa mi to s nohou zas zhoršilo. By to porazilo.“ Bentas, alebo len Ben, keď už v tomto svete majú všetci na občianskom preukaze i anglickú verziu svojho mena, mu hodil vzduchom masť. Vedel, že mu veľmi nepomôže, ale už sa chystal, že si s ním trochu zacvičí. „To bude chcieť masáž, Mister Šťava.“ Matt ho nechal tak. I Bentas nemal ľahký život a práve on mal väčšie samovražedné sklony ako Matt. Ale pri Mathaiosovi ožil a získal stratenú pôdu pod nohami. „Bentas, to tá supernova.“

„Ahá. Ale však už to je...“

„Asi šiesta. No a čo mňa je po tom.“

„Ale šiesta za rok a to je ešte len júl? Vážne? To sa tam Pánbožko tak nudí alebo ich zapaluje Deduško Večerníček?“

Matt cítil, že teraz pár dní bude musieť odpočívať. To rozoberanie prevodovky mal ozaj nechať tak. Bentas, stojac pri okne a držiac malú misku plnú hrozienok, z ktorej pomaly ujedal, hodil okom na svojho pacienta. Nechal hrozienka hrozienkami, misku ponechal na parapetnej doske a ruky dal do takej polohy, ako keď chirurg si pred operáciou umýva ruky. Bentas býva pri Mathaiosovi veselej povahy, inak je mĺkvy a akoby bez života. Už si Mathaios ľahá na postel, noha bolí. Vystiera ju do vzduchu, tú berie do ruky Bentas a masíruje mu ju. To, že to robí dobre, potvrdil takým vzdychaním, že Bentas hneď od pľúc poznamenal: „Téda, akoby sme natáčali gay porno.“

Bentas Kemežys je pôvodom z Litvy a podobne ako Mathaios kedysi pretekal vo Formule 4 Juh, kde obaja pretekali za jeden tím a boli to zároveň i rivali v boji o titul, ktorý napokon o tri body bral Matt. Bentas je však o štyri roky mladší a už vtedy sa hovorilo, že má snáď ešte väčší talent, než Matt. Ale jeden jeho sponzor skrachoval, druhý mu vypovedal zmluvu, rodičia ho opustili, pretože ich nepočúvol a šiel si za svojím. Jeho sen sa ale rozplynul skôr, než sa začal rysovať. Chvíľami sa táral po uliciach Atén a nemal chuť sa ani len vrátiť do svojej rodnej vlasti. Prežíval toto obdobie oveľa horšie, ako Matt tú obriu nehodu. Keď sa však „Mister Šťava“, ako volal svojho bývalého tímového kolegu dozvedel o osude svojho litovského priateľa, zavola mu a pomohol mu zo životnej situácie. Nikdy totiž nezabudol, že napriek rivalite medzi nimi nepanovala žiadna nevraživosť. Dokonca sa mu Bentas deň pred záverečnými pretekmi zveril s tým, že titul vyhrať ani nechce, pretože považoval Mathaiosa za lepšieho. A len lepší má vyhrať. Matt sa zastrájal, že o tom predsa rozhodnú posledné preteky a tiež i kus šťastia, na čo Bentas len tajomne odvetil: „Uvidíme sa zajtra, Mr. Šťava.“

A to, čo urobil Bentas na druhý deň v pretekoch sa proste nevidí. V siedmom kole obaja bojovali o druhé miesto. Tento boj sa predĺžil na niekoľko ďalších kôl. Bolo vidieť, že tretí Kemežys je rýchlejší ako Chymós. Kemežys nutne potreboval skončiť v pretekoch pred svojim gréckym priateľom a zároveň tímovým kolegom. V jedenástom kole bol Bentas netrpezlivý, štuchol do neho a poslal ho na trávu mimo okruh. Týmto Mathaios stratil rýchlosť a jeho auto sa na klzkom povrchu roztočilo. A mám po pretekoch, pomyslel si Mathaios a Bentas je majster. Ale čo zrazu nevidel? Bentas zastavil a počkal, kým sa Mathaios dostane späť na trať. Obaja už boli mimo bodov a tak po ďalších troch kolách sa už len dovezli do cieľa a Mathaios sa stal majstrom. Bentas gentlemansky počkal, čo sa ale vôbec nepáčilo jemu sponzorovi a tiež i vedeniu pretekov, ktorí ho potrestali za to, že ohrozil bezpečnosť pretekov. A to stál mimo trate. Podobne sa Bentas zachoval i skôr v sezóne, keď vytlačil svojho protivníka z trate. Možno i v rámci pravidiel a férovo, i keď tvrdo, ale o tri zákruty neskôr svojmu súperovi pozíciu vrátil, pričom podľa pravidiel nemusel, kým by nedostal od tímu správu od vedenia pretekov, že tak musí urobiť. Takisto Bentas nechal auto autom, keď bol svedkom veľkej nehody v tréningu pred inou Grand Prix a pomáhal súperovi von z auta, ktoré začalo pomaly vzplanúvať.

Ešte zo tri minúty sa venoval Mathaiosovej nohe, keď tu zrazu mu v nej poriadne čosi prasklo, až sa zháčil. Mathaios však nejavil žiadne známky diskomfortu: „Vari nepoznáš moje kosti? Zvuk, akoby prašťali, ale to tie moje kĺby. Mám ich ako šesťdesiatnik.“

„Už som si myslel, že ti ju vytiahnem z pántov ako bábiky Barbie.“

„Skoč do železiarstva po novú nohu.“

„Jedna nestačí? Za rok budeš ako Robocop.“

„Menej človek, viac stroj. No a čo. Hlásili, že sa možno už blíži vek implantátov.“

„A vybuchujúcich hviezd.“

Bentas, narozdiel do Matta miloval vesmír a všetko s ním spojené. Dokonca sa odhodlal na štúdium astrofyziky. Až tam však pochopil, že štúdium bude až po vrch plné výpočtov, rovníc a fyziky. Neexceloval, prechádzal semestrami zodranými ušami, začal mať štúdiá plné zuby a mal sto chutí to vzdať. A keď si na to spomenul, znova sa o tom zmienil Mathaiosovi: „Matt, mne sa sa už nechce. Keď nedám tú poslednú opravnú skúšku, budem prenášať tretí predmet. To v ďalšom roku už proste nemám šancu dať. A vieš, že sa snažím ako pes, ale jednoducho to nestačí.“

Matt nemal síce chuť riešiť nič, len svoju nohu, ale keďže mu záležalo na svojom labilnom kamarátovi, posnažil sa uvelebiť na svojom lôžku a prihovoral sa mu, len čo sa Bentas znova zahľadel melancholicky na oblohu.

„Viem Benny. Bavili sme sa o tom už veľa ráz. Keď si dal to toho všetko a stále to nestačí, možno je múdrejšie ustúpiť.“

„Nie žeby ma to štúdium nebavilo, baví ma to. Ale veľa veciam nerozumiem a nechápem im. A i keby som to štúdium nejako dokončil o tie dva roky, tak bude zo mňa mentálny stavec.“

„Tak to potom nemá cenu. Ale povedz si, ak tú skúšku dáš, čo bude potom? Zatneš zuby a pokúsiš sa to dokončiť alebo to vzdáš, ale zase získaš dva roky na niečo, čo ťa môže naplňať a bude ti potešením? Inak štúdium môžeš len prerušiť, nemusíš na to hneď vykašľať.“

„Už som ho prerušil počas pandémie. Myslím, že druhý raz to už nebude možné. Vieš a toto mi na sebe najviac vadí,“ nie veľmi silno buchol po parapetnej doske, ale len pár milimetrov do misky s hrozičkami, „že nič nedotiahnem do konca. Vždy sa mi niečo vymkne spod rúk! A mám pocit, že nad tým nemám moc, aby som s tým voľačo urobil.“

„A kto vie, čo sa v tom živote deje? Nikto. Ale ja som ti hovoril, že sa príliš staráš o druhých. Záleží ti na nich viac, než na sebe. To je síce šľachetné, ale tým trpíš i ty.“

„Ja neviem byť sebecký.“

„Možno to nie je to správne slovo, Ben.“ usmial sa Mathaios. „Čo je ale horšie, že sa s nimi porovnávaš. Máš pocit, že všetci žijú šťastne a spoločne a keď zistíš, že ti to chýba, tak sa len s tým vnútorne zžieraš. Ale to je len fikcia.“

„Ja som ale rád, že sa ostatní majú dobre.“

„Nemôžeš klamať sám seba, Ben. Potrebuješ byť priebornejší a viac srať na ostatných. Staraj sa o seba a o tých, ktorí ťa podporujú. Na ostatných zvysoka ser. Nezištná pomoc sa ti nikdy nevráti, pokiaľ pomáhaš niekomu, kto o ňu nestojí. I ten žobrák by sa ti odmenil, ak by ti bol vďačný. Nemôže ti dať niečo, čo nemá, ale dá ti to, čo chýba tebe. A možno nie hneď, ale dobrí ľudia nezabúdajú na svoje dlhy.“

Už si zvykol, že s Bentasom musí hovoriť, ako on kedysi s médiami, na rovinu. Ben mu je však za tento prístup vďačný.

„Máš pravdu Matt, musím sa vzchopiť,“ dodal si Litovčan odvahy a znova sa zadíval na oblohu: „Veď sa zmráka a tú hviezdu je stále vidieť. Šialené.“

Mathaios si znova spokojne nechal hlavu klesnúť na vankúš. Bentasova masáž pomohla. Krv mu prúdila v nohe akosi rýchlejšie, bolela ho už menej.

„A Matt? Ty máš zajtra stretko s tým Dingwallom, že je tak?“

„Veru tak. Ale pretekať u neho nebudem.“

„Prečo?“

„Nevstúpim dva razy do tej istej rieky.“ nadhodil a poklepal si hánkou o koleno ľavej nohy. To, že je končatina nahradená železom a titánom, pripomenula dunivým zvukom.

„Máš recht. Ale inak čo by od teba chcel iného? Veď si všetkým jasne povedal, že končíš.“ Matt si namáhavo vzdychol. V polohe ležmo sa na posteli hýbal ako vorvaň a to ho hnevalo. „Asi to len proste niekto nechce pochopiť, no čo.“

„Ale tak na druhú stranu, isto to ešte v sebe máš.“

„Veď aj ty, ty blázon, schopný všetkého.“

„Jasne. Divebomb do La Source? To dám ako nič.“

„No tie tvoje známe divebomby na Ricciarda...“

„A čo? Veď takmer vždy mi vyšli. Na naproti tomu...“ nedopovedal, pretože ho zaujala akási náhla zmena jasnosti na oblohe.

Slnko vyšlo znova. Chvíľami bol Bentas prilepený na okne, ale duchaprítomne sa rýchlo skrčil a vtedy nastal nový deň. Silné svetlo zvonka len na desať mrazivých sekúnd zaplavilo jasom celú miestnosť. Mathaios ostal ležať a nevládal sa ani pohnúť. Mrvil pohľadmi raz na skrčeného Bentasa, raz vôkol seba. Posteľ mal orientovanú tak, že hlavu mal otočenú k miestnosti a tak sa neďíval do okna a bol ušetrený dočasnou slepotou. Bentas si však sadol na zem hneď potom, čo sa vonku znovu znížil jas. Matt rýchlo vstal, v šoku zabudol na svoje nohy, jednu boľavú a druhú náhradnú a hneď bol skokom pri svojom kamarátovi. Ten si chvíľami šúchal hánkami oči, akoby práve teraz vstal.

„Ben, si v pohode?“ Matt sa zadíval vonku. Slnko temer zašlo, ale bolo stále veľmi vidno. A na oblohe žiarila vedľa tej známej supernovy ďalšia žiarivá hviezda, ostrejšie a výraznejšie. „Podívaj sa na mňa!“ nabádal Bentasa. Ten bol chvíľu otrasený, ale potom zamrkal očami a vravel: „Vidím ťa nejako neostro.“

„Dočasne si asi stratil zrak. Dačo vonku vybuchlo. Vyzerá to ako ďalšia supernova. „Netáraj, ďalšia?“ jeho astronomické ja hneď späť vstalo a donútilo ho znova skúmať oblohu. Mathaios

ho však nechal v tom, nech si uvedomí, že jeho oči potrebujú teraz čo najviac oddychu. Všimol si tých zopár ľudí, ktorí takisto vyšli von sa pozrieť, čo to bol za záblesk. Na prvý pohľad to vyzeralo ako záblesk pri atómovom výbuchu, ale po ňom nenastala žiadna nárazová vlna a žiaden atómový hrieb.

„Hovno vidím.“ prekvapil Ben Mathaios. Toto slovo Bentas nemal v slovníku. „Akože vidím nejaké odlesky na oblohe, ale sú príliš rozmazané. Si si istý, že sa mi zrak nepoškodil úplne?“ Opäť ho šokoval. Zrejme Mathaiosova „mozgomasaž“ má predsa len zmysel. Inokedy by Bentas stratil úplne hlavu, hneď by otváral okno a v strede pádu by mu zakričal, že nechce byť Esmeraldou do konca života.

„To sa nedozvieme, kým si neoddychnes. Mám nejaké kvapky do očí, chcel by si? Určite sa ti uľaví.“

„Dobre.“ súhlasil Bentas a nespúšťal oči z oblohy. Tváril sa, že vidí i tie najmenšie detaily, ale skôr len hýbal hlavou do strán, pozorujúc okolie. Chcel zistiť rozsah škôd na svojom zraku. Keď trochu zažmúril, ako to robia krátkozrakí ľudia, ktorí si zabudnú doma okuliare, dívajú sa na nápisy na ulici, tak to nebolo až tak zlé. Takže teraz si len odpočinúť a zajtra budem múdrejší, povedal si. Mathaios sa najskôr ťažkopádne, ale potom keď zachytil rytmus chôdze, už svižnejšie vybral po lieky. I on si občas dával kvapky do očí, hlavne, keď dlho čítal knihy na elektronickej čítačke.

„Mathaios, prosím ťa, vráť sa a povedz mi, že nemám halucinácie!“

Matt zamrzol. Chytil liek do rúk a hneď sa za ním vrátil. Znova bolo vonku akosi vidnejšie. Nezaznamenal ďalší výbuch svetla, ale keď sa vrátil k Bentasovi k oknu, to čo videl, ho zneistelo tak, že si i on chcel kvapnúť lieku do očí. Napočítal ďalších, vyše dvadsať veľmi žiarivých hviezd. Možno i niektoré iné zmenili jasnosť, iné zase stmavli tým, že tieto prežiarili takmer celý obzor. Snažil sa nájsť nejaký obrazec, ale neúspešne.

„To čo sa vonku deje?“ opýtal sa Matt, akoby od Bentasa čakal odpoveď. „Ja vidím hovno s makom, ale vidím nejaké ďalšie supernovy. Vidím určite tri veľmi jasné, koľko ich vidíš ty?“

„Asi dvadsať, čo sú veľmi jasné.“

„Dvadsať? A to...“ Bentas nemal slov.

„Môže sa toľko supernov objaviť naraz?“

„Vylúčené. Keď uvidíš čo i len jedinú jasnú supernovu voľným okom za život, tak si frajer. Ale toto je dačo...“

Bentas strácal slová. Matt ich už ani nemal. Iba mľkvo pozorovali, ako sa pomaly zapaľujú ďalšie. Niektoré ešte zažiarili silnejšie, než tie predošlé a hrozilo, že sa môže zopakovať ďalšia silná explózia svetla a tak sa rozhodli už neriskovať a dohodli sa, že Bentas

nastaví svoj ďalekohľad a kameru s clonou na dlhý záber, ak by sa ešte niečo dialo. Ben to zvládol už sám, jeho zrak sa pomaly lepšil, ale pre istotu si do oka sám nakvapkal konškrú dávku lieku a ľahol si spať.

Lišiak

Nikto nikdy netuší, čo ho čaká. Možno to tak má byť. Nepoznáš dňa, nepoznáš hodiny. Ale ako sa s tou neistotou vysporiadať? Všakovaké civilizácie sa s tým snažili popasovať svojimi metódami. A i Lišiak o nejakých vedel. Náboženstvo v jeho civilizácii hralo úlohu, na ktoré už nemalo dych. Prečo vysvetľovať stvorenie sveta nadprirodzenými božstvami? Prečo veriť vo večný život a spásu na jej konci? A prečo sa učiť do niekoho, koho nikto nikdy nevidel?

Trvalo mu roky, kým to pochopil. Svet sa nedá jednoznačne popísať kadejakými poučkami. Je príliš zložitý a človek v ňom sa cíti niekedy osamelý a stratený. Na každú vec vo svojom okolí potrebuje nájst vysvetlenie. A náboženstvo by to predsa malo robiť! Podstrkovať všetkým jednoduché riešenia nie preto, aby človek už ďalej nepátral, ale preto, že to nie je dôležité. Aby s uspokojil s týmto, i keď zdanlivo neuveriteľným riešením. Ak je boh odpoveďou na všetko, potom prečo existuje smrť?

Jeho civilizácia sa smrti bojí. A náboženstvo im pomáha vyrovnať sa s ňou lepšie. Dokonca sa ľudia na smrť tešia, veria, že niekde tam už nebudú trpieť. No dobre, ale čo ich blízki? Tí, ktorí sa budú musieť s ním rozlúčiť a naučiť sa žiť bez neho? To je toho. Veď to patrí k životu. Ibaže kto to tak pochopí? Čas všetko vylieči. Aj to je zase iba zjednodušovanie vecí. Čo vyrieši čas? Obrúsi tie najťažšie chvíle, aby človek aspoň na chvíľu pocítil, že žije, no tú bolesť v hrudi a ťažobu na pleciah nedokáže uvoľniť.

Teraz má však pred sebou niečo, čomu ešte nečelil. Vojne. A to medzi dvomi neznámymi. On bude tým, ktorý to môže zastaviť. Vo vojnovom stave predsa neplatia žiadne gentlemanské dohody. A to on dobre vedel. Musel to vedieť a často to prízvukovali, až kým tomu neveril. Ale teraz sa musí za nich pomstiť. Oni sú príliš zamestnaní vojnou a on im musí pomôcť. Ako? Má síce písaný návod v Esencii universum, ale do nej predsa on nevidí. Alebo sa tá Esencia mení z vitae na universum len tak? Ale to ani nemusí vedieť. Stačí, keď sa Esenciou nechá viesť, tá už všetko dobre zorganizuje.

Opäť ďalší výbuch hviezdy. Takže sa znova činia, pomyslel si a zatiahol špeciálnu clonu na svojom lietači. Už sa celkom vystrábil z tých nočných môr, ktoré mal celú cestu. Snívali sa

mu všelijaké desivé i menej desivé sny i také, ktoré od reality nevedel odlíšiť. V jednom sne bol vo svojich predstavách snáď roky, kým sa znova prebral do reality. A koľký raz už sa ocitol znova na lietači pri rôznych bizarnostiach, avšak Oni ho ubezpečili, že je potrebné často kontrolovať realitu a tak si je človek istý, kedy spí a kedy nie. I to vie však byť kontraproduktívne. Už asi trikrát si bol istý, že je v realite, kým sa znova niečo bláznivé nestalo.

Zamračil sa. Pomstiteľ – to je on. Clona ho efektívne chránila pred záľahami svetla z vybuchujúcej supernovy. Či on ich uvidí? Ak sú tam a naozaj ťažia hviezdnu hmotu, ktorá spôsobuje tieto výbuchy svetla, musia byť reálni a fakt sa vedia priblížiť k hviezde natoľko, že z nej môžu akreáciou vydolovať dôležitú energiu, najmä nemerateľné zásoby vodíka a hélia. Sám bol na podobnej misii, avšak takto ďaleko ešte jeho rasa nie je. Jeho ľud dosiahol takú úroveň, o ktorej sa tým hlúpym pozemšťanom ani nesnívalo. Už na tú planétu dovidel. Bola síce malá a zanedbateľná... ale hlavne preto, že malá a zanedbateľná naozaj JE. To vážne hentí ľudia stále žijú na svojej materskej planéte a neexpandovali vo galaxii? Vlastne áno, toto je dosť zabudnutý kus vesmíru. Lenže je niečím tak dôležitý, že ho vybrali na túto misiu. Čo skrýva tento kus vesmíru, že sa oň idú Civilizácie doslova potrať? Niečo tá planéta má a možno o tom tí blázni, žijúci na nej, ani nevedia. Zahľadel sa na meno, vygravírované na svojej čiernozlatej uniforme. Aj to písmo sa im podobá. Vraj na Zemi existuje oblasť, kde svojim jazykom zapadá na desať percent. A to je hrozivo vysoké percento. Nikdy sa však v histórii o tejto časti galaxie neučili, a tak Xêš-by''n (Lai-món) nechcel vôbec pripustiť, žeby boli s týmito nemehlami vôbec aspoň trochu v príbuzenskom vzťahu. Je snáď prvý zo svojich, ktorí sem doplachtili na lietači. Hovoria tomu fotónová raketa, ale slovo lietač sa mu páčilo od detstva, keď si podobné skladal zo stavebníc.

Odhodlane sa zahľadel z obrazoviek lietača von do prázdneho priestoru. Žiadne stroje nemôžu mať vo vesmíre zrkadlá, ak chcú byť šikovné, manévrovateľné a odolné. Tento sektor galaxie sa začal podobať na svetelnú reťaz, ožiarenú svetlom stoviek supernov, viditeľných voľným okom. Ak by mal Xêšby''n poňatia o akomsi zvláštnom pozemskom výtvore menom vianočný stromček, určite by takéto porovnanie vyslovil. Ale teraz začína jeho hlavná misia: pozemšťania o ňom nesmú vedieť. A tak si urobil pohodlie vo svojom sedadle, poriadne sa pripútal, dal si za krk čosi, čo sa podobalo akémusi nákrčníkovému vankúšu a loď sa sama ponorila do atmosféry takou rýchlosťou, ktorú pozemšťania ani za sto rokov nebudú môcť vyvinúť svojvoľne. Za tri sekundy loď pochopila vnem v mozgu Laimona a prepla na „stomilovú“ rýchlosť. Nemusel tlačiť žiadne archaické gombíky ani tlačidlá. Zavrel oči a o časovú jednotku, približne sa rovnajúcu trom stotinám sekundy sa ocitol na povrchu Zeme. Otvoril oči.

Džungľa. Naozaj si títo maskoti ešte nezvykli žiť bez prístupu kyslíku? Ale veď áno, i ich rasa spravila jednu odpornú a strašidelnú mýľku, ktorá ich rod zmenila na nepoznanie a ich evolúciu naprosto posunula kamsi do neznáma. Asi päťdesiat generácií dozadu ich ľud

nemal tak zbytočne huňatý chvost a uši na hlave. Je pravda, že im neuveriteľne pomohli, pretože ich nos sa zmenšil a chvost je veľmi citlivý na akékoľvek vnemy z prostredia a jeho podráždenie už nevyvolával ten čudný pocit v nose, takisto sa cítili výrazne zdravší, odkedy je nos výlučne na príjem vzduchu a filtruje všetky väčšie čiastočky. Chvost ho dokonale zastúpil. A vďaka tým obrím vlčím ušiam počujú tak zreteľne a úžasne, že počuje rásť trávu a pohyb každého červíka. Dokonca sa v nich vyvinul zvláštny orgán, ktorý im umožňuje jednotlivé vnemy ľubovoľne prepínať a filtrovať. Vie si teda nastaviť jemnosť všetkých svojich zmyslov tak, ako si to vyžadujú podmienky. Inak sa od miestnych ľudí veľmi nelíšia, majú dokonca rovnako veľký mozog, ibaže vylepšený, paradoxne od tej katastrofy s mutáciou, odkedy sa podobajú skôr na pozemšťana v s líščím chvostom a ušami na hlave. Jednou nevýhodou týchto mutácií je ten fakt, že sice sú obe orgány veľmi potrebné, dokonca i vyzerajú dobre a chránia ich (priemerná teplota na ich domovskej planéte je o desať stupňov nižšia, než na Zemi), ale sú dosť nepraktické. Ich chirurgovia vedia chvost i uši odstrániť, ale tie sú tak s dnešnými ľuďmi prepojené, že takýto jedinec je do piatich rokov mŕtvy. Preto pracujú na ďalších vylepšeniach, ale až pre tú novú generáciu. Laimon a s ním i o generáciu mladší budú snád' poslední, ktorí budú mať tieto nepraktické orgány ešte na sebe.

Skontroloval si uši. Pri tom tlaku a brzdnnej sile je to strašná otrava. Nie sú veľmi odolné voči takým preťaženiám. A chvost si tiež našiel našuchorený. Dal si hole helmu. I pri návrhu tvaru helmy museli myslieť na uši. Tie si ale nedokáže skryť, aby sa ľuďom viac podobal a tak musí predstierať, že sa iba prezliekol za líšku. Nadšenosť za z neho dala priam krájať. Nikdy si tých ryšavých tvorov zo svojej planéty neoblúbil. Vraj bol odniekiaľ dovezený a nie je pôvodný na jeho planéte. Možno je dovlečený práve odtiaľ, človek nikdy nevie. Apropo, bolo mu povedané, že moderní ľudia na Zemi nemajú proti kostýmom vôbec žiadne predsudky, ako tomu bývalo v minulosti. Sú údajne zhovievavejší a otvorenejší, ako kedykoľvek predtým. Možno prvý dojem bude zvláštny, ale potom to vraj pustia z hlavy a budú akceptovať, ak sa na líšku chce hrať permanentne. Dokonca majú okolo toho celú kultúru a niektoré dospelé deti to robievajú pravidelne a už nikomu nehrozí vyhadzov z firmy, ak by každý deň nosieval podobné doplnky. Veru tak, podobných ľudí je možné nájsť všade. Jeho vylepšenia však nie sú len tak nejaké doplnky. Sú jeho súčasťou a nemôže s tým nič robiť. Zatiaľ.

Džungľa to bola dosť riedka. Vlastne to džungľa ani nebola. Ale odkiaľ mal rozoznať subtropický les od džungle? Dávno nič také nevidel a jeho rod už zo sto rokov žije v ekumenopolise s pár zvyškami bioty a veľmi často bez prístupu kyslíku. Tu sa mu ale nos a hlavne chvost veľmi zídu. Cíti kopec všakovakých vôní a zápachov. Bežný človek by sa rozkašľal alebo rozkýchal, pretože jeho orgány nie sú usposobené na vnímanie toľkých cudzích vnemov naraz. On však len zakýval chvostom a za sekundu zacítil všetky vône v okolí asi desiatich štvorcových metrov bez akéhokoľvek problému. Nepochopil ich však hneď. Sú to predsa mimozemské vône a nevie, kam ho vedú. Zacítil však niečo odporne zapáchajúce. Potom ho zaujala zase príjemná, trochu povedomá vôňa akoby listov kvetu Marmoo a potom i niečí pot. Hm, takúto nejakú stopu by mal za sebou zanechávať človek. Pravdepodobnosť na

návrat domov mu Oni vypočítali na sedem bilióntin percent. A na Aukareu je tá šanca dokonca menšia. Musí však urobiť to, čo je najpravdepodobnejšie podľa Ich scenáru. Jeho lietáč potrebuje palivo, ktoré na Zemi nie je, nedá sa ani nijak syntetizovať a prvotného plánu sa vzdal už sedem milov pred týmto pristátím. Nezabudol Im však horlivo namietat, prečo všetko robia tak zložito a jednoducho ho tam nepresunú. Načreli mu však tú skutočnosť, že jednak by to nepochopil a jednak že s týmto správaním od Nich podradnejších tvorov majú do činenia vždy.

Laimon sa teda vyzliekol zo skafandra. Už mu je nanič. Miestny vzduch vie spracovať bez problémov a toto oblečenie by len zbytočne pútaloz pozornosť. Už i zabudol, ako skvelé je znovu dýchať vzduch, už to takmer i zabudol. Stačilo však pár nadýchnutí, telo si ten pohyb pľúc zapamätalo a pokračovalo v dýchaní už bez problémov, akoby sa na Zemi narodil. Znova ale musí pľúcami komunikovať. Pozemčinu sa musel naučiť, no s novým mozgovým implantátom to šlo ľahšie. Ani telepaticky nekomunikujú. No to je zahanbujúce. Bol však z tejto misie celkom rád. Narušila jeho už takmer nudnú procedúru vo svojej práci doma. Niekde tam nespočetne veľa milov smerom k súhvezdiu Býka. Pravdaže o tom súhvezdí nemal ani potuchy, že ho pozemšťania takto nazvali. I tak je lepšie, keď sa musí prispôbiť niekomu podradnejšiemu, ako by tomu malo byť naopak. Pri komunikácii s Nimi si tak istý byť nemohol. Hnevalo ho však to, že musel ísť celkom sám. Nesmel o tom nikomu ani ceknúť a to ani tak, aby nikto nemal čo i len podozrenie. Žiaľ, musel tak nasimulovať vlastnú smrť, aby ho vôbec nikto nehľadal. Podľa Nich už i tak domov nikdy nedoletí.

Prešiel necelých deväť desiatín meru, keď zrazu za hustým porastom uvidel v diaľke mesto. Cítil ho už dávno, ba dokonca vedel, kam sa má pozerat a koľko merov je od neho vzdialené. Zacítil neznámy pach čohosi, čo nevedel identifikovať, ale svojimi huňatými, temer psími ušami, počúval akýsi slabý škrekot čohosi neznámeho. Títo maskoti určite používajú niečo na vlastnú prepravu. Zaiste. A zaiste Laimon nebude vedieť takúto vec šoférovať, ba dokonca si do toho prostriedku i sadnúť. Miestni konštruktéri určite nemysleli na to, že by ho mohol šoférovať mimozemšťan, síce človeku takmer identický, no s veľkým, našuchoreným huňatým chvostom, vyrastajúcim mu z posledných stavcov chrbtice. Tí ľudia si svoj chvost dokážu odopnúť, kedy chcú.

V pozemsky vyzerajúcom oblečení sa cítil vcelku pohodlne. Musel si ho však vylepšiť ešte pred odletom. Prečo títo maskoti nepoznajú niečo také ako chvost? Im by sa zišiel viac, než jemu. Pokojne by ho im i daroval. Ale potom sa od Nich dozvedel, že im v podstate zakrpatel. Takže nejakí ich predkovia chvost mali. Ale je tu horúco, pomyslel si Laimon, keď sa vybral cestou do mesta. Stretával občas nejaké minilietáče a v nich ľudí. Nikto si ho nevšimol, dokonca sa ani nevenovali riadeniu. Takže na to majú na ceste vyznačené, kam má tento samočinný lietáč ísť? V diaľke sa tieto lietáče vznášali i vyššie nad zemou. Podivíni. Nejaký lietáč prešiel okolo neho pomalou rýchlosťou. Všimol si asi troch ľudí, sediacich v ňom. Všetci mu dávali akýsi pokyn rukou. Nevedel si za toho boha líšok spomenúť, čo tu

tento signál znamená. Na zadnom sedadle sedelo akési ľudské mláďa nejakého neurčitého pohlavia. To je zvláštne, títo ľudia sa pohlavne dosť od seba odlišujú. Áno, Oni mu nemohli za tak krátky čas povedať všetko, i keď ich transfer informácií bol enormný, jeho implantát za vždy prehrial a potom si musel oddýchnuť. Podľa toho, čo vedel, zaznamenal čosi ako úsmev a kývanie rukou. Zopakoval to i on a otočil sa smerom k lietáču. Najskôr presne a podľa učebnice. Pri druhom takomto strete už bude opatrnejší.

V meste. Miestni nežijú v ekumenopolise. Majú tu oblasti s vegetáciou, poľné cestičky i oblasti, kde nikto nebýva. Toľko nevyužitého priestranstva! Ale mesto bolo rozhodne iné, ako si ho pamätal zo svojich lekcí. Ľudia vyzerali prívetivo. Žili si svojim životom a pár z nich si ho obzerali s údivom a z niektorých vycítil i zmes zatiaľ nepoznaných emócií. Cítil i trochu strachu, údivu a čohosi ako pohoršenia? Nedalo sa to presne identifikovať. Ľudské mláďatá sa zrejme hrali na svojom akomsi vymedzenom pozemku, pokrytom čímsi piesočnatým, na ktorom sa vynímali akési prístroje. Boli to však iba hračky, nikto by nechcel pracovať napríklad s takto nepekne zafarbeným bagrom na piesok, však? Aha, tak predsa to vyzerá na piesok. Podivil sa však. Pohlavie týchto jedincov sa od seba dá odlíšiť. Niektorí vyzerajú ako jeho vlastný náprotivok, iní majú zase oblečenie jemu vôbec nemilej farby, majú dlhšiu sršť, no skôr porast na hlave. I on si svoj účes upravil viac na pozemský štýl. Väčšinou si jeho ľudia nechávajú vlasy minimálne po pleciah, hlavne z dôvodov niekedy až neznesiteľnej zimy. On však nebol zástancom príliš dlhých vlasov a tak mu súčasná móda i horúce podnebie dali priestor na experimentovanie.

Pokračoval ulicou. Začal sa cítiť podozrivo dobre. Nemal však poňatia, či bol ozaj ešte v rozmedzí odchýlky, lebo vedel, že sa má teraz cítiť podivne, ale do akej miery? Stretával ľudí. Veľa z nich mu však nevenovali pozornosť a stále sa dívali do zeme. Prečo to robia? Posnažil sa všímať si ľudí ešte pozornejšie a pozrel sa na daný problém trochu bližšie. Nedívajú sa do zeme, ale do nejakého prístroja. Musí to však byť snáď ich súčasťou, lebo v ruke to má každý jeden. Ale nie! Tamten tam si to nechal zmiznúť vo vrecku! Takže to nie je ich súčasťou! Možno je, len je to odnímateľné.

Oproti nemu vyšiel z rohu ulice človek. Nápadne sa líšil od ostatných. Vyzeral mlado a čulo a mal dokonca uši na hlave ako on! Takmer prehltoť slinu a bol si vedomý i toho, že i tento úkon jeho telo neurobilo už poriadne dlho. Táto planéta sa s ním hrá! Ale čo je to za lišiaka bez chvosta? Zachytil veľmi neznámy rámus. Čosi veľmi nezvyčajné, hoci sa to podobalo na hudbu, ale na jeho vkus príliš podivnú a dokonca by ju pomenoval ako „vlezlú“. Mladý človek sa však znova od všetkých líšil stavbou jeho tela, vyzeral síce v dospelom štádiu, no nižšieho vraztu, menšej a krehkejšej muskulatúry. Vpredu na trupovej časti čierne tričko zakrývalo akési zvláštne, neznáme výrastky pologuľovitého tvaru, ktoré dávali tušiť, že má pod tričkom možno nejaké brnenie. Aspoň tak si to Laimon vysvetľoval. Prečo však niektorí takéto čosi majú a niektorí nie? Možno je to znova odopínacie. Ušami však človek nedokázal hýbať. Ďalším pohľadom zistil, že jeho uši sú pripevnené na akúsi obrubu, ktorú má okolo

lebky na vrchnej strane. Aha, takže znova odopínacie uši. Takže to nie je nikto z našich, pomyslel si Laimon. Na sekundu cítil niečo, čo by mohol považovať za sklamanie, ale znova vycítil niečo zvláštnejšie. Z toho človeka čosi vyžarovalo. Nevedel to popísať. Vedel však, že teraz sa určite od svojej odchýlky odchýlil viac, než by to Oni chceli. Ale veď Oni o tom museli vedieť. Akoby ten človek s ním komunikoval, pritom ale nič nevravel. Znova to cítil a bolo to už silnejšie. Nevedel, čo to je a začal v duchu nadávať, prečo jeho implantát nemal dostatočnú prenosovú rýchlosť, aby si zapamätal, čo to je.

Človek sa blížil. Usmial sa na neho. Laimons ten úsmev už videl. Takže som stále v dovolenej odchýlke. A vie presne, čo sa má spýtať a akú odpoveď má očakávať.

„Zdravím pán Lišiak! Aj vy idete na kolotoče?“

Ten, ktorý hľadá na hviezdy

Sedemdesiat. Toľko supernov sa za posledný mesiac len tak objavilo na oblohe. Všetci vedci a vesmírni nadšenci (šialenci) si išli oči vyočiť, simulácie sa bláznili, počítače od nespočetných operácií horeli a ľudstvo stálo znovu pred čímsi neznámym. Nikto si tieto javy nedokázal vysvetliť. Každý deň boli hlásené aspoň dve supernovy, už i pomenované podľa známych hviezd. Ale ako to takto mohlo rýchlo všetko vzplanúť, pýtal sa sám seba i Bentas, ležiac na posteli. Nemohol ani za toho boha zaspáť. Veď hviezdy samy od seba nevybuchnú len tak. Sú od seba vzdialené na stovky, ba i milióny svetelných rokov a tak to načasovanie... Ak by teraz, v tomto momente, vybuchla hviezda A, vzdialená desať svetelných rokov od Zeme a hviezda B, vzdialená sto svetelných rokov, tak zo Zeme by bola viditeľná najprv hviezda A a to presne o desať rokov a o deväťdesiat rokov druhá, neberúc do úvahy rozpínanie vesmíru! Keď sa v tomto okamihu pozriem na oba hviezdy, čo uvidím? Stav hviezdy A spred desiatich rokov a stav hviezdy B spred sto rokov! Teda žiadnu supernovu.

Zamyslel sa a vstal, aby znova zapol klimatizáciu. Počasie sa znova výrazne zhoršilo. Kedysi sa hovorilo „ortuť teplomera vystúpila na hodnotu 40°C“. I keď sa to hovoríva doteraz ako ustálené slovné spojenie, ortuťový teplomer nepoužil nik snáď už storočie. V Grécku nie sú štyridsiatky v júli ničím zvláštnym, ale tak ako minulého roku – vo februári – to je už trochu netradičné. Sedem rokov v Európe nezasnežilo. Vzduch bol olovene ťažký a už už sa črtal deficit pitnej vody, tento rok už druhý. Už minulý mesiac nejakí geológovia v USA navrhli zmeniť radikálne klímu masívnymi sopečnými erupciami. Áno, už znova. Pred rokom sa umelo snažili vyvolať erupciu sopky na Islande s neuveriteľne zložitým menom a na to použili ešte zložitejšie mechanizmy. Až na odpálenie zopár ton sutiny sa v podstate nič nezmenilo. Teraz by však chceli umelo navýšiť objem magmy vo vnútri sopky a jadrovou bombou s malou silou primäť sopku k výbuchu. Veľa aktivistov sa však ozvalo s tvrdením, že

použitie jadrových bômb je nehumánne a môže všetkých ohroziť. Zmluva o nepoužívaní jadrových bômb má aj tak vypršať až o päť rokov. Ale ak by sopka naozaj vybuchla s ľudskou pomocou, nie len žeby sa popolček mohol takto rozplynúť do atmosféry a vplyvom obrovskej teploty vypariť alebo zmeniť v paru, mohla by sopka zamoriť rádioaktivitou veľkú časť sveta. Na stranu aktivistov sa postavili i ďalší vedci, ktorí zase použitie jadrovej bomby akejkolvek sily zamietli hlavne z dôvodu, žeby mohla narušiť sopúch a tým by sa magma síce dostala na povrch, ale obrovské množstvo jej podzemných zásob by ostalo v kotle rozmetanej sopky bez zjavnej pomoci klimatickým podmienkam, nenastala by teda žiadna sopečná zima.

Klíma si pokojne vrčala, len čo Bentas stlačil na nej klávesu na spustenie jej činnosti. Spomenul si však na silu tektonických platní. To je ďalšia celkom priechodná cesta ako zobudiť sopku, vari nie? Možno jeden dobre mierený odstrel a tektonické poruchy v blízkosti sopky by ju vedeli prebudiť k životu. Muselo by to byť ale na odľahlom mieste, kde nie sú ľudia tak blázniví, aby si postavili mesto pri takomto spiacom obrovi. Bol na exkurzii na ostrove Montserrat. Odkedy je to závislé americké územie, spravili z neho atrakciu a postavili tam zábavný park pre nevedcov a pre vedcov vedecké centrum pre astronómiu a geológiu. Nie však v Plymouthe, neexistujúcom a pustom hlavnom meste. To zase speňajújú exkurziami, kde si každý môže na vlastné oči pozrieť, ako neslávne môže dopadnúť súžitie sopky a ľudí.

Ako Litovčan neznášal horúčavy. Aj keď sedel v aute, vždy si nastavil klimatizáciu na najvyšší možný výkon. Za volantom formulových sérií si tej horúčavy všimal menej, vždy sa plne koncentroval na svoj výkon. Ale vždy so smiechom prízvukoval, že klimatizovaný pretekársky overal by mu pridal tak dvadsať koní navyše. Odkedy nepreteká, prestal sa o seba starať. Upadal do úzkostí, z ktorých mu často bývalo nevoľno. Nedokázal sa vôbec uvoľniť. Keď nastúpil na univerzitu, aby sa úzkostí zbavil, tak paradoxne upadal do čoraz väčších depresíí. Vždy ho zaujímal vesmír a večná ľudská otázka o jeho postavení v ňom. Úzkosti teda chcel zahnať niečím, čo by ho naplňalo a bavilo. Štúdium však bolo náročné a nezriedka sa trápil kvôli náročným skúškam a ešte ťažšiemu učivu. Nuž a potom to prišlo. Termíny skúšok, písomky, testy a seminárne práce. Vždy chcel všetko uzavrieť pekne v piatok a aspoň cez víkend nemyslieť na školu. Ale nech ho Matt akokoľvek rozptyľoval, Bentas mal pocit, že prestal cítiť. Akosi neprežíval ani jeden okamih a všetko sa mu zdalo byť nútené. Nič mu nedávalo logiku a prestával rozumieť ľuďom, ktorí sa dokázali pre nejakú vec zapáliť. Netešilo ho ráno, netešilo ho dobré jedlo, netešil ho výlet do prírody, netešil ho ani ten štebotajúci vtáčik za oknom. Aj keď bol myslou v škole cez deň, ani v noci nemával pokoja. Do rána v snoch riešil fyzikálne príklady, ktoré sa mu vždy menili na papieri alebo na tabuli. Niekedy sa ocital v zadných laviciach posluchárni. Sedel tak ďaleko, že musel odčítavať z pier prednášajúceho. Prepadával z písomiiek, každý na neho ukazoval prstom ako na vraha, smiali sa mu.

A keď myslou nebol v škole, tak si spomenul na svoju zmarenú kariéru pretekára. Ako mu to kedysi šlo, ale i koľko pretekárskych špeciálov rozbil. Potom ten naoko nevinný kontakt s Mattom. Žiadna nehoda, no po zmarenej šanci na titul s ním skončil sponzor a tiež i jeho ďalšie nádeje. Teraz by v tomto stave za volant nemohol. Sám by sa vystavil riziku, nehovoriac o tom, koľko rizika by zosobňoval pre svoje okolie. Začínal mať akýsi blok, keď si vôbec sedával za volant. Matt ho neskôr ho zo sebou vzal do Španielska nielen na výlet, ale i za volant profesionálneho simulátora. Možno tým, že sa Bentas posilnil tabletkami, možno jeho nelichotivým psychickým stavom alebo udalosťami predchádzajúcich týždňov, sa Bentas v aute triasol. Sprvoti to nebolo to príliš viditeľné a ani ho to neovplyvňovalo, ale keď mu na ploche monitora ukázali trať a celkom zdarne zvládol tri kolá, to štvrté zbabral. Piate i šieste zbabral. Siedme zbabral. A to ôsme že bolo iné? Potom si Matt všimol, že jeho triaška sa zhoršuje. Ruky sa mu samé od seba triasli. Bentas si deviate a desiate kolo vôbec nepamätal. Bol v tranze. Prešiel ich dobre a v časových rekordoch, ale v jedenástom tvrdo nabúral. A keďže to bol profesionálny simulátor, pri takýchto nehodách sa i volant hýbe ako naozaj a je na samotnom pretekárovi, aby ho čo najskôr pustil, pretože sa šialene hýbe zľava doprava, až kým auto zastaví. A Bentas to vedel, lebo sekundu pred nárazom sa volantu pustil. Ale sedel v kokpite ešte päť sekúnd, kým sa spamätal. A keď si Matt prezrel tú nehodu z opakovaného záznamu a predstavil si, žeby sa to isté stalo v reále, o Bentasovi by mohol hovoriť v minulom čase. Posádka, ktorá sa o simulátor starala, bola však v dobrej nálade. A každý by v podstate i bol, veď o nič nejde, síce si pilot zažije takmer reálne sily na svoje telo pri každom pohybe, ale nestane sa mu nič vážne. Ibaže čo nedokázal nasimulovať, bola nehoda, maximálne tak tvrdé zabrzdzenie. Videli už veľa ľudí, ktorí búrali podobne ako Ben, ale len Matt svojho priateľa poznal a vedel, že je celkom mimo. Jeho jazdu nespoznával a keď mu pár ráz najprv prešiel dľaňou pred oči, jeho zrenice vôbec nijako nezareagovali. Až keď do neho štuchol na tretí raz, až vtedy sa Bentas prebral. „Búral som?“

„Nestraš ma. Si v poriadku?“

„Búral som?“

„Áno, rozbil si to.“

„Ako to je možné?“ takmer až psím pohľadom sa pozrel na Gréka. Ruky sa mu triasli. Už i technici si všimli, že sa niečo deje. Bentas sa prebral z hladiny alfa, ale kým prišiel k sebe, to trvalo takmer celý deň, ruky sa mu prestali triasť až na druhý deň. Toho dňa bol rozrušený, odpovedal Mathaiosovi z cesty a rýchlo zabúdal. Na druhý deň síce vyzeral veselšej povahy, ale podľa jeho slov si pamätal len na pár kôl na simulátore a potom už nič. Z celého dňa.

A opäť tie motýle v bruchu. Áno, bolo horúco a nechutilo by mu jesť tak či onak, ale úzkosti sa znova vracali. Už len pomyslenie na to, že ďalší deň sa bude podobať na ten dnešný, ho ubíjal. Mal pred sebou ešte dôležitú skúšku, na ktorú sa musí učiť. Ak ju nezloží, nebude už môcť už školu dokončiť. A potom ísť do normálnej práce. Toho sa desil najväčšmi. Niekde sedieť od deviatej do piatej a pracovať na tom, čo do neho bude chcieť šéf, to by bol jeho údel. A on si seba v takejto práci nevedel predstaviť. Už teraz má stres z toho, čo zažil, a nieto ešte z toho, čo zažije. Koľko stresu dokáže človek stráviť?

Odhodlal sa pozrieť do obrazovky počítača. Mal ho cez sieť spojený so svojou výkonnou kamerou a pozrel si, čo zaujímavé zaznamenala. Mala v sebe multispektrálny senzor, ktorý sa aktivoval pri zmene podmienok v tej oblasti oblohy, na ktorú bola zameraná. Opäť žiadne viditeľné zmeny. Kameru mal kvalitnú a tiež i neoCCD čip, ktorý už nie je tak drahý, ako býval. Stále však nemal odfotenú ani jednu supernovu v čase pred výbuchom, vždy len po nej. Chcel si potvrdiť svoju hypotézu, že zrejme niekde veľmi ďaleko sa zmenila rýchlosť rozpínania vesmíru až natoľko, že začala pomaly trhať hviezdy v jej okolí. Nemal však záruku toho, či Hubblov-Lemaîtreov zákon rozpínania vesmíru platí v každom bode vesmíru rovnako. Tým by však sa menil nielen priestor vôkol hviezdy, ale taktiež i čas, čo by ale znamenalo, že by výbuchy mali nastávať oveľa neskôr, než by podľa jeho výpočtov mali. A výpočty sú mu nanič, keď si hviezdy vybuchujú, ako a kedy chcú.

Hľadáčikom sa pomaly presúval k polohám posledne známych supernov. Už si zvykol, že ich súradnice sa veľmi nelíšia, často to vyzerá tak, akoby výbuch jednej hviezdy ovplyvnil i ďalšie v okruhu stotisíc svetelných rokov od primárneho výbuchu. Už si nakreslil i simuláciu všetkých výbuchov, ale čím viac supernov bolo hlásených, tým sa ten rádius čoraz zväčšoval. Prvé týždne to boli susediace hviezdy na pár stovák svetelných rokov, a to by jeho hypotézu nepriamo podporovalo. Teraz sa však obrazec narušil. Ak by ale skúsil vypočítať rýchlosť expanzie nárastu rádiusu týchto výbuchov, mohol by predpovedať predsa ďalšie hviezdy na odstrel! Žiaľ, jeho pripojenie na internetovú databanku hviezd bolo obmedzené a tak o týchto objektoch nemohol vedieť. Môže tak minimálne nastaviť kameru a ďalekohľad na sektor vesmíru, kde by mohol výbuch predpokladať, ale kým by vypočítal súradnice, už by ten výbuch možno i nastal a i keby tam nasmeroval ďalekohľad, zistil by, že tam buď tá supernova už je alebo že jeho výpočet bol chybný.

Musí myslieť ako šachista. Ak neviem jeho najbližší ťah, čo takto ten ďalší? Alebo ďalší? Alebo ďalší? Musí zistiť niečo o úmere tej vzdialenosti. Je to veľa počítania, no na to má predsa počítač. Spustil program, ktorý si sám naprogramoval a ktorý len on vedel, ako funguje. Zadával do neho pravidelne každý deň metadáta o supernovách. Databázy nikdy nespravoval, no mal len skusmé informácie z médií, ale i vedeckých webstránok, kde tieto informácie zverejňovali. Tie dopĺňal vlastnými informáciami a „bulharskými“ konštantami, ktoré mu pomohli pochopiť softvér v jeho neoCCD kamere.

Stále si prezeral súradnice. Ak by ich vedel dať do súvisu a zistiť, čo spôsobuje ten stále sa zväčšujúci rádius, bol by určite rád. Možno ak by dokázal lokalizovať zdroj toho neznámeho javu, bol by múdrejší. Ani prepínaním do iných sektorov spektra elektromagnetického žiarenia veľa nezistil. Informácií mal dostatok, ale potrebuje niečo, čo dokáže spracovať také množstvo dát a pekne ich zvizualizovať. Musí nájsť a zaznamenať viac zmien. Ešte raz mrkol okom na údaje o poslednej supernove. A tej predošlej. Bol však

stratený. Robil to nerád, no nastavil kameru a ďalekohľad na väčší rozptyl. Možno by takto konečne vedel tú najbližšiu supernovu nájsť, ale kým by dostal o nej informácie, jeho softvér by sa zbláznil, keby mal získavať informácie o všetkých objektoch v teraz zväčšenom sektore vesmíru, zobrazenom na kamere.

Slnko zapadalo a tak sa obloha jasnila. Teraz si už len k tomu sadnúť a počítať ostošesť. Aspoň na chvíľu bol zabraný do práce a nemyslel na svoju úzkosť. Chvíľami sa díval na oblohu a jeho softvér zaznamenal nejakú aktivitu. Bentas sa začudoval a vôbec nevedel, že čosi také niekedy programoval. Bol to len odkaz na externú databázu, ale on k nej mal prístup. Mrkol sa na obrazovku počítača. Zrejme sa blíži k Zemi malý asteroid. Neškodný, z veľkej časti zhorí v atmosfére, ale... dopadne len pár kilometrov od Atén! Aspoň podľa jeho add-onov, ktoré si doprogramoval. Nadšenosťou priam horel ako ten asteroid.

Teraz si vás kúpime

Pri šálke čaju

Chrstol jej do tváre jeden z jeho krivých úsmevov. Cítil sa pri Kristínke veľmi pohodlne, veľmi mu imponovali jej odnímateľné huňaté mačacie uši. Kristínka bola zase rada za veľmi netradičnú návštevu. Laimona veľmi toto svieže, usmievavé mladé dievča so zelenými očami pripadalo niečím ešte výnimočné. To, že išlo o vzájomnú príťažlivosť, by na mieste asi nepochopil. Tváril sa však, že všetkému nerozumie, údajne len preto, aby sa mala komu vyrozprávať. V skutočnosti sa však chcel na pozemšťanov opýtať priamo zdroja – jedného z nich.

Usmiala sa podobne krivo. Laimons sa nemohol tomu pocitu nijako ubrániť. „Vy nie ste odtiaľto, je tak Laimon? Máte cudzie meno i prízvuk.“

„Veru tak, prišiel som si hlavne oddýchnuť. Mal som veľmi dlhú cestu, vy chodíte často do tohto...“

„Do lunaparku? Nie často, občas si sem prevetrať hlavu z toho, čo sa stalo v minulosti.“

„Muselo to byť nepríjemné.“

„Je to tak. Ale čo už urobíme s tým?“ znova sa veselo usmiala.

„Mňa celkom prekvapuje, ako vedia byť ľudia usmievaví, napríklad ako vy, napriek určite zlým nešťastiam, čo sa vám stali.“

Znova takýto sladký úsmev a pohľad do zeme.

„To je už v mojej povahe. A stále nemám ešte ani tridsať a viem, že život ešte bude i krásny i nešťastný.“

„Oboje?“

„Áno. Tie krásne veci sú väčšinou lemované samými... ako to povedať pekne... hm, experimentami.“ zapýrila sa, nevediac, že Laimon tomu slovu neporozumie. „Toto nie je svet, kde je všetko také, aké chceme, ale taký je život. Keď sa zasekneme, mysliac len na zlé veci, je väčšia šanca, že sa nám aj budú diať.“

„Existuje i iný svet?“

„Samozrejme. Ale keby tak existovala na ne nejaká brožúrka!“ sršala vtipom. Laimons nahodil jeden z palety svojich ľahostajných výrazov tváre, pri ktorom krčil nos: „Hovoríte veľmi v hádankách, nevyznám sa vo vás.“

„Čo som sa týchto slov napočúvala... Asi to bude teda pravda... Nuž čo, v skratke som tým myslela, že existuje množstvo svetov a množstvo vašich klonov. Ale v prenesenom význame.“

Predstavte si to, že napríklad ja sa teraz rozprávam s vami a mám o vás určitý obraz, určitú mienku. Ale ak by ste sa rozprávali napríklad s tamtým chlapíkom, ktorý pije pivo, ten by si vytvoril inú verziu vás, rozumiete mi?“

„Ako to ale súvisí s tým, či je svet krásny, či nie?“

„Má to s tým priamy súvis predsa. Ten, kto pozná najlepšie vás, ste len vy sami. Viete všetky svoje pre a proti. Ale to, ako vás vnímajú ostatní, je dosť odlišné. Len vy si spomeniete na svoje chyby a prešľapy vo svojom živote, teda vy ste svojim zrkadlom. Ostatní majú o vás iný pohľad. A o tom je život.“

„O čom? O tom, aby mali všetci o mne len ten dobrý pohľad?“

Vzdychla si: „Kedysi si to ľudia mysleli. A boli nešťastnejší, než kedykoľvek predtým. A horšie bolo to, že veľa ľudí si to ani neuvedomovalo.“

„Nie je predsa človek najsilnejším druhom na Zemi? Sám predsa dokáže čokoľvek. A keď si proste povie, čo a ako chce dokázať, tak to jednoducho spraví.“

Kristínka sa na neho teraz pozrela veľmi smutným pohľadom, i keď jej oči stále žiarili akýmsi nehynúcim ohňom. Je čudné, že tí usmievaví ľudia v sebe dokážu skrývať toľko bolesti.

„Keby to bolo tak jednoduché. Ak to dokážete, tak vám veľmi závidím.“

„Tam, odkiaľ pochádzam, si často hovoríme: Jedinou brzdou sme my sami. Ak vieme, čo dokážeme, ideme do toho, nech sa deje, čo sa deje.“

„Nechcete ma poučovať o tom, čo človek dokáže a čo nie. V jednom ale máte pravdu: najviac sa brzdieme sami. Ale niekedy človek nemôže dosiahnuť to, čo chce, neberúc do úvahy konzekvencie.“

„Čo tým myslíte?“

„Často sa musíte zrieknuť veľa svojich snov pre dobro druhých – hlavne rodiny a priateľov.“

„Lebo ich máte radi?“

„Lebo ich máme radi. Niekedy radšej vidíme našich milovaných radostnejších, než nás samotných.“

Chvíľu sa odmlčali. Kristínka však nadhodila, že práve toto ju niekedy dokáže rozveseliť a tak Laimon navrhol, aby po ťažkom rozhovore si dali tretie kolo na kolotočoch s deťmi. Kristínka znovu rozkvitla. A to na začiatku ani netušila, že v podstate s mimozemšťanom strávi vyše štyroch hodín príjemného rozhovoru a zábavy. Laimon sa už dlho tak neodreagoval. S deťmi síce ešte nevedel veľmi vychádzať, ale rád im dovolil hrať sa s jeho huňatým chvostom, rozdával úsmevy na všetky strany. Vnútri však vedel, že svojej budúcnosti neujde a bolo mu toho trochu i ľúto. Veď s tým určite rátali i Oni. Zaujímalo by

ho, ako sa vlastne obránili proti jemu samotnému. Deti a Kristína boli tak milí a plní prekvapení, že jednoducho nemôže túto planétu nijakým spôsobom obetovať a nasadiť tu návnadu. Prišiel ako Pomstiteľ, ale už v prvý deň sa z neho stáva Užívateľ. Ale veď pravda! Čím si vlastne vyslúžil samotnú službu Im? Veď za to nič nedostane a má spôsobiť ďalšiu hromadnú pandémiu? Má predsa vypustiť vírus. Hodiť návnadu, aby si ich všimla Civilizácia, ktorá ich uloví. Nie, on má vypustiť návnadu, aby sa ľudstvo nechalo dobrovoľne chytiť.

Ale i tak veľa veciam neporozumel. Ale možno je to tak dobre. Vlastne musí byť. Život, to nie sú presné príkazy, manuály a šípky, kam má človek ísť. Často sa zamotá, nemôže nájsť ten správny smer. Ono vlastne – čo je správny smer? A má si vôbec človek už po výbere svojho rozhodnutia možnosť obhliadnuť sa za tými všetkými možnosťami a vedieť, čo by bolo keby? Nemôže. Na – čo by bolo keby –sa život nehrá. Tak si nikto nikdy nevie predstaviť, ako by sa rozhodol v tom danom momente. Môže sa vrátiť do toho obdobia v spomienkach, no nemusí sa rozhodnúť rovnako. Človek sa učí a s pribúdajúcimi prežitými dňami sa na určité veci díva inak.

Mal pozemšťanov plnú hlavu. Ale necítil sa nijak zle. Vedel, že sa svojmu osudu nevzoprie, akokoľvek by sa snažil. Veď i toto stretnutie bolo Nimi predpovedané a nijako sa zrejme neodchýlil od svojej cesty. Ale i tak mu jedna vec nedala pokoja: ak by bola táto planéta v rozklade a to takom, že už potrebuje len dýchací prístroj, tak prosím! Ale toto je predsa svätokrádež! Ľudstvo práve zažíva najlepšie obdobie svojho života a on ho má obetovať? Zamyslel sa. Možno to práve takto chcú. To Intelipole, či o čom to básnili. Asi je ho na Zemi najviac práve v tomto období. Ale moment – Oni ho predsa chcú odmeniť. Dostane predsa odpoveď na všetky otázky. Bude žiť na Zemi až do staroby, nemusí sa báť smrti. Po nej je totiž Ich členom. Môže byť všemohúci. Nebude síce môcť ovplyvniť materiálny svet, no ten duchovný bude pre neho otvorený. Bude mať možnosť vedieť odpovede na všetky otázky, poznať celý vesmír a pochopiť ho. Bude mať bezmedzné možnosti. Ale za akú cenu? Boh je ale mŕtvy. Všetky idey o všemožných božstvách, o ktorých nepochyboval, že sú i na Zemi, sú už v podstate zbytočné. Oba spoločnosti žijú totiž v intelektuálnej dobe, kedy koncept božstiev nemá žiadny vplyv na svetonázor. Už nie je nimi potreba vysvetľovať vznik života, človeka, i jeho koncept krásy je už prekonaný. Božstvá už nemajú žiaden dopad ani na správanie sa ľudí. Ak ešte i na Zemi existuje teológia, o čom vlastne poníma? Čo im ostalo? Už len manipulovať ľuďmi?

Tak počkať, veď o tom už premýšľal a prišiel na svoje myšlienky. Zjednodušovanie sveta. Tak. Aby ľudí menej bolel. Preto boli obdobia temna vždy plné obracaniu sa k bohom, pretože niekto nadprirodzený sa môže správať ako človek, keď to tí ľudia v tom danom období nedokážu. Vojny a nepokojne prebúdajú v ľuďoch neľudské správanie, ktoré je dokonca tolerované.

V ktorom svete má žiť? A ako sa správať? Vedel, že sa do tejto šlamastiky dostane, ale už teraz s tým? Už sa zvečerilo a on vedel presne, kam má ísť a čo tam uvidieť. Dokonca i vedel, s kým bude mať tú časť sa stretnúť. Bude tam na neho čakať, bude zmätený, pohoršený, ale i vystrašený. Vie, čo tomu človeku povedať, ako ho upokojiť a odlákať kamsi inam. Návnada čochvíľa dorazí na Zem. Už je to neodvratiteľné. Aj keď vedel, že Kristínka bude chcieť ísť s ním, vie, že nakoniec pôjde sám. A veruže sa tak i stalo. Kristínku však nechal v lunaparku, aj tak vie, kedy a kde ju nájde. Len čo myslela tým, aby jej nechal telefónne číslo? Asi nič dôležité.

Vybral sa ta. Nebude to ďaleko od jeho lode a tak si môže zísť i po nejakej osvieženie, i keď to pozemské napodiv strávil, ale nechutilo mu až tak, ako by si želan. Bude to padať tým smerom, ukázal prstom na oblohu. Musí sa k nemu priblížiť a získať ho. Nemal žiadne obavy, vedel presne, kam dopadne a čo ho tam čaká, preto sa ani neponáhľal. Veď je všetko predsa dané. I to mu dosť imponovalo: ako to zvládli? Koľko generácií ešte pozadu sú líščí ľudia na Taigorde? Desať, sto alebo milión? Dostal sa ale do takého filozofického bádania v dutine svojej šedej kôry, že si pomyslel, že bude lepšie, ak to nechá tak. Pri Nich človek nemusí rozmýšľať. Dokonca sa nemusí spoliehať na nikoho a nič. Všetko je to len intuícia, predvídavosť a inštinkt – základné pocity, ktoré si nevyžadujú priveľa rozumovej energie. Nie, žeby sa cítil nejak podradný (a veru že sa tak cítil v porovnaní s Nimi), ale chápal, že museli stavať na všeobecne zrozumiteľný jazyk, ktorému pochopí i líška, ak by to potrebovala.

Za veľmi krátky okamih sa na oblohe objavila málo patrná svetelná stopa, akoby meteoru. A to je presne ono. Čo s tým ale urobí? Má sa toho dotknúť a celé to spustiť? Nebol si tým taký istý. I tak mu len málo vecí z jeho misie bolo zrejmých. Poslali ho sem, aby počkal na balík a ten rozšíriť po celej zemeguli. Nevedel si však vysvetliť tú vec, prečo sem musel ísť osobne. Veď i pozemšťania by predsa dokázali sa balíka dotknúť a tak rozpútať peklo. No v pláne bolo zrejme niečo, čo pochopí až potom, čičíkal sa. Bol síce o niečo vyvinutejší ako miestni, ale základné pocity lomcovali i ním. Veril však, že plán len zle chápe a možno to i Oni mysleli celkom inak. Inak by Im rozbil ciferník. Ale predstavil si tú nekonečnú voľnosť – plaviť sa po vesmíru ľubovoľnou rýchlosťou, nikdy nepotrebovať žiadnu vesmírnu loď, oslobodiť sa od otroctva hmoty. Veď potom by mohol všetko. Iste, i toto niečo stojí, ale už sa toho nemôže dočkať.

Balík sa blížil. Ľudia by ho nepočuli, no on áno. Radšej si stlmil citlivosť svojich orgánov, pretože svišťavý zvuk naberal na frekvencii. Dobre, teraz je to lepšie, ubezpečil sa, stále okom hľadiac na balík – meteor. Má malé rozmery, ale i tak narobí hluk. Chvíľami sa zabľyslo, no nenasledoval žiaden zvuk akoby pristávajúcej stíhačky, iba jemný syčivý zvuk, nie silnejší od stredne silného prúdu vody zo záhradnej hadice. A už ho videl na oblohe, bol trochu žeravý a nezreteľne svietil, takže ho už v prítmí bolo možné dobre pozorovať. S nárazom dopadol na zem, nie však ako meteor. Bolo možné počuť len dunivý zvuk, akoby tá vec padla z výšky len možno troch metrov do piesku. A šou za začína, pomyslel si a nastražil

všetky svoje zmysly naplno. Vedel, že nemá sa šancu nič pokaziť, ale bol tak zvyknutý – všetky svoje misie zvládol kvôli tomu, že nikdy nezanedbal ani jednu maličkosť.

Blížil sa k nemu. Zrazu však zaváhal. Tu nemá spomienky, nevie zrazu presne určiť čo sa s ním deje, ale akoby jeho vlny s Nimi boli akosi narušené a nezreteľné. Hm, zaujímavé, to sa stáva prvý raz, to niečo bude určite znamenať, hovoril si. A veru tak i bolo. Balík dopadol vedľa asfaltovej cesty a ktosi pri ňom už bol a chrľil na neho vodu. Chcel sa len prikrčiť ku krom, ale nemotorne sa o odev kdesi zachytil o celkom silnú vetvu. V pokuse vyslobodiť sa ale neudržal rovnováhu a posunuté ťažisko jeho tela dopredu spôsobilo, že sa ocitol na asfalte, stále ešte teplom. Ale ako to? Toto sa predsa podľa Nich stať nemalo! Teraz už len inštinktívne zacítil, ako na ňom spočinuli pohľady oboch neznámych ľudí pred ním. V pološere im do tváre nevidel, ale len čo si zrak prispôbil prostrediu, začal ich už vnímať. Jeden stál pri Balíku a ochladzoval ho slabým prúdom vody, ktorý teraz vypol a nechal Balík chladiť sa na vzduchu, aby neriskoval jeho poškodenie prirýchlym chladením. Ten druhý sa opieral o auto, ktorým zrejme prišli na to miesto. Tak matne si však pamätal, že tam mal stáť ale iba jediný človek, tak čo tam robí ten druhý?

Bentas na neho vymrštil baterku, ktorú pohotovo vytasil z vrecka. Matt, ktorý sa na Bentasovu priveľkú radosť len chladne prizeral, zrazu ožil. Myslel si, že to im na cestu vybehla líška, ktorá tam najskôr šramotila v kríkoch. Dostal nehynúcu chuť sa schuti zasmiať, hľadiac na Laimona. Bentas však zachoval duchapritomnosť a človeka s chvostom sa nezľakol, iba sa zvýšeným hlasom opýtal: „Ste v poriadku? Vystrašili ste nás.“

Laimons stratil pôdu pod nohami a cítil sa prvý raz vydesene. Teraz mu predpis nehovoril, čo má robiť a tak len ležal a pomaly sa zviechal. Bentas hodil baterku Mattovi a povedal mu, nech na neho ďalej svieta a začal sa k nemu blížiť. Laimons si však uvedomil, že ten človek ani len nemôže tušiť jeho poslanie. No ozval sa celkom priateľsky, takže vedel, že sa ho nebojí a tak sa upokojil.

„Stratil som koordináciu a spadol som.“

„Všimol som si. Preboha, čo ste tam vyvádzali?“ opýtal sa Bentas. Laimons mu ale predsa len v hlase vycítil jemné obavy.

„Uvidel som nejaký lietajúci predmet na oblohe, tak som ho chcel sledovať.“

Bentasovi sa rozžiarili oči a to nie len odrazom svetla baterky, ktoré na neho dopadalo.

Snažil sa obom mužom vysvetliť, že je k meteoritu navádzaný nejakou mimozemskou civilizáciou a že ten kameň musí mať stoj čo stoj. Chcel s kartami von hneď: „Počujte, vy obaja – tu nie sme vo filme alebo nejakom hlúpom, vymyslenom príbehu. Ja vám hovorím na rovinu, kým môžem! Ani neviem prečo, ale môžem, neviem prečo, ale ten kameň si beriem

ja,“ bol očividne nesvoj. Matt len znovu chladne hlavou prítakával a pritom mu bolo všetko jedno. Nejaký blázon z neďalekého lunaparku, ktorý sa až príliš vžil do svojej úlohy, pomyslel si. Ach, kam to zase ľudstvo speje, byť psychicky vyrovnaný je v tomto svete čoraz unikátnejšie.

„Oni ma riadia, to Oni ma navigovali, aby som si ten Balík vyzdvihol.“

„Tak potom prečo teraz neviete, čo vám tí „Oni“ vraveli?“

„Lebo niečo tomu bráni. Keby som vedel čo.“

„To ste stále v kostýme?“

„Preboha človeče!“ Laimons si vzal svoje obe uši do prstov oboch rúk a poriadne sa za ne vyťahal. „Nechápete, že to sú moje orgány, ako tie vaše? Ja nie som pozemšťan!“

„Dobré lepidlo!“ nemohol si odpustiť uštipačnú poznámku Matt, stále usmiaty. Bentas bol však pri Laimonsovi bližšie a tak si všimol, že tu niečo nehrá. Skúmavo sa zahľadel na jeho hlavu. Teraz si to už ani jeden z nich nemohol nevšimnúť. Hýbal ušami ako ozajstný lišiak a i keď na Zemi sa vyskytujú tiež podobne prepracované kostýmy, vždycky sa ale dajú sňať dole. Bentas sa neveriacky priblížil k líškočloveku a s otázkou – Môžem? – sa dotkol jeho líščích uší. Laimon nimi pár ráz pohl. I nezávisle od seba. Mathaios konečne odhodil masku nezáujmu a podišiel bližšie k neznámemu.

„Naozaj neviem, čo povedať, vyzerajú pravé,“ užasnuto nadhodil Bentas.

„Ako pravé?“

„No že sú normálne súčasťou jeho tela. Prisahám.“

Laimons mlčal, iba nervózne hýbal chvostom.

„Toto nám nikto neuverí.“

Chvíľu si ho obaja prezerali a vyzerali ako dve opice v ZOO, ktoré si obzerajú novú hračku. Prestali, kým Bentas nepotiahol Laimona za chvost a ten mu ním nahnevane dal facku. „Hej, tak to ale bolelo!“

Kto dobre zarába, môže popíjať

Bol to kváder, ale nepravidelných rozmerov, niečo ako škatuľa, ale zabalená v akýchsi ochranných fóliách, aby mätko pristála. Malo to tmavú matnú farbu, vážilo to bezmála tak dvadsať kilogramov a celé nezaberalo väčší priestor, než bola plocha stola, na ktorý ho Bentas postavil. Sprvoti by to Matt prirovnal k dvadsiatim kilogramom cukru, zabalenom v ochrannej fólii, hlavne preto, že malo to príliš rovnaké rozmiestnenie hmoty.

„Musím však ostať v krytí, iste mi rozumiete.“

„S týmto?“ trochu opovážlivo nadhodil Bentas, dotknúc sa jeho chvosta.

„Preto som radšej bežal do toho miesta, ktoré vy nazývate lunaparkom.“

„Bežal na to miesto, chcete povedať.“

„No tak, ako vravíte. Neovládam váš jazyk až tak dobre ešte. Dalo sa tam ľahšie zapadnúť.“

Mathaios ale chápaúc odvetil: „S tým si ale nerobte starosti. Moderní ľudia sú trochu trafení. Každý sme, nie tak Ben?“

„No, v podstate áno. I ja som sa ešte pred asi tromi rokmi prezliekal za Batmana. A to som tak chodil i do obchodu po potraviny!“

Matt sa zachichotal: „A prestal si len kvôli tomu novému filmu.“

„Otrasný! Odpudivý! Ale všetci mladší odo mňa ho žrali. Nechápal som.“

Laimon si dovoľil predviesť jeden so svojich ľahostajných úsmevov. „Ale na tú vedomosť, že nie som z tejto planéty, reagujete celkom dobre.“

„Tak zase pomaly. Až tak sme vám na to neskočili.“

„No veď dobre, na tom aj tak nezáleží. Iba potrebujem ostať tajný, ak to nemá iné...“

„To fakt nikde nebývate?“, skočil mu do reči Matt. Pokrútil hlavou. Pri tom mu ale zrak padol na Balík na stole.

„Podívame sa naň?“

„Ale zaiste.“

Bentas hneď zmenil tón. Čo sa týka toho čudného meteoritu, ktorý sa naň ani len nepodobal a jeho vášni menom vesmír, dal by sa dokopy i s diablom. Ale rýchlo menil svoje nálady. „Keď už tak ste z toho vesmíru,“ začal i on pochybovačne, „viete mi povedať, prečo v našom široko-d'alekom priestore začali vybuchovať hviezdy jedna za druhou? Ak človek vidí jednu supernovu za život, môže hovoriť o veľkom šťastí a my ich teraz mávame tak dvadsať za jedinú noc.“

„To už i moja civilizácia prišla na to, ako akrciou ťažiť vodík z hviezd. Títo to však robia neskrývane a masovo.“

Bentas sa pokúsil tomu veriť, ale neúspešne.

„Čo myslíte, ako to otvoríme? Nevidím tu nič, vyzerá to ako celtovina, ale...“

„Vezmite nôž predsa.“

Matt sa zháčil smiechom (ak to dáva rozum) – najskôr ten lišiak hovorí o ťažení vodíka z hviezd a potom nadhodí – vezmite nôž predsa –, akoby sa nechumelilo. Ben mal pri sebe

len kuchynský nôž na chlieb. Dúfal, že keď to vyzerá ako celtovina, že to nebude taký problém ho odbaliť. Priložil nôž k balíku. A pritom ostalo. „Otupím ten nôž, veď to je ako kameň!“ Matt si ale uvedomil, že ak by to stvorenie bolo zo Zeme a mal vedieť o balíku viac, určite by upozornil Bena, že týmto nožom to neprereže.

„Vezmite si môj.“ nadhodil Laimon a odniekiaľ z tajného vrecúška vybral čosi, čo vyzeralo ako obyčajné atramentové plniace pero z minulého storočia. Bentas sa najskôr zahľadel na tú vec a v jeho výraze by sa krvi nedorezal. Na Mattove prekvapenie však ten lišiak voľačo stlačil na tom pere a ukázal sa modrý horák.

„Tak pozor s tým!“

„To je fakt nôž?“

„Samozrejme!“

Nôž však fungoval tak, že sa Laimon balíka ani nedotkol, iba ukázal perom naň, na zlomok sekundy sa ukázal jasný výboj bez akéhokoľvek zvuku, ktorý na chvíľu oboch pozemšťanov oslepil. „To ste nás mohli upozorniť!“ kričal Bentas, zakrývajúc si oči.

„Pred čím?“ najskôr bol Laimon prekvapený, no potom pohľadom počastoval oboch dočasne oslepených obyvateľov Zeme. „Aha, no prepáčte, netušil som, že váš zrak je až tak zraniteľný.“

Mathaios prišiel k rozumu i zraku prv. V mysli mu prebehli len nadávky v gréčtine, dokonca mal pocit, že ich vidí napísané vo vzduchu. Tak toto stvorenie je asi naozaj na vyššom evolučnom stupni, i keď sa spočiatku javil, že je nižšie, než líška. Tušil, že vedci už pracujú na umelých očiach, ktoré budú o tri evolučné kroky lepšie, než ich biologické, ale jeho oči sa nijak viditeľne nelíšili od pozemských.

Bol to len obyčajný kameň, čo odkryli. Začmudený nepravidelný kameň s bielymi žilkami v tvare blesku. Takže si z neho znova vystrelili.

„Hm, len kameň?“ s určitou dávkou nechute a pohrdania nadhodil Laimon. Taktne počkal, kým sa obom pozemšťanom plne vráti zrak. „Ja by som ale nechytal, bratia moji pozemskí,“ familiárne ich oboch oslovil. Preto i nástojil, aby sa ani obalu nikto nedotýkal a tak ten balík naviezli do auta pomocou celtoviny, ktorú mal Bentas v aute a nikto sa toho ani len nedotkol. Bol to nejaký nevýrazný, začiernený kameň. Proste kameň.

„Zabalený meteor, na môj pravdu.“

Laimon sa na to díval s poriadnym dešpektom. Mal pocit, že dostal nakopané do zadku od Nich. Bentas si však niečoho všimol a už-už chcel niečo povedať, keď tu zrazu bol zastavený Mattovým gestom. Znova si niečo všimol skôr, než ja, pomyslel si. Podíval sa na Gréka a potom medzi nimi prebehla komunikácia „po lopate“ gestami a čítaním z pier. Vôbec

sa nedorozumeli. Napokon sa však nejako dohodli, že sa odmlčia a budú sa dívať na Lišiaka. Ten totiž urobil krok dopredu ku kameňu. Nedotkol sa ho. Iba pri ňom stál a zdalo sa, že sa ho niečo zmocnilo, alebo čo, zrazu pozemšťanov nevnímali a stál tam, akoby našiel skysnuté mlieko. Ben a Matt mali chvíľami podozrenie, či sa mu len neobrátil žalúdok (ak teda nejaký mal), ale zdalo sa, že je Lišiak plne v moci akejsi neviditeľnej sile. Ben to vnímal ako nejaké vibrácie, ktoré jemne cítil na pokožke, netušil však, čo ho môže emitovať. Matt necítil nič, iba akúsi podivnú atmosféru, pri ktorom si spomenul na jeden nešťastný silvestrovský večer, keď čakal na ohňostroj. Miesto toho, aby sa naň tešil, sa rozplakal. Nevedel zadržal slzy a cítil, že pri ňom už nie je ten niekto, s kým sa chcel na ten ohňostroj dívať. A nikdy si nepomyslieť, že niekto môže do nového roka prichádzať nie s nadšením a horlivosťou, ale s utrpením a vedomosťou, aké je starnutie desivé.

Laimons nemal ani nijak zmenený hlas. Trocha bola na ňom počuteľná akoby iná rytmika v hlase, ale nevzrušene spustil: „Ludskosť je to, čo by malo vydržať na veky vekov. A láska. A pozorovanie. A hrdosť. A všetky dobré veci, ktoré Zem a ich obyvatel'ov odlišuje od všetkého zdanlivo neživého v jeho známom vesmíre. Ale i všetky tie zlé veci, nenávisť, zlobu, číre zúfalstvo a bezmocnosť. Kto však rozhoduje o tom, čo je dobré a čo zlé? I klamanie môže niekomu pomôcť, či nie? I láskou zaslepenou môže jeden druhému ublížiť, či nie? A čo všetky tie ostatné pocity, tak nekonečne prýščiace zo Zeme? Dokonca i také, ktoré nevedia pomenovať. A často i svoje konanie na základe nich nijak ospravedlniť či obhájiť. To je príliš mnoho rozumovej energie na to, aby bola len tak vydávaná do priestoru. Niektorí ľudia to vedia vycítiť, iní nie. „Vžiť sa do pocitov druhého“, tak tomu hovorievajú. Majú pre to i učenejšie slovo – empatia. Čo ale s tým všetkým? Ale čo v prípade, že ich Intelipole je teraz tak oslabené? Už sa ľuďom ani nechce nenávidieť, no neľúbia s takou vervou ako kedysi. Asi je na tej Zemi len priveľmi dobre. Ale áno, tú planétu postihne vždy nejaké nešťastie. A to je tak dobre. Veď to len znásobí Intelipole, ktoré má pre Ních nesmiernu hodnotu. Už tak slabé vlastné Intelipole na udržanie rovnováhy nestačí. Veď nie je to predsa logické? I sami ľudia predsa využívajú menej rozvinuté bytosti, aby mu slúžili. Dokonca si vedia podmaniť i vlastný druh a to je presne to, čo Ich zaujíma najviac. Ale kde sám človek nestačí, privolá si k sebe vyššiu bytosť, kohosi, kto ho vyslyší, duchovne ho podporí a nasmeruje. Teda takto to má predsa pôsobiť. Musí sa nejako vyrovnáť s večným utrpením, ktoré musí znášať a ktoré sa mu nevyhne. Každý inak, no predsa každý svorne.“

Bentas sa flegmaticky oprel o líškočloveka a Mattovi polohlasne naznačil: „Žeby na neho nejako pôsobil ten šuter?“

„Vyzerám na to, že to viem?“ s obavami v hlase odpovedal Mathaios.

„Akože nehovorí z cesty, ale niečo s ním je, vyzerá ako v tranze. Nič si mu nedal do čaju?“

„Počkajme chvíľu, čo nám ešte povie, keď to už bude preháňať, skúsime s ním potriasť alebo zakryjeme ten kameň naspäť.“

„Vidíš! Dobrý nápad!“ Laimon však ďalej pokračoval, teraz hľadiac na oboch pozemšťanov, pričom sa netváril nijako bezútešne, dokonca mal Bentas pocit, že ani nie je v tranze, usmial sa, akoby nič: „Intelipole nerastie len tak na stromoch. Nedá sa jesť, nedá sa piť, no môže byť kľúčom k lepším zajtrajškom. Ak to vyjde, samozrejme. Dokonca i ten hlúpy lišiak Im na to skočil. Koho zaujíma pád Civilizácie, keď si proste môže vytvoriť vlastný vesmír a doň sa presunúť? V ňom si bude určovať svoje zákony, svoje vlastné. Nebude večne podliehať Tým Druhým a len džentlmensky sa starať o to, aby si nezmietli zo stola svet, v ktorom sú už teraz všetci.“

„Nieкто hovorí za neho. Sám sa isto nepovažuje za hlúpeho.“

„Asi máme čo do činenia s niečím väčším.“ nadhodil Matt a začal cítiť, ako mu búši srdce. Nevedel, čomu veriť. Hádám je to len sen, predsa nikde vo vesmíre život nie je a nieto ešte nejaký líškočlovek!

„A ktohovie, možno sa stanú Správcom svojho Vlastného sveta, kde budú vládnuť donekonečna. Kde budú mať neobmedzenú moc. Kde budú Oni hľadiť na svoje minicivilizácie, jednostaj sa preťahujúc o moc, až kým sa nespoja a nezaútočia na svojich Stvoriteľov, ktorým dali milión mien, no každý vie, že tam niekde je. A to je naprosto v poriadku. Nech si každý verí, čomu a komu chce.“

Ben mal toho už akurát a svojim kuchynským nožom znovu zakryl kameň naspäť. Obal nebol úplne roztrhnutý, tak sa posnažil, aby bol zabalený aspoň tak, ako predtým. Laimon chvíľu ešte hovoril o Nich a ako si so Zeme urobia svoj vlastný satelit a spustia svoj plán na ovládnutie pozemskej civilizácie. Kameň už bol zakrytý a Laimon sa pozrel na svojich hostiteľov.

„Neviem, odkiaľ sa to vo mne nahrnulo, ale takto to nejak vyzerá. Ale vôbec tomu nerozumiem, podľa Nich som o tom s nikým nemal rozprávať. Viete, Oni poznajú celý tok času a tak som dostal i ja pokyny, čo presne robiť, kam sa ukryť, vedel som dopredu, koho stretnem... Ale odkedy som s vami dvomi, nič do tých vzorcov nezapadá.“

„A to je možno i dobre. Ak je pravda, čo ste teraz hovorili, tak ste nám vlastne vyzvonili ich plán.“

„Lenže neviem prečo! Som zmätený.“ neklamal Laimons a až teraz sa zadíval na zvláštnu ľavú nohu Mathaiosa. Mal ju veľmi čudnú, nepozemskú. Nohavice všetko zakryli, no Laimons sa otočil na Matta: „Čo máte s nohou?“ Obaja pozemšťania sa na seba pozreli. Matt nadvihol nohavicu a odkryl tak časť svojej protézy. „Havaroval som na aute. Prišiel som o svoju vlastnú nohu a tak mi ju nahradili protézou.“

Zrazu lišiakov hlas zaznel olovene ťažkým tónom: „Takže ste to vy.“

Matt sa zháčil: „Čo som spravil?“

„Ani neviete ako, ale vďaka tomu kameňu a vám viem rozmýšľať.“

„A čo je na stole?“

Lišiakov hlas znel ešte temnejšie. „Bomba.“

Schovaný, neschovaný, idem!

Sedel pri rieke Rodom a lovil aukarejské ryby. Bežne chytil oríže, pekné veľké ryby, podobali sa pozemským kaprom. Mali lahodné mäso. Ibaže príprava samotného mäsa bola zložitá. Stačila jedna chybička a mäso už nebolo tak lahodné. Pieklo sa dlho a pomaly, ale nie zase príliš pomaly. Muselo sa správne nakoreniť a udusiť. On to však vedel. Oríže si na obed robieval často. Občas sa mu podarilo chytiť i niečo väčšie – mäkkúne alebo sliby. Najväčším úlovkom bola asi dvanásťkilová divoryba obrovská. To bol neuveriteľne krásny tvor s dlhým, úhorovým telom, nie zriedka pestrofarebným. Všetky jedince sa o svoj šupinatý povlak starajú lepšie ako o vlastné deti. Je to dané tým, že čím pestrofarebnejší jedinec je, tým má väčšiu šancu u samičky, ktorá je poväčšine sivastejšia. Je dosť nezvyklé nájsť farebnú samičku. Čo je však na týchto jedincoch zaujímavé je to, že v prírode sú často tieto povlaky zničené, poškriabané. To medzi sebou zápolia samci a snažia sa jeden druhému tento svojský kabát zničiť. Spätne zafarbenie do pôvodného stavu trvá niekedy až jeden mesiac a takýto jedinec má potom už malú šancu páriť sa. Na druhú stranu boli zase viac chránené pred predátormi. Divoryba však nemá veľmi chutné mäso. Navyše môže útočiť svojim hryznutím a že má ostré zuby, o tom sa už presvedčil asi pred rokom.

Divoryby často žerie pásorka oblá alebo mýtovník jedovatý, ale to sú prevažne nočné dravé ryby, takmer tri razy väčšie než divoryby, a ich mäso nestojí dať ani hladnému. I keď pásorky sú v podstate všežravce, často cez deň obžúvajú listy búrovca opičieho v mokradiach a ten má jemne halucinogénne účinky. Nie pre toho živočicha, ale pre človeka. Búrovec je jedovatý, no v kombinácii s pásorkiným mäsom, keď sa dobre uvarí, je celkom chutný. Už ho jedol. Zdalo sa mu, že vidí všetko akosi farebnejšie a jasnejšie. A všetko sa zdalo normálne. Až na toho desaťmetrového chrobáka, ktorý ho vydesil k smrti. Ale bol to len prelud.

Niekedy sa oplatí chytať i žaby, alebo teda ich miestny ekvivalent. Sú farebné, ako ich na míle vzdialení príbuzní v brazílskych pralesoch, ktorí už isto na Zemi vymreli. Sú farebné a ich mäso je viac než skvelé. Často sa schovávajú pod vodou. Ale Mikan vie, ako na ne. Nasadí si polarizačné okuliare a hneď ich vidí na sto honov.

Oríže boli dnes kamsi zalezené, neukazovali sa na pražiacom aukarejskom slnku. V tomto ročnom období to tak býva, začína sa im obdobie párenia. A tieto ryby vtedy zaliezajú

do plytčín a puklín. Sú to spoločensky žijúce tvory, žijú v niekoľkostodruhových formáciách, ale pri párení menia správanie na samotárskejšie. Objavujú sa len v skupinách nie viac ako desať kusov, ale až po nájdení si partnerov. Dve jedince však sú viac na očiach, preto sa zoskupujú aspoň po desiatich, aby boli čulí, ak sa dostanú do oblasti, v ktorej operuje ich dravec – krabovitý ariel veľkoprsý. To je ozajstný vodný dravec. Na Zemi len málo druhov krabov žije dravým spôsobom, lovia občas menšie ryby, ale ariel je večne hladný, obrí trojmetrový jedinec s neuveriteľne rýchlymi klepetami. Najskôr si obeť vystriehne a potom rýchlym zaklapnutím klepiet tesne pri obeti na sekundu vytvorí obrovský tlak, ktorý ryba môže pociťovať ako náhly nával tepla. Klepnutie je totiž tak rýchle, že dokáže vodu zohriať na pár mikrosekúnd až na šesťsto stupňov Celzia! Je to akoby ju na sekundu obarilo teplo z vysokej pece. Potom si ju naporciuje a zje. Keď sa hýbe po koryte potoka, odstrašuje mnoho rybárov, rieku temer nikdy neopúšťa. Nech vyzerá akokoľvek desivo, pre ľudí je neškodný. Je ale i jedovatý a z neho sa používa iba jeho schránka, bohatá o rôzne odrody tvrdých kremičitanov. Zopár arielov už aj on chytil a ich schránky podivných útvarov nechal spracovať na šperky. Sám sa pokúšal jeden vyrobiť a darovať ho svojej žene, ale i po desaťhodinovom trápení to vzdal a túto úlohu zveril svojmu dobrému priateľovi Apertovi. Poznal takmer všetkých v meste. Ved' akoby aj nie, sám ho zakladal.

Aukarea zažila masívne vymieranie druhov, hlavne toho človečieho. Ostali len tí, ktorí mali najväčší potenciál ďalej sa rozmnožiť. A o to šlo. Vyťažiť akúsi hmotu z ľudí a potom počká tisíc generácií, kým sa dokážu rozmnožiť znovu a vyťaží ju znova. Nikto v meste nepochyboval, že sa planéta stala obeťou Tých Tam. Poznali následok, nie príčinu. Vysporiadať sa s nimi však bolo na nich priveľa. Nikto ich nikdy nevidel a nepoznal dôvody ich príchodu, vyťaženia a odchodu. Boli si však vedomí toho, že podobného osudu sa ani ich potomkovia nedožijú. Ak sa takéto vyťaženia dejú pravidelne, tak to bude určite trvať dlhý, dlhý čas.

Majú však dopodrobna opísaný celý tento proces vo svojich knihách. Čakať na podobnú udalosť však nebudú. Majú hlavy plné positivity. Sú radi, že môžu začať od podlahy prebudovať svet. Ved' o tom sníva každý predsa. Mikan svoju úlohu splnil. Mesto Alafir, v predklade zo staroaukarejčiny Nový úsvit, nebolo síce tak dôležité ako hlavné mesto Aukarey, kde sa stále nachádza i kozmodróm, kde pristál, ale naberalo na sile a bolo čoraz atraktívnejšie. Z malej rybárskej osady už predsa vyrástli obrie mestá i na Zemi predsa. Mikan našiel zmysel života v územnom plánovaní a vo voľnom čase rád rybárčil. Kombinácia dôležitých potrieb pre mesto. Nikdy sa síce nestal patrónom mesta, ale každý jeden ho požadoval o radu. Kde sa postaví ulice, cesty, infraštruktúra? Kam umiestniť priemysel? Ako zabezpečiť dodávky elektriny a potravy? Toto a mnoho viac vedel svojim umom predvídať a zabezpečovať Mikan. Neraz sa i rád postavil za nereálny plán, ktorý ale úspešne presadil, naprojektoval a dodnes funguje. Ako poschodové záhrady priamo nad ulicami v severnej oblasti, nesúcom jeho meno. Otvoril tam krásnu tržnicu, kde sa snúbia moderné technológie s aukarejskou kultúrou a starobylosťou. Dokázal do mesta nalákať šikovných rezbárov, tesárov, ale i podnikateľov a strojníkov.

Oríže boli stále zalezené. No čo robiť, napadlo mu. Sotva teraz chytí čokoľvek väčšie, už i slnko čochvíľa zalezie za Modrý končiar a tak mu neostáva nič iné, iba to na dnes zabaliť. Šťastie mu dnes neprialo. Chytil ich len štyri a zopár menších berokínov. S nimi sa nemusí toľko piplañ, ich mäso je krásne ružové a veľmi chutné. Len ich musí vykostiť, posoliť a upražiť. Ako pozemšťan však nemôže jesť veľa druhov, ktoré jeho žalúdok nestrávi. Také belbene s trr korením a Treasure Plant sú miestnou špecialitou. Toto jedlo skúsil však len jediný raz. Štyri dni mal pocit, že umrie a potom dostal vysokú horúčku, ktorá poľavila až na siedmy deň. Zrejme tá ryba obsahuje nejaké látky, ktoré jeho mimoaukarejský žalúdok nemôže stráviť. Trr korenie a Treasure Plant používal často, trr chutilo a dokonca voňalo ako bazalka a ovocie z Pokladovej rastliny mu zas pripomínalo čosi medzi pozemským mangom a pomarančom. Toto ovocie však domáci veľmi radi miešajú s miestnymi mäkučkými orechmi a obalia ich do sladkej polevy. Jedlo volajú „pitchamini“ a je veľmi obľúbené, takto obalené oriešky chutia ako pozemské hrozienka, len sladšie. Belbene napriek všetkému chytil rád, boli to nesmierne hlúpe ryby, o to vďačnejšie pre rybára. Vyskytovali sa ale v dolných tokoch riek, kde vyhľadávali mierne teplú vodu, bohatú o kremičitany. Doteraz natrafil iba na tri oblasti, kde ich našiel.

Ťažko si vzdychol, ale i tak bol spokojný, že nepríde domov s prázdnyimi rukami. Rýb sa nevedel prejesť a i keď Jarmilka nebola veľký jedák, hlavne preto, že z veľkej časti jej ústrojenstvo bolo elektronické, mohla si dovoliť hocikedy sem-tam si niečo dobrého zobnúť bez výčítiek a starostí o jej elektronické ja. To je blázonko, pomyslel si. Nikdy nemôže starnúť, je tu navždy a i keď sa jej nevymeniteľné časti opotrebojú, vždy sa objaví nová jarmilka – i to slovo sa píše s malým j a tu zdomácnelo v zmysle „obranného bota, ktorého vygeneruje Ochranný Stĺp (v prípade, že sa jarmilka-bot na planéte nenachádza).“ Miestni vedci už zisťujú pôvod Stĺpu. Majú napísaných už vyše sedem monografií, avšak kým bude Stĺp kompletne preskúmaný, prejde i stovka rokov.

Vzal kýbeľ s rybami a udicu. Vstal a vybral sa domov. Jeho staré telo už pomaly dosluhovalo a aj keď sa necítil silný, určite stareckú slabosť ešte nepociťoval. Už aby ale začal uvažovať o tretej nohe, zauvažoval, keď zistil, že sa mu kráča akosi zle. Odkladal to a odkladal. Nechcel ukázať priveľa slabosti, i keď aukarejčania si z jeho stareckého zjavu vedu nerobili a mali ho radi takého, aký je. Celkovo títo ľudia starnú o dosť neskôr ako ja, povedal si. V pozemskom meradle je šesťdesiatročný človek tu ešte mladíkom, vyzeraajúcim sotva na štyridsať. I keď na Aukarei sú roky o niečo kratšie, preto sa to len ťažko porovnáva, nebolo tu možné ani len použiť rovnakú dĺžku sekundy.

Na starca mal obrovské pľúca. Tie sa mu prispôsobili miestnym podmienkam, i keď v prvý rok sa občas musel pohybovať s kyslíkovým prístrojom, len čo miestni vedci rozobrali jeho modul z lode, ktorým pristál. Vedcom netrvalo dlho, kým v laboratórnych podmienkach

dokázali vytvoriť napodobeninu pozemského vzduchu a tak mohol Mikan zvládať dlhšie sa vystavovanie miestnemu vzduchu. Nebol si istý, či rovnakým postupom si prešli i posádky Helveticy i Chagera III. Bol si však istý, že miestni sú na pozemšťanov zvyknutí a veľmi priateľskí. Dokonca ho zoznámili s históriou planéty i poslednou vojnou na ich území. A majú i vysvetlenie, ako sa sem Tí Tam dostali. Cez vojnu, ktorú nazývajú Päťročným konfliktom sa Aukarea ako jedna z veľmocí pokúšala svojich na päť rokov dočasných nepriateľov zbaviť ich leteckej prevahy. Kozmodróm Baruna ešte neexistoval, ale vznikol tajný plán na svetlom navádzané rakety. Akým svetlom, to sa Mikan nedozvedel. Rakety boli samočinné a dokázali sa dostať takmer na obežnú dráhu. Nebyť Päťročného konfliktu by sa Aukarejčania stali prvými vo vesmíre, pred konfliktom sa totiž na svetlo sveta ukazovali prvé plány na kozmické lety.

Sedemdesiat testov rakiet vykonalo prísne tajné konzorcium pre raketové testy. Tri z nich boli dokonca i úspešné, ale celý projekt bolo nakoniec jedno veľké fiasko. Až na jeden veľmi podivný pokus. Miestne pramene hovoria o akomsi Tertisovi Zanderovi, ktorý údajne navrhol a skonštruoval raketu, teda presnejšie raketový motor, natoľko spoľahlivý, že ho umiestnil do miestnych bombardérov so slovami, že „už nebudeme iným spôsobom motory stavať“. Bol si tak vedomý svojho úspechu, že si nič iné ani len nepripúšťal. Nikto však tomu polobláznovi-pologéniovi nechcel veriť a samotný motor sa podľa vtedajšej vojenskej vrchnosti „nikdy nemal účastniť testov“. Údajne ale po jednom nepodarenom teste, kedy všetci čo mohli, hasili požiar, spôsobený výbuchom palivovej zmesi a kompletnou deštrukciou rakety, sa vzniesol do vzduchu na najodľahlejšej pristávacej ploche jeden z bombardérov s novým Zanderovým motorom. Na výzvy neodpovedal, zmiestň ho z oblohy nemalo zmysel, a tak ho len monitorovali. Rozbiehal sa pomaly, ale potom na krátkej vzdialenosti dokázať neuveriteľne zrýchliť a odletieť. Čochvíľa zistili, že to lietadlo pilotoval samotný Zander.

Na bombardér letel privysoko a čochvíľa svojou rýchlosťou sa stratil i z radarov. Odvtedy ho nikto nikdy nevidel. Miestni veria, že letel na svoju dobu priam šialenou rýchlosťou a tak vysoko, až sa dotkol oblakov a vyletel z dosahu gravitácie planéty. Nemajú na to žiaden dôkaz, ale veria, že tak, ako sa na Zem vrátila i Helvetica, tak sa vráti i ich bombardér z konfliktu. Veria, že sa jeho lietadlo dostalo do transplanetárneho tunelu a že ho odviaľalo na neznámu planétu. Tam tiež pravdepodobne dostal od Nich možnosť rozhodnúť sa. Ako inak by si mohli vysvetliť, že Tamtí Tam sa sem dostali? Niektorí predsa musel informovať o ich existencii. Ako ryba, chytená na udici. Zatrepotá sa, myká sa a rybár vie, že má potiahnuť udicou, aby si ju získal. Čo ale ak by sa ryba nejako vzpriečila? Ak by sa háčik kamsi zachytil o skalnaté dno? Rybár by len nemohúcne mykať udicou, dal by rybe šancu sa vyslobodiť. Ale žiadna civilizácia nie je natoľko hlúpa ako ryba, nie?

Možno sa Tertis rozhodol správne. Možno ani netušil, že konflikt bude trvať „len“ päť rokov. Miestni historici Mikanovi prezradili, že sa predpokladalo, že samotný konflikt mohol

trvať i dlhšie, pretože sa žiadna strana neodvážila siahnúť po radikálnych riešeniach a ešte v čase vojny sa verilo, že mier nezavládne v Aukarei ešte aspoň dvadsať rokov. Ak tomu tak naozaj bolo, potom veľký reštart by nebol na škodu. Ale ostatne, prečo by sa mal jeden človek rozhodovať za celú civilizáciu? Veď to nedáva logiku. Možno i to ultimátum je len jedna fraška. Celých desať pozemských rokov ho sledovali a dávali mu jasne najavo, ako sa má rozhodnúť. Možno sám ani nechcel. Veď i Helvetica takmer podľahla...

Ako presvedčiť rybu, že jej na suchu bude lepšie? Vyhrážkami, lepšou návnadou alebo snád' loďou? Ak rybár chytá kdesi pri jazere pri skalnatom pobreží, viac rozumu by predsa mal, ak by vzal loď a vyplával na vodu. Žeby boli tak zlí rybári? Možno sú len hlúpi a nebude potreba až toľko rozumovej energie na ich prekabátenie. Majú výhodu len v tom, že sú veľkí. Sú všade. Ale ako rozumní sú? Ak Ich ale teraz pozemšťania znova nevypočujú a tento úlovok im ujde pred nosom, hodia do jazera bombu. Sám Mikan si tým tiež prešiel. Boli ťažké časy a v Rodome plával veľký pleskanec obrovský s dĺžkou bezmála tri metre. Obria sladkovodná ryba, kráľ medzi všetkými, sily mal na rozdávanie. Pri jej chytaní sa vážne cítil ako Hemingwayov stavec. Tri neúspešné dni a ryba stále nebola jeho, vzdorovala, urputne bojovala. Koľko ráz hodil udicu na zem, preklímal tú prašivú rybu, ale vedel, že ju dostane. Bombu síce do rieky nehodil, ale zavolať si na pomoc zopár miestnych a napokon z celej rybačky odchádzali všetci šťastní, s peknými úlovkami a zážitkami.

Začul rev motorov. Aha, takže asi zmešká celú tú parádu. Motory burácali a dlhá, štíhla raketa sa vzniesla k oblohe, nesúc to, čo Mikan poslal domov na planétu Zem.

Pád

„To je montagner, vyzná sa do lesa. Dokáže pomocou takmer ničoho zapáliť oheň, pozná takmer všetky druhy lesného ovocia, pozná všetky liečivé rastliny a huby, vie, ako sa vysporiadať s lesnými príšerami.“ Laimon sníval. Určite len sníval. Bol v akomsi tábore, nič podobného nikdy nevidel. Možno tie pozemské knihy...? Možno to naozaj bolo spojené so Zemou: sny predsa na Taigorde nemal nik už roky. Spánok bol dôležitý len na regeneráciu síl a nie na tieto zbytočné a zmätené nepravdivé vidiny. Na Taigorde nesníval roky. Proste iba spal. Ale tu je na Zemi a niečo tu je iné. Dokonca v tomto sne nemá ani chvost!

Sedel pri vatre s akousi bandou lesných mužíkov. Neboli vyšší ako on. Viacerí boli otrhaní a unavení ako po nejakom boji, ale poniektorí sa umývali v blízkej rieke a voľaktorí si prisadli s podivne vyzerajúcim mäsom na ražni. „Montagner sa vždy najviac vyzná. Máme i hliadky vojakov. Sú tamto za Zelenou stenou,“ ukazoval jeden z nich, mocný, s levou hrivou na hlave a s náhrdelníkom so štyrmi zubmi medveďa. Kapitán, náčelník, vedúci. „Oni sem

prišli. Oni nás chceli pobiť. Ale my sme silní, poslali sme na nich najprv hliadku a uzavreli sme ich do pasce.“ bláznivo gestikuloval rukami. Laimon ho počúval, ale skôr sa zaujímal o okolie vôkol seba. Chcel vedieť, čo sa deje. Tretia hliadka „psiarov“ postávala okolo svojich stanov a každý mal svojho psa priviazaného k vlastnému opasku. Laimon si ale nebol istý, ako veľmi praktické toto riešenie je. Keď ich psy zavedú kamsi na stopu nepriateľa a i keď jeden z dvojice bude rýchlejší, tak sa môžu nepríjemne zraniť obaja. Ale zrejme to malo nejaké výhody, keďže chceli mať ruky voľné a tak ako teraz, pofajčievať akési podomácky vyrobené cigarety pred stanmi.

„Koziari ich videli ako prví. Zahnali svoje stáda späť do dediny a my sme zalarmovali vojakov.“ neprestal ten vodca. Laimona to už ale zaujímal pramálo. „Ale potom sme sa obzreli a vidíme, že Oni na nás idú nie na koňoch, ale na líškach! Tak sme sa dali do smiechu, že sme sa za bruchá lapali!“

Mužici pri ohni sa začali smiať a veľmi podozrievavo a s rastúcim nepriateľstvom sa dívať na Laimona. Ten sa znova stal Laimonsom a díval sa vôkol seba. Zrazu mal pocit, že sa smejú jemu a nie tej podivnej príhode. Mužik s ražňom sa smial až strašidelne a aj keď doteraz nebolo prítmie, zrazu a náhle sa zotmelo a ich tváre vyzerali ešte nepriateľskejšie a ich smiech až diabolský. Zrazu si Laimons uvedomil, že má ten mužik na ražni líšcie mäso... Vodca sa zatváril prísne, hľadiac sa na Lišiaka. „Teraz je osud tvojich ľudí len v tvojich rukách, Laimon. Zem už nemá nádeje. Ich vyslanec sa rozhodol obetovať svojich ľudí pre posmrtný život. Som zvedavý, čo si vyberieš ty. Buď budeš vedieť všetko, cestovať vesmírom a mať prístup k našim vedomostiam, ale obetuješ svojich ľudí nám alebo ich zachrániš na svoj vlastný úkor. Rozmýšľaj a vyber si, máš len obmedzený čas!“

Otvoril oči. Trvalo mu pár sekúnd, kým si uvedomil, že leží na gauči u Mathaiosa a Bentasa v ich obývačke. A potom ďalších päť sekúnd, kým zažil vodopád pocitov a sťažka si ešte v hlave pripomínal ten sen. Spať sa mu už nechcelo. To bol hlúpy sen. Dlho nespíval. Ale tu na Zemi hneď v prvú noc? Alebo ho má brať vážne a nejako varovať svojich ľudí? Čo má len robiť, dopekla? Vstal. Cítil sa však akýsi oslabený. Akoby pod vplyvom nejakej choroby. Cítil, že sa v jeho tele niečo mení. Ach, škoda, že sa tie samodetekčné systémy ešte nedostali do sériovej výroby. Stačilo by zmyslami kontaktovať samotný detektor a ten by vedel nájsť a určiť i malú zmenu v jeho metabolizme. Bol totiž jeden z tisícky dobrovoľníkov, ktorý si na dobu jedného mesiaca nechali implantovať detektor. Mal tvar malej plochej mince. Pripojila sa mu na uzliny na krku a dokázala monitorovať jeho zdravie. Bol to ale prototyp, málo účinný a často chybový. Vedel detegovať len vyše sto virotických ochorení a to je na Taigorde známych vyše stodeväťdesiat tisíc. Ale tento pocit poznal. Niečo sa v ňom menilo. Asi aj ten detektor by to rozpoznal ako nejakú zmenu stavu, ale nevedel by, o čo ide. Žeby Esencia? Ak áno, tak odteraz bude sa musieť čo najviac strániť kameňa. Teraz môže ísť o život.

Radšej sa k nemu ani nepribližoval a pokúsil sa vo vedľajšej izbe nájsť Mathaiosa. Iba v jeho prítomnosti mohol byť sám sebou. I tak mu veľa vecí nedávalo logiku, no tento sen alebo vnuknutie, nech to bolo čokoľvek, toto sa už zhodovalo z predpovedami. To je presne ono, i keď vo sne, ale tie slová, ktorá odzneli, mali odznieť. Asi Tých Tam nikdy nepochopíme.

„Matt, vstávaj. Prosím vás, obaja, vstaňte,“ požiadal ich lišiak. Keď Bentas navrhol po pohárikú vína pred spaním, Mattovi nedalo, aby si s Laimonom nepotykali. Nie každý deň majú čo do činenia s človekom mimo Zeme, ktorý napriek huňatému chvostu neholduje hnutiu furry.

Matt sa vyspal ako fakír, ktorý skúša novú posteľ s polmetrovými pichliacmi. Nešlo mu do hlavy vôbec nič. A nemal na to žiadne logické vysvetlenie. Možno ani žiadne neexistuje. Alebo len očakáva, že nejaké musí byť a jednoducho ho hnevá, že žiadne ani nenájde. Možno má len skladačku s chýbajúcou polovicou dielov. Možno to má len naučené z kníh a filmov, že sa nakoniec vždy všetko vysvetlí a neostane nič, čo by nedávalo logiku. Ale v reálnom svete to tak nemusí byť. Ten sa neriadi žiadnym scenárom. Veď i ten spisovateľ, aj keď postupuje podľa skutočných udalostí, niečo vysvetlí inak, dokreslí a dofarbí svojimi farbami samotný príbeh. Veď inak by sa jeho nedokončený a nedomyšlený príbeh vôbec nemohol predávať. A vždy ide o peniaze. Peniaze až na prvom mieste. Ale je toto reálny svet, keď ešte včera stretne líškočloveka, ukáže sa, že nie je zo Zeme, má pri sebe horák, ktorý vyzerá ako plnený zemným plynom, o ktorom prehlasuje, že je to nôž, silný svetelný výboj s ním ani nepohne a v spoločnosti kameňa vyzerá na fleku všetko to, čo mal zatajiť?

Bentas bol z iného cesta. Akosi ožil a veľkú vedu si z toho nerobil. Ani jemu síce nič nedávalo zmysel, ale veď preto sa dal na štúdium astronómie, aby všetkému rozumel? Veď predsa žijeme v dvadsiatom druhom storočí a skôr či neskôr bolo stretnutie s inou rasou vo vesmíre takmer nevyhnutné a temer až hmatateľné. Aj keď my ako ľudia sme od povahy rasisti a napriek večnému chlácholieniu nás a večnému upozorňovaniu, aby každý človek rešpektoval druhého, rasa je totižto len povrchná vec, ktorá nás odlišuje podľa toho, v akých podmienkach sme sa narodili, žili a fungovali, sa vždy vyskytnú neduhy ľudstva. To je prirodzene ľahostajné, sebecké, len ťažko napravitelné a zvyknuté sa obklopovať rovnakými alebo aspoň podobnými ľuďmi. Bentas však vedel, že civilizácia, ktorá pochádza z vesmíru, je určite staršia ako tá pozemská a že tieto neduhy už dávno prekonala. Možno to nevedel, ale to tak chcel a veril tomu. Veril totiž, že vyspelejšia civilizácia by mohla tú pozemskú udupať ako človek mravce.

Laimon vyzeral nepokojný: „Ludkovia, niečo sa so mnou deje. Sníval som.“ Matt si na chvíľu spomenul, že Laimon im pri pohári vína prezradil, že na svojej rodnej planéte takmer nikdy nesníva a pomyslel si teda, že len preháňa a je iba trochu vystrašený a nesvoj. Alebo, že tie sny aktivovalo to víno. Lišiak ale miesto kuchyne, kde bol stále kameň si radšej sadol do

kresla, ktoré Matt kúpil kdesi vo výpredaji. Zachovalé, veľké tmavošedé kreslo, pozostatok niekdajšej slávy dvadsiateho prvého storočia v škandinávskom štýle s robustnými drevenými nohami. Tento štýl zapadal roky prachom a tak sa takéto kúsky, i celkom nové, predávali za smiešne peniaze. Stálo vo vzdušnej a slnkom zaplnenej obývačke, ktorá však niesla známky dlhodobého používania. Matt už plánoval na ďalšie leto rekonštrukciu celého bytu, ktorý zdedil po starých rodičoch. Bentas sa zastrájal, aby začali už teraz, kým on samotný je ešte v Grécku, aby mu mohol pomôcť. Už sa totižto cítil lepšie a plánoval v rodnej Litve začať od nuly.

„Mne fakt nič nedáva logiku,“ zahniezdil sa Laimons v kresle, ktoré napriek mäkkému polstrovaniu nepovažoval za pohodlné, pretože ho tlačilo na zadok, „ale ak ste na niečo prišli počas spánku, tak sem s tým. Lebo ja neviem.“

„Takže podľa teba je kdesi prítomná nejaká Civilizácia, ktorá pomocou akéhosi programovateľného vírusu chytá tie menšie civilizácie a vysáva z nich niečo, čo nazývajú Intelipol'om.“ zhrnul pochybovačne Bentas. „Tak si nám to včera povedal, ak si dobre pamätám. Ja však nerozumiem tomu, načo na to potrebujú náš súhlas? Načo?“

„Čo keď existuje viacero Civilizácií a majú proste len nejakú dohodu?“

Bentas chcel rozrušene lišiaka osloviť, už i zabudol, že pred dvomi minútami bol vyrušený zo spánku. Radšej sa ho teda opýtal, ako jeho meno skloňovať. „Som Laimon. Ak som ale rozrušený, tak som Laimons. Vy snáď nemeníte mená podľa vášho súčasného stavu?“

Ben a Matt sa na seba nechápavo pozreli. Bentas sa ale spamätal rýchlejšie a hneď nadhodil: „No dobre, teda. Ale späť k veci: Ty si teda myslíš, že Civilizácia je v podstate mafia a navzájom bojujú o územia?“

Laimon nechápal slovu mafia.

„Proste dôležití páni, ktorí ale ak chcú vládnuť spoločne, musia si koristiť rozdeliť, inak by museli do vojny.“

„Ben, odkiaľ to ty môžeš vedieť?“ Mathaios bol stále rozrušený a ešte trochu ospalý. Bol z neho Mathaioss.

„Neviem. Uvažujem. Ale pri takýchto veciach, ktoré nepoznáme, predsa nemôžeme použiť základy našej logiky. Zrejme vedia niečo viac, než my. Vedia získať nejakú silu z Intelipol'a.“

„Na pohon svojho stroja na vytvorenie vlastného sveta.“ doplnil Laimon.

„Ale veď o čom to je? Prečo im to neumožníme?“

„Lebo si Intelipole ťažia od vás asi? To sa nedá prežiť.“

„Takže naše telá budú v podstate biomasou na pohon ich stroja?“

„Povedzme že áno. Dá sa to tak chápať.“

Ben zahrešil po litovsky.

„A zrejme ty, Matt, si tým kľúčom, prečo som zmenil názor. Ostatne nie, môj názor neznamená nič, je irelevantný. Oni si so mnou robia, čo potrebujú.“

„Len preto, že mám protézu?“

„Áno. Oni si veľmi nevšímajú, ak mi odpustíš ten výraz: nekompletky.“

Ben sa musel zasmiať.

„Ešte ti tá pozemština priveľmi nejde, Lišiak. No dobre, ty si teda myslíš, že Oni ma nepovažujú za človeka, ktorý má v sebe dostatok Intelipoľa?“

„Samozrejme! Aj keď si úplne zdravý a plný života. Ale z nejakého dôvodu neuznávajú nič robotické, nič kovové ani nič neživé. Ani teda človeka s nejakými implantátmi, alebo čímkoľvek, čo nahrádza ich fyzické telo. Teda myslím tým ten fakt, že Oni zrejme vnímajú naše telá s určitým dodatkom, ktorý my nemôžeme vnímať.“

„A teda prečo som tak výnimočný?“

„Že nevystupuješ v mojich simuláciách. Oni so mnou manipulujú. Mám v sebe niečo, čo mi implantovali Oni a to je teraz mojou mapou.“

„A Oni vedia, čo sa stane?“

„Veľmi presne. Ale vďaka vám obom je môj plán narušený. Teda, nie môj plán, ICH plán. Chceli, aby som sa zmocnil balíka a začal to v sebe šíriť.“

„V sebe?“

Laimons sa zadíval do zeme a smutne odvetil: „A potom vo vás. A potom do celého sveta.“

Chvíľami zavládlo ticho. Všetci traja uvažovali, do čoho sa vlastne namočili a ako z tejto šlamastiky vykorčuľovať. „Ale veď je to jednoduché. Proste len natankujeme tvoju loď a dostaneš sa domov. Celý čas budeš s Mattom, ktorý dozrie na to, aby bol tvoj chvost stále pri jeho nohe a ten kameň niekam utopíme. Mám totiž pocit, že ak by si sa s ním znova dostal do kontaktu, tak by si bol znova v tranze a ktohovie, čoho by si bol schopný.“

„Prvá vec: To je práve to, že nemôžem. Palivo sa vyrába u nás z hmôt, ktoré tu nemôžeme nijako syntetizovať, je to zmes rédia a vuuria, veľmi ťažkých prvkov, ktoré v týchto podmienkach nemôžu existovať. Druhá vec: po dnešnom sne mám pocit, že ak sú moje závery správne, tak druhý tranz by mohol rozšíriť Esenciu zo mňa do vás.“

V krátkosti im vylíčil svoj sen a nezabudol dodať, že i keď dlho nesníval, tak mal pocit, že ten sen je niečo viac. Bentas použil slovo „lucidný“, ktoré Laimon nepoznal.

„No tak ťa pošleme do SpaceX, tam hádam budú vedieť čo s tým.“ zachichotal sa Ben. Matt bol stále nervózny, nevedel sa zbaviť toho pocitu, že ničomu nerozumie, určite nebol ďaleko od reality, ale to všetko mu prichádzalo tak neskutočné, akoby sa to ani nedialo.

„Pochybujem, že ste sa dostali za hranice vášmu blízkeho vesmíru.“

„Nó, budúci rok idú vyhodiť do povetria ďalšie milióny, aby sa znova skúsili pristáť na Marse.“

„Ale i tak, premýšľajte! Nemôže to byť také jednoduché! Museli s tým rátať, že sa niečo podobné stane. Je to vyspelá Civilizácia a nemôže si dovoliť kohokoľvek ignorovať len preto, že má nohu nahradenú kovom.“

„Ak to tak podľa teba Laimon je, tak potom prečo nerobíš teraz to, čo od teba žiadali?“

„No lebo ma neovládajú.“

„Vieš to iste?“ Bantas sa poďíval svojimi modrými očami na Laimona a snažil sa ho zneistiť. Laimon len zrakom pobehoval po okolí a nevedel si rady. „Predtým som vedel, že tú pliaгу mám rozšíriť. K tomu mi mal pomôcť ten kameň. Bol som si istý, že robím správnu vec, lebo Oni dostanú, čo chcú. Ale teraz... stretnúc vás oboch a vedomosť, že uvažujem voľne, ma presvedčila o opak.“

„Len to?“

„Áno, no veď hovorím, že je to akési príliš jednoduché.“

„A čo ak majú presne to, čo potrebovali? To, že Oni vedia predpovedať budúcnosť, neznamená preda, že ti nemôžu klamať.“

„No presne.“

„Takže sme na tenkom ľade.“

„Veľmi tenkom.“ vmiešal sa do rozhovoru doteraz mĺkvy Mathaios. „V tom prípade si nejak musíme overiť realitu.“ Obzrel sa vôkol seba, akoby hľadal nejaký oporný bod: „Stretol si ešte niekoho mimo nás dvoch?“

Záručný list na život

Už bolo znova ráno a Mikan sa prebudil z krátkeho spánku pri rieke Rodom. Tie hlúpe mäkkúne sa stále neukázali. Ich zmysel ukazovať sa v plnej paráde vždy pri svitaní dokázal zachytiť pomerne skoro. Najmä obrovské, no stále mladé jedince sa v noci zvyknú v toto ročné obdobie páriť so samičkami a potom za svitania sa predvádzajú popri hladine, akoby spokojní so svojou prácou na nočnej šichte. Mrkol okom na trávu vedľa svojho Lapača 3000, ako nazýval svoj podberák a zbadal tam rádio. Drevené hranaté rádio, zafarbené do červenej šede. Nikdy nepochopil tunajší zmysel pre farby. Prijímač fungoval na batérie, ktoré v ňom dokázali vydržať takmer stotisíc hodín prevádzky. Už je to vyše desať rokov, odkedy sa naučil žiť na Aukarei, no stále ešte používal slovo hodina, i keď jej faktický význam bol iný, ako ten, ktorý poznal zo Zeme.

V rádiu šla akási debata. Píčila mu uši hlavne tým, že v ňom mali hosťa, ktorý pre Aukareu predpovedal to, čo začalo na Zemi, v období, keď ešte po nej kráčal sám Mikan. Hlúposť. Aukarejčania sa majú množiť a nie naopak: „Predpovedám, že čoskoro prestane stredná trieda súložiť a vytvárať manželské zväzky, budú mať sexrobotov a ak budú chcieť deti, tie sa budú vytvárať umelým oplodnením a vynosením náhradnou matkou...“ Ten mladý sotva vie, že popisuje súčasnú situáciu na Zemi a nie tú budúcu na Aukarei. „... predvčerom ďalší takýto príspevok, ako nejaký tridsiatnik z Moroga predstavil rodičom silikónovú pannu ako svoju priateľku a chodí s ňou aj nakupovať.“

Zrazu pocítil niečo naozaj otrasné a spomenul si na tie bolestné chvíle na Zemi. Je pravda, že ani tu na Aukarei sa necíti vo svojej koži, ale na Zemi? Už sa zbavil kresla. Prvé týždne. Nemal si čím vyplniť čas. Hľadel von oknom. Pripadal si ako nikto. Ako v predstavách kyberpunkových autorov. Skupinka ľudí, relatívne stále mladých, no zošúverených a hľadiacich do svojich prenosných počítačov. Štyri slečny a dvaja chalani. Žeby preto nikoho nemal po svojom boku? A ako že títo vôbec vyšli von? Občas prehodili pár slov, aj sa zasmiali, ale to všetko mu prišlo akési umelé. Je tá situácia na Zemi stále takáto? Ak mal Bledar pravdu a mal by sa rozhodnúť hneď prvú noc po pristátí za normálnych okolností, ako by sa rozhodol? Ozaj Oni chceli, aby to bol práve Mikan, kto sa dostane na Aukareu kvôli jeho zlému pohľadu na Zem?

Aby sa dostal z týchto zlých myšlienok, začal cvičiť, tak ako mu poradil Bledar. No nie vždy ho to bavilo. Najskôr len veľmi sporadicky a krátko. Bol z dlhodobého ležania zoslabnutý a po dlhšie trvajúcej aktivite ho bolel celý človek, najmä chrbtica, niekedy mal pri cvičení pocit, že sa zlomí napoly. Ale všetko má svoj čas. Začal pravidelnejšie a zdravšie jesť, VR kreslo ho najskôr stále lákalo, aby si za neho sadol. A i sadol. Veď to bolo v podstate ležadlo, ako pri ortopédovi. Ale VR helmu si už nikdy nenasadil, ba ani nezapol kreslo naspäť k internetu, pretože ho otravovalo neustálym pípaním, ktoré upozorňovalo, aby si Mikan skontroloval stav helmy a v prípade poruchy si objednal novú. Celkovo internet už vôbec nepoužíval, iba jeho byt. Pracovať súčasný človek už nemusí, všetko dostane ako na podnose, čo mu byt umožní. Prirodzene, veci zadarmo sú oveľa nižšej kvality, ako keby si nechal zapojené VR kreslo a zarábal kredity tam. Veď i odtiaľ dostal tie výborné topánky na behanie. Ak by si ich zažiadal teraz, dostal by možno rovnako vyzerajúce, no kvalitne výrazne horšie kusy. A možno by sa po treťom behaní načisto rozpadli.

Nevedel si spomenúť, ako vlastne fungovala ekonomika na Zemi v tie nešťastné desaťročia. To boli časy, kedy takmer nikto nezarobil poriadne peniaze, ekonomika bola v ruinách, ale málo ľudí tomu vtedy rozumelo. Všetci boli spokojní a úspešne zapojení v kreslách a ich priania sa tam plnili jeden za druhým. Domy sa starali o seba, len tým bohatším vedeli niečo podsunúť. Bežní ľudia boli doma vo v lockdowne, von sa síce smelo ísť, ale čo už iného sa dá vidieť von?

Zaškeril sa na rádio a spomenul si, ako sa na Aukarei povráva, že priemerný chlap súloží v priemere dva razy za týždeň. V tom prípade by chcel vidieť toho, kto súloží za neho. Smiešna predstava. Cítil sa ako v krajine, ktorá určovala trendy v spoločnosti, kým on bol ešte jej súčasťou. Iba si vždy povrával, že nikto by už nikdy nemal znovu zhodiť dve atómové bomby na jednu krajinu. Mužik pokračoval veselo ďalej: „... a budú tí, ktorí podvádzajú svoje partnerky a majú paralelne niekoľko ďalších, nuž a potom tu vzniká súložná nerovnosť a to bude jeden z problémov, ktorý budem riešiť vo svojom volebnom programe...“. Aha, takže to sú už voľby? Na Zemi by s tým zabodoval, no tu? Aj keď na druhú stranu si všimol tú dnešnú pochabú mládež aukarejskú a ich nové módné trendy. Je však temer pravidlom, že miestne ženy skôr prahnú po manželstve ako muži, ktorí sú plne zaneprázdnení neustálym obnovovaním stavu spreď Katastrofy. Má to však jednu obrovskú výhodu: práce je všade dosť. A rôzni zamestnávateľia sa radi o svojich podriadených pobijú, dávajú im veľké prémie a rôzne privilégia. Už si všimol, že ženy sa rady chvália svojim priateľkám a dlho sa bavia o tom, ktorá si akého sľubného manžela ulovila. Stále však platí odveká pravda, ktorá je všeobjímajúca a zrejme platná pre všetky civilizácie – každý robí, čo môže. A Mikan sa naučil na Aukarei i ďalšiu pravdu, vďaka ktorej si pripadá aspoň trochu lepším človekom – vždy sa správaj ku každému dobre, nikdy nevieš, čo si ten dotyčný prežil a akým peklom práve teraz prechádza. Možno toto je ten základný pilier toho faktu, prečo je i jeho Jarmilka tak posadnutá slušným správaním?

Na Aukarei nastala konjunktúra všetkého. Zrejme to platí takisto pre každú relatívne malú skupinku ľudí. Koľko ráz si Mikan všimol, že čím viac obyvateľov v danej krajine, tým má viac problémov. Čína? USA? Rusko? India? A čo také relatívne nepočetné Švajčiarsko? Luxembursko? Monako? Takže s rastúcim počtom obyvateľov si Aukarea bude musieť zvykať i na narastajúci počet problémov. Možno to rybárčenie má zmysel. Čochvíľa bude viac hladných krkov, ako bude rieka Rodom schopná užiť.

Hlúpe ryby. Asi s týmto rybárčením načisto skončujem, pomyslel si Mikan. Nech sa o to radšej starajú mladé generácie. Asi to naozaj nechá a otvorí si rybársku školu. Miestne slnko mu sfarbilo vlasy do červena, zrejme mu nejako zmenilo pigment. A to z duše nenávidel. Nemal nič proti ryšavým ľuďom, ale mal pocit, že jemu takýto odtieň nepristal a preto si ich často prefarboval späť na matnú čiernu. Už mu však odrástli a nová farba zatiaľ dostupná nie je. Asi miesto rybárčenia pôjde do uhoľných baní. Dnes fakt nemal šťastie. Ale vždy ho to rybárčenie zvláštnym spôsobom spájalo so Zemou a dá sa povedať, že i s Nimi. Veď to je presne ten istý proces: Hodia návnadu v podobe akéhosi kameňa, v ktorom ukryjú svoj vynález – Esenciu života. Je to v podstate parazit, vírus, ktorý je ale sčasti inteligentný, aspoň tak si ho vo svojich predstavách vykresľoval. Kto ho nájde, aktivuje Esenciu života, ktorá je vlastne presne tým istým červíkom, akého má Mikan teraz na háčiku. Dá vedieť Civilizácii „aha, niekto sa chytil na našu návnadu.“ Potiahne za vlasec a vkladá sa buď do

osoby, ktorá ho objavila alebo jej najbližšej. Ako, to nevedel. Ale ak považuje tento vírus za inteligentný, asi je úplne fuk, akou cestou sa rozšíri.

Teraz je v tele hostiteľa, u ktorého funguje ako komunikačné relé s Nimi. Pritom sa zmení na Esenciu vesmíru. Stále je však relatívne neškodná. Teda až na traumy, ktoré spôsobujú komunikačné sny s Nimi. I Bledar si tým prešiel. Aj Mikan. Tie sny, to neustále kontrolovanie prítomnosti a vedomosti o budúcich udalostiach, ktoré neovplyvní. Teraz je vírus len nosičom informácií od Nich, presným popisom udalostí, zoznamom toho, čo je potreba urobiť. Kam ísť a ako sa dostať k Nim. Ale to celé je len nemilý žart, celé je to falošné. Áno, urob to a to a stretneš sa s Nami! Na oplátku ťa zavedieme na inú planétu a postavíme ťa pred dilemu: budeš s nami, no obetuješ všetkých na svojej rodnej planéte, alebo skapeš ty! No neber takú ponuku!

A to je prvý znak toho, že Esencia dospela a máš len obmedzený čas na prežitie vo svojom novom pôsobisku. Nebol si však istý, ako dlho to môže byť. I on tu už bol vyše desať pozemských rokov a zatiaľ nepocítil žiadne ťažkosti. Možno sa to jeho už netýka. Veď predsa práve pri ňom sa celá mašinéria zastavila. Bledar bol ten, kto sa dostal do reči s Tými Nad Nimi. To len dokazuje, že ani Oni nie sú všemožní. Zrejme majú nejaké pravidlá, musia mať, keď ani Oni nie sú Tí Najvyšší. Kto to potom je?

Udica konečne zabrala. Teraz už len pritiahnúť korisť k brehu. A znova zacítil paralelu s Nimi: ak sa im Bledar vzoprel o nejaký kameň v koryte rieky, čo mali robiť? Zatiahli prisilno a pretrhli si vlasec. Ale Bledar ho potom opustil. Mohol to prežiť. Veď ako chytený na brehu by zomrel tak či onak. V zamyslení pokračoval, až kým niekoho v periférnom videní nezbadal. Bola to žena. A blížila sa k nemu. Bolo mu dosť podozrivé, že mladá a svieža žena zmyselných kriviek je takto skoro ráno pri rieke, ktorú navštevuje len málo ľudí, od mesta bola vzdialená viac než dva kilometre a okrem jedného malého bufetu, v ktorom si napriek bohatej ponuke mohol Mikan vybrať len to, čo strávia jeho žalúdočné kyseliny, tu nebolo nič zaujímavé. Aj keď raz sem privítali akísi turisti, zrejme z druhej strany planéty a na dva dni si tu rozložili stany a bavili sa.

Obzrel sa po nej. I pozemšťania by jej mladú tváričku považovali za krásnu. Mala čierne vlasy ako úhol, presne také, aké nosieva Mikan na Aukarei, ibaže jej siahali poniže pliec. Šibalsky sa usmiala, pozdravila sa a sadla si rovno vedľa neho. Mikan bol strnulý. Málokedy sa vedel rozprávať so ženami, jediná, pri ktorej nestrácal pôdu pod nohami bola predsa iba jeho Jarmilka.

„Berú dnes?“

„Práve som voľačo chytil, ale už mi to zmizlo, nech to bolo čokoľvek.“

Tvárila sa, že nič nepočula a neprestala ho sledovať svojimi živými zelenými očkami, úsmev stále teplý a jemný, takmer až rebelantský, ako Jarmilkin.

„Rybári dnes nelovia bombami?“

„Preboha živého, to predsa nie! To robia len pytliaci.“

„Chytia však viac či nie?“

Mikan bol v pomykove: „Áno, ale za akú cenu?“

„Veď práve, cenu! Kto predsa môže len tak kvôli jednej rybe zahubiť celú rieku?“ Ak bol doteraz Mikan v pomykove, teraz odstal vykoľajený a len mlčal. Toto nie je bežný rozhovor a obaja to vedeli.

„Viem, kto ste.“ začala nespomelo. Mohla mať tak dvadsaťpäť pozemských rokov, bola to kráska, pri ktorej tuhne krv v žilách a predsa z nej hovorilo čosi iné. „Viete takmer všetko o Katastrofe. Nedala sa už zvrátiť, ale čo sa teraz zvrátiť dá je to, že sa nemusí opakovať už nikde vo vesmíre. Rozumiete mi?“

„Neviem, kam tento rozhovor speje, ale mám pocit, že rozumiem.“

Pozrela sa na neho a nespúšťala ho z očí. Mikan to isté robiť nemohol. Na to bola príliš krásna. „Vidím do vás. Ste nahnevaný, že vy, plný života, ste museli absolvovať tú šialenú eskapádu a dostať sa na Aukareu, kde v podstate už nedokázate pomôcť viac, než chytaním rýb. Ale to je práve ono. Ak je čas robiť hrdinské činy, tak prečo nie teraz?“

Mikan sa predsa len pokúsil pozrieť sa na krásku. Vedel, že je mocnejšia, než Oni. Či je to ona alebo len ich zástupca, je bezpredmetné. Teraz zrejme príde so skvelým plánom, ako zabrániť Katastrofe i na Zemi.

„Ak Oni budú Zem chcieť, budú ďalej porušovať pravidlá.“ premohol sa.

„Dovolím si nesúhlasiť,“ namietla ona a prešla si rukou po vlasoch, „ak porušujú pravidlá hodením bomby do rieky, tak musíme tú ďalšiu bombu nechať vybuchnúť priamo vedľa nich.“

Mikan sa viditeľne štipol do ruky. Nebol si istý, či niekde spí, chytajúc ryby alebo je to naozaj. Ale bolesť zacítil. Opäť nahodila úsmev Mony Lízy.

„Ste s Tými Nad Nimi?“

Nereagovala.

Už nemohol neveriť. Bledarov pokus kontaktovať Tých Nad Nimi bol zrejme úspešný. „Oni sú len hračkou v škôlke. Poddajní, nemohúci. My sme deti, ktoré sa s takýmito hračkami hrajú. A keď nás omrzia, nájdeme si iné. Vari je problém dať na frak tým, s ktorými sa hráme?“

A Mikan v tú sekundu veril, že všetko dopadne dobre. Že Bledar zariadil viac, než si on sprvoti myslel. A teraz je na ťahu on. Ale prečo zase tak komplikovane? Lebo sa hráme s

bombami? Porušia ďalšie pravidlá? A prečo? Aby na seba upozornili, alebo to je niečo celkom iné? Ďakujem Bledar. A ďakujem, že si mi umožnil znovu zachrániť Jarmilku a Zem.

Nikdy nie je koniec

Sviečka

Lišiak zametal vôkol seba chvostom, zatiaľ čo Ben a Matt sa dívali na jeho loď. Mathaios zabudol zavrieť ústa a Bentas sa od ohromenia ani nevedel pohnúť. „Zapadol tu do lístia celkom efektne, len čo je pravda. Krytie má skvelé.“ zašomral Laimon, no v jeho hlase sa zaleskol pocit beznádeje. S týmto už nevzlietne. Bentas sa predsa len pohol a podišiel k lišiakovi. Ten ho nechtiac poštekľil chvostom, ale Bentas si šiel oči vyočiť hľadiac na vesmírnu loď. Bol to skôr modul šípovitého tvaru s rôznymi znakmi na svojom šedokovovom tele. Tieto znaky boli pre pozemšťanov nečitateľné, ale ako Laimon podotkol, ide o abecedu, podobnú latinke, teda čo písmeno, to znak, i keď podotkol, že starotaigorské písmo sa občas ešte vyskytuje v starých textoch a je stále i čitateľné pre jeho súčasníkov. Toto písmo je už ale hybridné, teda jedna časť abecedy bola latinkového typu, tá druhá slabičná.

„Toto je naozaj vesmírna loď,“ takmer až vzlykal nadšením Bentas. Laimons ho však upozornil, že je to len modul pre jedného, ktorý má obmedzenú funkčnosť. Jedinou funkčnosťou tejto „rakvy“ bolo doletieť na planétu Zem. „Všetky ostatné funkcie zdieľa s materskou loďou. Tá je obrovská ako pol tejto planéty a tento modul je autonómny len vďaka jej navádzacím systémom.“

„To ale nevysvetľuje, prečo nevieme túto vec naštartovať. Až tak autonómna nie je?“ navrhol Mathaios, pričom to bola jediná logická otázka, ktorá ho napadla. Inak sa rozumel do sci-fi vecí ako krava zrna.

„To áno, ale nemám šľavu ani len na vyslanie signálu materskej lodi. A verte mi, že tá je príšerne ďaleko, nemyslím si, že na Zemi nájdem tak obrovský zosilňovač, ktorý by signál poslal kamsi z vašej galaxie.“

„Takže ani nevieš, akým smerom ísť?“

„Nie, používal som predsa tie transplanetárne tunely. A tie sa rozhodli, že mi spríjemnia chvíle realisticky vyzerajúcimi ehm... predstavami?“

„A skúšal si to vypnúť a zapnúť?“

Bentas bol nadšený ako malé dieťa o a už sa vybral k modulu, ktorý keď vo svojej prítomnosti zacítil živú osobu, hneď otvoril svoj kryt a ukázal mu vnútro modulu. Bezhlavo a bez váhania naskočil dnu, chytil sa riadiaceho volantu, pripomínajúceho ležiacu osmičku a ústami imitoval zvuk motora formuly, v ktorej naposledy sedel. Mathaios sa len pousmial a

tieto výjavy Bentasovej detinskosti a pochabosť jeho predchádzajúcej otázky ho presvedčili, že jeho démoni z hlavy ho už zrejme konečne opustili.

Laimon sa radšej obzrel do vnútra svojho modulu. Nebol si totiž celkom istý, či si pamätá, ako to v ňom vyzeralo. Transplanetárne tunely totiž jeho pohľad na vlastný modul skreslili natoľko, že sa mu prepínacie gombíky a páčky stále menili. Raz tvar, raz veľkosť, inokedy farbu. A pri pohľade doň si uvedomil, ako málo ovládacích prvkov obsahuje jeho kokpit. Takže tie predstavy a preludy. Zelené a modré tlačidlá. Zopár dier, akoby odkladacích miest.

„Fakt to nepoletí?“ zvýšeným hlasom sa Bentas obrátil na Laimona s otázkou. Matt sa nemohol zbaviť toho pocitu, že Bentas omladol o tridsať rokov. „Čo hovoria tvoje predikcie v hlave?“

Laimon len stál, chvost teraz nehybný. Matt sledoval jeho zmeny. Všimol si, ako stíchol a špicatými ušami na hlave čosi zachytil. Obrátil sa k Mathaiosovi. Zrazu mu čosi hovorilo, že teraz sa niečo zomelie. Laimon, doteraz na mimozemšťana až príliš pozemský, sa zmenil. Mathaios stál za ním. Laimon zrazu temným hlasom, ktorý akoby mu nepatrilo čosi zamrmal. Matt ostal skamenelý. Veľmi podobný obraz už raz videl v akomsi temnom filme. Záber na hlavného hrdinu, stojaceho za hlavným záporákom, ktorý má čosi zlého za lubom, s mierne otočenou hlavou k ľavému plecu.

„Hlupáci.“ zašomral.

„Lišiak?“ podišiel k nemu Matt.

Lišiak sa otočil k Mathaiosovi a Bentas sa prebral z detského sna, stále však sedel v Lišiakovej vesmírnej lodi. „V hlave mám Esenciu universum s pár riadkami. A som už tesne na konci tohto zoznamu. Ak sa ale vymaním z vášho dosahu, Oni na mňa budú stále vidieť. A ja ich budem počúvať.“

„Lišiak jeden pochabý! O čom to hovoríš?“

„Je čas sa chytiť na udicu. A vďaka mne budete ešte radi, že sa ako ryba dostanete na suchý breh.“

Ben bol ohromený, no ničomu nerozumel. Matt bol rýchlejší a pochopil, že teraz musí Laimona nejako zastaviť. Ak sa dá na útek, on s jednou nohou a druhou, len prispôsobenou na chodenie a nie beh, ho nikdy nedolapí. Ale Ben by mohol. A veruže mal pravdu. Lišiak na nič nečakal a rozbehol sa smerom k lesu. Ako ozajstná líška.

„Ben, za ním!“

Bentas bol však nemotorný a o oblečenie za zasekol v kokpите. Náhlivo sa obzeral, čo ho to drží a všimol si, že ten prašivý lišiak pri tom, ako sa díval dnu, mu o oko na nohavičiaciach, kde

sa bežne kladie opasok, zaviedol akúsi hadičku visiacu zo steny modulu. Mal to celé premyslené, chvostoskok!

Kým sa Ben dostal zo zamotanej hadičky, ktorú na koniec i tak Mathaios prerezal vreckovým nožikom, stratili akúkoľvek šancu nájsť ho. Jednak im zmizol z dohľadu a jednak ani nevedeli, kde ho hľadať. „Matt, prosím ťa, čo sa to vlastne stalo?“ opýtal sa svojho najlepšieho kamaráta Bentas, už vyslobodený z lode. Matt postával pri ňom a ani nevedel prečo, dostal chuť na cigaretu. Až po chvíli si spomenul, že vlastne nefajčí. Bol nervózny. „Akoby som ja vedel...“, začal neurčito. Chcel i pokračovať a potom si spomenul, že vlastne i zabudol, čo chcel povedať, preto len nadhodil už obom i tak zrejmú pravdu: „Zrejme sme sa nechali napáliť líškou.“

„Prefíkaný teda bol, len čo je pravda. Ale čo nám vlastne hrozí?“

„Ak doteraz hovoril pravdu, tak chce voľačo šíriť do sveta. Voľajaký vírus?“

„Spomínal nejakú Esenciu,“ zamyslel sa Bentas. „Možno tým myslel nejakú ideu, čokoľvek.“

„A čo ten sen?“

„Neviem.“

„Nech sa ale deje čokoľvek, nechali sme sa nachytať a verili sme mu.“

„Je to koniec koncov lišiak, ten asi neverí nikomu.“

„Asi vedel, že keď od nás zmizne, tak sa ho Oni znova zmocnia a môže pokračovať v tom poslaní, kvôli čomu je vlastne tu.“

„Ale zdalo sa, že tomu sám neverí.“

„Už asi nie.“

Bentas náhle nahlas zahrešil. Temer sa mu ozýval hlas ozvenou z lesa. „Ako ho teraz nájdeme?“

„Ak chce niečo šíriť, tak musí medzi ľuďmi.“

„No áno. Urobí nejakú obrátku a pôjde späť do Atén. A kto ho tam nájde?“

„Snáď nebude nič zložité nájsť jedného človečika, ktorý si nebude môcť zložiť svoj kostým dole.“

„No to je snáď jediný poznávací znak.“

„Myslíš, že ho zvládneme nájsť sami?“

„Ak to roztrúbime po okolí, budeme za debilov my, vieš o tom?“

„Hlupák ryšavý!“ uľavil si Matt.

„Ale nevyzná sa tu.“

„Myslíš? Keď je pod Ich kontrolou?“

„Dočerta.“

„Aj keby sme ho našli, čo z toho budeme mať? Stačí, že nájde jedného človeka, ktorý to môže šíriť ďalej a vedzme, že sme nahraní.“

„Môžeme to šíriť aj my. A možno i ten kameň.“

Napokon sa rozhodli, že sa ho pokúsia nájsť. Bentas si sadol do auta a Mathaios monitoroval okolie. Vliekli sa pomaličky a skúsili ísť autom i na zapadnuté miesta, najskôr okolo lesíka, kde sa im Laimon stratil. Bentas ešte pripomenul, aby si Matt vzal zo zadného sedadla lovecký ďalekohľad. Ben ako pravý nadšenec všetkého vesmírneho musela mať nejaký ďalekohľad vždy po ruke. Či lovecký, alebo mal dokonca i starožitný námorný, či vesmírny doma. „Teraz sa začína lov na líšku,“ zamrmlal Mathaios.

Neprešli však zatiaľ ani desať kilometrov autom pomalým tempom, neustále sa dívajúc na všetky možné strany a už mali pocit, že po lišiakovi sa zľahla zem. Neustále navzájom komunikovali, snažili sa prísť na to, akou cestou mohol ísť, koho stretnúť, asi tri razy sa zastavili, aby sa na neho opýtali, no nikto ho nevidel. Ale nikto o ňom akoby nikdy nepočul a nevidel ho. Matt mal Atény v malíčku, poznal rôzne skratky, no ani jeho orientačný zmysel mu vôbec nepomáhal. Ako je možné, že sa im len tak stratí nejaký pošahaný človek s líščím chvostom? Raz sa vrátili dokonca späť k jeho lodi. Možno len ich chcel od lode vylákať, aby sa vrátil a ufujazdil. Matt však namietal, že predsa ešte nesplnil tú misiu, ktorú dostal. Alebo možno ju aj naštartoval a doletel preč. Celkovo prešli autom asi tridsať kilometrov, opýtali sa vyše desiatich ľudí, kam mohol ísť a či ho nikto nevidel. Hľadanie napokon zakončili na tom istom mieste, ako ho začali. Pri lišiakovej lodi. Takže neodletel. Bentasa bolela noha, už dlho tak často neprehadzoval rýchlosti na klasickom aute s manuálnou prevodovkou.

Sedeli vedľa lišiakovej lode. Po ňom ale ani stopa. Museli uznať, že je už asi neskoro. Už určite sa epidémii nevyhneme. Asi to nebude choroba, ale nejaká myšlienka, alebo čo, nešlo do hlavy Mathaiosovi. Je čas sa chytiť na udicu. A vďaka mne budete ešte radi, že sa ako ryba dostanete na suchý breh. Čo tým myslel? Možno je zase všetko inak. Možno ani nepochádza z Taigordu, či odkiaľ to hovorieval. Možno je Ich druh. Bentas sedel v kabíne a už sa netváril tak nadšene. Čo mu ale ostávalo? S Mathaiosom si aj tak už teraz nemali čo povedať. Zrejme vyvolali ďalšiu epidémiu čohosi. Ale ako to všetkým vysvetliť? Že po Grécku chodí človek s líščimi ušami a chvostom a niečo šíri? Ale čo? Vírus, ideu alebo niečo iné? A čo ten kameň?

„Matt?“ pokúsil sa predsa len o rozhovor. Matt sediac na zemi, opretý chrbtom o trup lode sa zrejme prituho zamyslel, pretože na jeho otázku zareagoval až na tretí raz.

„Čo ten kameň?“

„Čo s ním?“

„Lišiak na neho čakal. Ale ako mu vlastne pomohol? Iba nám vyzradil to, čo mal utajiť. Tak načo ho vlastne potreboval?“

„Možno aby sa nás zbavil, Ben, čo ja viem? Máš ma za sci-fi šialenca? Odkiaľ to mám vedieť?“

„Veď preto sa ťa na to pýtam. Obaja vieme, že nič, čo sa stalo, nedáva ani kúsok logiky, ale možno tú logiku ani nechápeme. Možno sa dívame celý čas inam.“

„Vari vieš niečo viac?“ obrátil sa Matt na Bentasa s nádejou.

„Tiež len tápem. Ale niečo s tým kameňom musí byť, Matt. Veď do jeho plánu vôbec nesedel.“

Matt sa pokúsil postaviť. A bola to úloha viac než zložitá. Jeho prostetická noha nemohla slúžiť podobným účelom a tak sa skĺzol na jednu stranu a pomohol si obomi rukami. Ben sa už-už chytal vyliezť z lode, keď sa Mathaios zrazu zrútil na zem ako podťatý. A tak Ben z lode nevyliezol, ale rovno vyskočil.

„Au, dočerta.“ zrúkol Mathaios. Ako sa snažil dostať svoje telo na jednu stranu, tak narazil na čosi ostré vo vrecku svojich nohavíc. To ho poranilo na stehne a chuť vybrať ten predmet z vrecka a hodiť ho čo najďalej od seba predčila chuť postaviť sa. Vybral ten ostrý predmet z vrecka. A v sekunde ho pustil na zem, akoby bol horúci. Bentas mu pomohol na nohy, no Matt ukázal vztýčeným ukazovákom na ten predmet a zrazu ho opustili slová. Bentas sa zohol po predmet.

„To... hádam...“

Bentas gúľal očami na predmet, ktorý mal tvar jednej peknej malej kocky kalcitu, veľkostne sa pekne vynímal v dlani.

„Vyzerá úplne rovnako, ten ten kameň, čo je stále u nás na stole.“

„Podľa čoho tak usudzuješ?“

„Tie biele bleskové žilky...“

„No áno, podobá sa.“

„Ale odkiaľ sa mi zjavil vo vrecku?“

„A ako sa z neho ulomila tak pravidelná štruktúra z tak nepravidelného kameňa?“

„A ktorý sme nemohli nijak prerezať?“

Bentas sa vyjavene pozrel na Matta.

„V kokpite lišiakovej lode je otvor, kde by sa dala vložiť.“

„A to ťa napadlo ako, prosím ťa?“

Na vlastnom uvážení

Matt držal v rukách sedmové karty. Ale tieto boli čímsi nezvyčajné. Boli by to klasické nemecké dvojhlavé karty, ale miesto tradičných farieb postáv z kolekcie Viliam Tell, boli všetky v kráľovskej modrej a na všetkých boli len kone s červenou stuhou, stiahnutou na oči. Bez jazdca, bez šípov, bez dámy. Len kone s hodnotami. Akosi vnútri tušil, že to je kolekcia kariet Slepý kôň. A to bol vystríhaný pred ľuďmi zo sekty s rovnakým názvom. Sú to podomoví predavači všakovakých liekov, liehovín a samozrejme, kariet. Potom sa na temer sekundu obzrel vôkol seba. Ocitol sa v akejsi lekárni, apatieke. Dovidel vonkajšími oknami i na ulicu, no mesto nespoznával. Nevedel sa ovládať. Vedel, že to je sen, ale nemohol sa nijak brániť pred jeho vplyvom. Bol len pasívnym divákom, i keď vnútri vedel predpokladať, čo sa stane a to mu nedalo pokoja. Prečo v lekárni sedí na barovej stoličke pri obrovskom pulte? Asi preto, aby mal výhľad na svoju pravú ruku a starobylé mechanické hodiny vo viktoriánskom slohu, stojace v drevenej konštrukcii napravo od neho. Mali dva majestátne ciferníky. Jeden klasický veľký, ukazujúci súčasný čas a v pravom dolnom rohu podobné, len menšie. Staroanglickým ozdobným písmom bolo na ich vrchu čosi napísané, ale on nikdy nevedel rozlúštiť takéto prešpekulované rustikálne písmo predošlých storočí. Nejako vnútri však vytušil, že dolné hodiny slúžia na pripomenutie ich vlastníteľa, aby si pichol inzulín.

Pravú ruku mal posiatu odreninami, nepeknými bozuľami ako od popálenia a začervenanými miestami. Miestna doktorka, určite členka samotnej sekty Slepý kôň, mu tieto nedokonalosti pleti ošetrovala čímsi, čo vyzeralo ako mazľavý gél, odpudzujúci vodu. Čosi hovorila. Vyrozumel len to, že po tej havárii lietadla sa mu rany hoja dobre, iba tie na pravej ruke nie a nie sa zotaviť. V snoch nezvykol poznať ľudí podľa tváre, často im do tváří ani nevidel, prípadne sa mu stále pred očami menili. Ale táto vyzerala, aspoň tak si myslel, ako jeho otravná detská doktorka, žena vo svojich päťdesiatich, isto po minimálne šiestich pôrodoch. Potom prestala s nanášaním vrstvy gélu na jeho ruku a začala mu ukazovať akýsi prístroj, ktorým si ten gél vie lepšie rozotrieť a tiež údajne pomáha udržiavať pokožku lesklú a zdravú. Matt ale vedel, že to je robotická kosačka na trávu. Obvinil ju z príslušnosti k sekte Slepý kôň a felčiarstva a nazval ju ránehojčkou. Buchla sa seabedomo do pleca. Vraj mu ukáže, kto je tu felčiar. Dokázať svoje schopnosti dokáže kedykoľvek. Údajne, ak sa dvomi prstami dotkne určitých miest na jeho ľavej lopatke a bude ho päšťou udierať pod samotné miesto, nemal by nič cítiť. Predtým, než stíhal vnímať a čokoľvek namietať, už bola za jeho chrbtom a cítil dve prsty na lopatke. Tie rany päšťou cítil. Rozbolela ho celá chrbtica a ako znechutene vstával zo stoličky zistiť, že jeho ľavá noha je jeho vlastná, jej začal nadávať. No chrbtica bolieť neprestala a jeho stará dobrá ľavá noha ho tiež začala bolieť ešte väčšmi, než by si kedy bol pamätal.

Bentas odchádzal zo stodoly. Tá sa rozhorela, akoby nehorela sto rokov. Psíky, ktoré zachránil pred takmer jasnou smrťou sa rozutekali. Dokázal sa však jemne pozastaviť a

trochu sa ovládať. Nie však pred svojim vlastným konaním. Iba si skontroloval, čo má na sebe a mohol si to ohmatať, nič viac. Zistil, že má akosi priveľa sebavedomia, na kovboja akési privysoké hnedé čizmy, ktoré nemohol vyzuť, džínsové rifle a na hlave klobúk, ako z pravého westernu. Nemohol sa však zastaviť a ani ovplyvniť to, ako si k sebe volá roztrúsené ovce po stráňach, najmä keď sa teplé slnko vybralo na odpočinok, aby znova zajtra rozjasnilo nový deň. Ovce sa nesprávali ako ovce, skôr ako tie psy, ktoré zachránil. Volal ich k sebe pískaním a volaním. A všetky sa zhromaždili do kravína. Miesto kráv mal však Bentas asi v piatich ohradách hromady bielych kravích lebiek. Spomenul si, že choval akýsi špeciálny druh kráv, a ich lebky sa dobre predávajú, sám nevedel ale prečo. Iba vedel, že to je dosť morbidný dôvod, prečo chovať kravy.

Podišiel k nemu chlap. Mohutný, v károvanej košeli s podobným klobúkom. Vyzeral drsne ako litovský toaletný papier, pomyslel si v tú sekundu Bentas. No potom si spomenul. Aha, brat z Minnesoty, ktorý zbohatol na všetkom, čo mohol. Aj teraz ide za ním určite s novým biznis plánom. A nemohlo to byť ani inak. Zvítali sa a sadli si pred kravínom na akési ratanové stoličky, o ktorých Bentas nabetón vedel, že tam nikdy predtým neboli, iba ich poznal, pretože boli z jeho statku, a brat začal čosi o príležitosti pestovať banány v Európe. Bol na dva dni na dovolenke v Rakúsku a tam s nedostatkom banánov údajne zápasia a keďže sa tam pestovať nedajú, ale čo ak by sa dali? Vraj za štyri roky sa mu investície vrátia aj so ziskom. A tak môže schovať všetky kravy, kozy, teľce, byvoly. Zanátil ako spevák z punkovej skupiny, vymýšľal texty a rýmy – vraj nemá ostať frivolný a že tu sa niečo chystá, Krista! Na čo mu Bentas podobne v punk metalovom štýle odpovedal rýmom – a keď niekto zrazu zmerčí, že máš iba plnú hubu rečí – ho poslal späť do Minnesoty.

Obaja akoby na povel otvorili oči. Pozreli sa na seba a potom všade okolo seba. Bentas za volantom Laimonovho lietáča s Mathaiosovou nohou na kolenách, zatiaľ čo Matt sedel vzadu, kde nebolo miesta ani pre jedného. Preto si zrejme tú nohu odpojil z tela a podal ju Bentasovi. Obaja nerozumeli. Loď nepotrebovala pilota, aspoň ako vyrozumel zo znakov na obrazovkách. Za oknami, len či to boli okná, sa črtal vesmír. Prázdny, čierny vesmír a oni uzavretí v malej vesmírnej lodi s dráždivým bielym svetlom vnútri.

„Ben, hádam už nesnívame,“ začal Matt neisto.

„Neviem.“ Ben ani nemal slov. Zdalo sa byť všetko normálne, žiadne nelogičnosti sa nediali. Iba to, že odniekiaľ sa zjavil kameň v Mathaiosovom vrecku a Bentasa ho napadlo strčiť do podobne vyzerajúceho otvoru na palubnej doske pri jeho pravej ruke, kdesi pod čímsi, čo sa podobalo na riadiace páky stíhačky. Zrazu sa ozval rachot a motory sa zapli. A prečo ich oboch napadla myšlienka uvelebiť sa v neznámej vesmírnej lodi a vypraviť sa do vesmíru? A ako ich vôbec napadlo to skúsiť a veriť, že im to vyjde? Žeby ten kameň...

Mathaios však bol vždy o niečo menej prchký ako Litovčan a i teraz mu venoval pohľad, ktorým sa pýtal to isté. Zacítil čosi ako rastúci nepokoj a dostal silný popud sa mu dotknúť ramena, keď sa otáčal v kresle späť k vesmírnemu prázdnu.

„Matt, my sme naozaj tú lišiakovu lodi spojzdnili...“

„Ben, počkaj. Ujasnime si fakty a ostaňme pokojní: Možno máme len nejakú spoločnú halucináciu a sne stále na Zemi. Veď Laimon vavel...“

„Vieš, že nám klamal!“

„Ben, aj keby klamal, prečo potom neufujazdil skôr?“

„No preto, lebo má za úlohu nakaziť celý svet... čím? No tým!“

„Si rozrušený.“

„Áno, som! Ale počuj Matt, čo keby sme spravili niečo fakt bláznivé? Ak je to sen, tak sa len prebudíme...“

„Ben, premýšľaj, prosím! A čo ak tomu tak nie je?“

„Ako to môžeš vedieť?“

„Možno to je sen alebo fikcia, ale nie je to to, čo bolo predtým, rozumieš?“

Ben sa zrazu upokojil. Za oknami sa nič nemenilo. „Máš pravdu, i ja cítim, že predtým to bolo čosi iné. Uvedomoval som si, že je to len sen, teraz som si nie istý.“

„A toto má, i keď trochu zvláštne, no logické rozuzlenie, nie tie hodiny a rany po nehode.“

Chvíľami si opísali svoje predstavy, či sny alebo čo to vlastne bolo. Obaja sa zhodli na tom, že sa veľmi vo svojich snoch nedokázali ovládať, i keď si obaja boli vedomí toho, že to je len sen. Ale spali vtedy? Alebo boli čímsi omámení? Bentas chcel podať Mathaiosovu nohu svojmu legitímnemu vlastníkovi, avšak keď zistil, že to malo svoj dôvod, tak si jeho nohu ponechal. Matt sedel za ním v tandeme, ale bolo to nepohodlné miesto, bez priestoru navyše, nebolo určené na sedenie. Zrejme si ju odmontoval, aby sa tam dokázal vmestiť. Nepamätal sa však, kedy tak učinil.

„A čo teraz?“

„Teraz asi budeme len čakať, čo sa stane.“

„Čakať?“

„No áno. Nevšimol som si, aby sa čokoľvek zmenilo.“

„Zmenilo?“

„Kontroluj si skutočnosť, Ben. Koľko máš prstov?“

Ben sa poďíval na svoje ruky, akoby kontrolovanie skutočnosti bolo jeho denným chlebičkom: „Desať“.

„Dobre, teraz sa pozri na moju nohu. Akej je farby?“

„Kovovošedá.“

„Dobre. A teraz sa znova pozri na prsty. Máš ich stále desať?“

Ben znova počúval: „Mám.“

Matt stíchol.

„Čakal si inú odpoveď?“

„Áno, chcel som, aby si povedal, že sa niečo zmenilo. To by bol signál, že to nie je sen. Akej farby je moja noha?“

„Kovovošedej.“

„Nehovor mi to, kým si sa nepozrel. Koľko máš prstov?“

„Stále desať. Čo myslíš, čoho je Laimon schopný?“

„To mi je záhadou. Nevieme, čo všetko je pravda a čo nie. Možno aj ten plán, ktorý nám „prezradil“ nebol pravdivý. Noha?“

„Kovovošedá. Vieš, čo si myslím ja? Že to na nás hral. Je to predsa lišiak. Možno jeho cieľom bolo sa nás zbaviť. A i toto nejak zariadil on.“

„Naše vystrelenie do kozmu? Naozaj? Skôr si myslím, že nás niekde prepadol, tresol konárom po hlave a že sa nám sníva. Prsty?“

„Desať. Stále veríš, že ti raz odpoviem inak?“

„Aj hodinky by stačili. Ale viem, že ty žiadne nenesíš.“

„Čože? Ved' dobre vieš, že sa bez svojich žltých náramkových nikdy nepohnem.“

A nastalo ticho.

„Matt? Niečo sa deje? Ja mám stále desať prstov a tvoja noha je stále kovovošedá.“

Matt zamrzol. „Ben, cítiš to?“

„Čo by som mal?“

„Je to nejaké... vlnenie. No cítiš to?“

„Necítim! Matt?“

To, čo kedysi bývalo Mathaiosom, zmenilo sa na čiaru. Linku, nikdy neprerušenú, večnú spojnicu bodov. Bielu, hneď potom pestrofarebnú, potom zase bielu. Čiara sa pomaly menila na vlnenie, stále silnejúce. A hluk. Akoby v diaľke počul zvuk tympanov. Výkrik, potom ešte jeden. A už len hmlisté predstavy z detstva. Videl svoju futbalovú loptu a železné pletivo okolo miestneho ihriska. Bolo vysypané jemným štrkom. Nevidel žiadne čiary. Len drevenú lezeckú pyramídu. Na koži cítil teplo. Zomrel? Je toto smrť? Ak áno, tak je prapodivne príjemná. Vrátiť sa do nekonečného detstva? Len on, leto, obe nohy, futbalová

lopta a jeho priatelia. Tváre si už nepamätal, no poznal ich. Sú tu s nimi. A on bol na moment šťastný. Zažiť to všetko odznova a lepšie?

To, čo kedysi bývalo Bentasom, zmenilo sa na čiaru. Linku, nikdy neprerušenu, večnú spojnicu bodov. Bielu, hneď potom pestrofarebnú, potom zase bielu. Tá sa hneď menila na stojaté vlnenie, potom chvíľami na zvuk. Nevedel, aké to je, ale cítil, že ten zvuk hrá príliš namodro. Výkrik, potom ešte jeden. Zvuk duniacich bubnov a šum krvi v žilách. A potom hmľisté predstavy z detstva. Prvá cigareta. Sám dobre vedel, že si nikdy nezapálil. Je to ozaj moje detstvo? Bentas si nebol istý. Pohľad z balkóna na socialistické sídlisko, povalujúci sa tmavý sneh, určite sotva tri hodiny poobede, ale všade sa rozliehala tma ako v tuneli. Vždy si chcel zapáliť cigaretu, napriek tomu, že vedel, že fajčenie má sto proti a jedno pre. Cítil akési vnútorné napätie. A tá cigareta, lacná srágora, jediné uvoľnenie zo stresu. Ale i napriek tomu ju odhodil z desiateho podlažia. Pozrel sa späť cez plece späť do bytu. Niekoľko tam ležal v kaluži krvi.

Kto chytá vo vesmíre

Matt otvoril oči. Už sa dialo toľko ráz, že si nebol istý vôbec ničím. Už bol ako vymenený s Bentasom, snažili sa prísť na to, prečo je tá cesta vesmírom takto zdrvivá. Chvíľami akoby boli pri živote, chvíľami nie. Samé predstavy a sny. Konštrukcie neznámych hodnôt v rovníkoch s nekonečným počtom neznámych. Vždy akoby presiaknutý svojimi hriechmi, o niečo slabší a zároveň predsa o niečo iné silnejší. Našiel sa opierajúc sa o trup lode, stále natlačený na sedadlo neergonomického tvaru pre ľudské pozadia. Ben sa ani nenamáhal otvoriť oči, iba sa opýtal svojho súputníka, či ešte žije. Matt mu polohlasne odpovedal: „Skoro.“ Pokúsil sa nejako sadnúť si, ale nedarilo sa mu to. „Ben. Ben!“, mykol s ním.

A obaja hneď zistili, že je niečo nie v poriadku. Miesto čiernej tmy vesmíru sa ocitli v bielej tme. Ako za zahmlených novembrových rán. Ibaže nebolo vidieť nič iné. Len biele nič.

„Sme mŕtvi?“ opýtal sa Bentas takmer bezhlasne. Matt sa pokúsil postaviť, ale o sekundu si pripadal ako idiot. Veď nemá jednu nohu a strop lode je nad jeho hlavou príšerne nízko. Tak nízko, že nemohol vzadu sedieť ani v pokľaku. Chvíľu sa tam hmýril a kládol si otázku, ako sa tam vôbec dostal, pričom cez zuby precedil: „Možno to bude ešte len lepší prípad...“

Bentas sa otočil smerom k Mattovi, pretože ten ho drgal zozadu a pripadal si ako v kine, keby za ním bol zamilovaný párnik, ktorý sa rozhodol láskaním si spríjemniť film. „Kam sa chceš dostať?“

„Vypadnime odtiaľ.“

„Zbláznil si sa ?! Veď kompresia...“

„Aká kompresia? Stojíme, necítiš to? Ani motor nám nefunguje. Asi zase snívame.“

„Snívame?“

„Asi. Ale nejak inak ako doteraz. Vystúp a pomôž mi von, ja som tu už poskrúcaný ako croissant.“

Bentas sa síce chytil čohosi, čo sa podobalo na kľučku dverí, i keď systém na otváranie bol nejaký zvláštny, nedala sa stlačiť naraz, ale akoby vo fázach. Vysvetľoval si to práve kvôli novej kompresii a vyrovnávaniu tlaku, aj keď žiadna prechodová chodba v tomto malom lietači tu nebola.

„No na čo čakáš? Na kolkovanú žiadosť?“

„Ako si môžeš byť tak skalopevne presvedčený...“

„Lebo som.“

Otvoril dvere. Stáli v priestore. Akoby v bezrozmernom priestore. Mathaios sa vypoťácal z lietača a hneď sa natiahol ako dlhý, tak široký... na zem? Alebo do bielej prázdnoty. Lietáč akoby stál na bielej zemi, pričom vôbec nebolo možné určiť žiadne vzdialenosti, v blízkosti nebol žiaden orientačný bod. Bentas sa chvíľu díval, či sa nič s Mathaiosom nedeje, možno čakal, že sa prepadne do bielej ničoty, alebo že to biele sú mraky, alebo čo vlastne čakal. Ale pripomenulo mu to detstvo. Ľahko popršané betónové parkovisko v tme, kde z oproti svietilo neónové svetlo herne. Človek mal pocit, akoby chodil po modrofialovom oblaku a musel merať každý krok, pretože parkovisko sa mu odrazu stratilo pod nohami.

„Podaj mi nohu.“ Znelo to celkom vtipne, napadlo Bentasa. Vždy sa hovorí Podaj mi ruku, ale v inom význame. Bentas mu ju podal, no stále nevystúpil. Matt sa ale neponáhľal. Položil si svoju kovovošedú nohu vedľa seba a ľahol si. „Musím sa narovnať, bolí ma celá trištvrtina človeka.“ A prišlo mu dosť vtipné, že to Matt vôbec hovorí. Bol veselý ako vždy, no tento sled slov z jeho úst zneli podivne. Zrejme sa niečo s nimi stalo. Ohohó, no veď samozrejme! Bežne sa totiž potáčajú v bielej hmle vo vesmírnom stroji!

„Matt, čo robíš, prosím ťa?“

„Ležím a je mi dobre.“

„Azda...“

„A čo ja viem? Asi snívame. Alebo máme obaja halucinácie, čo ja viem.“

Chvíľami sa nič nedialo. Bentas len tak sedel v lietači, dvere otvorené dohora, ako v nejakom superšportovom aute, s nohami na bielej ničote. Vlastne ani nič necítil – bolo to tvrdé podložie? Mäkké? To ťažko. Akoby sa to nejako prispôbovalo jeho pocitom. Raz

dupol do biela – pocítil tvrdosť. Inokedy zakopal s nohami ako sedemročný na hojdačke – a cítil jemnosť, akoby sa nohami dotýkal cukrovej vaty. Zrejme je to nejaká psychovec, ktorej ani nemôže rozumieť. Ale cítil vnútorný pokoj. Zrejme je tento svet prispôsobený tak, aby nikomu neublížil. Divné.

„Ave Cézar!“ znenazdajky do bielej tmy zakričal Matt. Chvíľu čakal, no nič sa nestalo a tak po asi polminúte sa ťažkopádne pozviechal a začal si pripevňovať nohu späť k telu. Bentas si ale kládol otázku, keď sa Matt takto zmenil, ako som sa zmenil ja?

„Som hladný. Myslíš, že tu majú aspoň nejaké bistro? Zjedol by som i kartón spod bezdomovca.“

Tak počkať. Matt cítil nejaké vibrácie predtým, než sa prebrali tu. Takže možno jeho čas ešte len príde.

„Matt, táraš. Až priveľmi.“

„Fakt? No tak načo čakáš, pridaj sa ku mne.“

„K čomu?“

„Proste vystúp z tej rakvy a pod' mi pomôcť nájsť niekoho, kto to tu riadi.“ Toto naozaj neznel ako Matt. Tento akoby zjedol všetku múdrosť sveta a zároveň i hlášky z béčkových filmov. Ben sa ale zrazu upokojil a našiel v sebe duchaprítomnosť – Ben, teraz zadrž. Toto nie je celkom normálna situácia. Ak sa s Mattom niečo stalo a som tu jediný so zdravým rozumom, tak potom si ho skúsím udržať čo najdlhšie, povedal si. Poďíval sa na svoju ruku. Stále napočítal desať prstov. Ani Mattova noha nezmenila tvar ani farbu. Ak Matt dosiahol tých výšin a vie, čo má robiť (aspoň takto to vyzeralo, inak by nebol tak chladne pokojný) a on nemal páru, čo teraz... Ostatne, to je presne ono! Bentas to dosť dobre poznal – akoby všetci vôkol neho boli kýmisi, kým on – ani nevedel, čím je. Kadejakí blázni sa drogovali, aby dosiahli ten blažený stav, kedy človek ide ako stroj, keď sa mu darí, keď je niekto. Keď sa niečoho i len dotkne a to premení na umelecké dielo. Ale on nie. Prišiel si v tú dobu nanicovať. Nikto zo mňa nikdy nebude. Skrachovaný pretekár je to najlepšie, čím dokážem byť. A prečo ostatní sú vždy tak skvelí a on nie? Zahodil svoj život? Alebo si to len namýšľa a na svete existuje niekto, kto chce byť ním, Bentasom? Nevedel si spomenúť na jediného človeka, ktorý by chcel byť ním. Veď on chcel byť kýmisi iným. A to stále. A za tou honbou za niečím iným, neprekonateľným, celkom zabúdal na to, čo má teraz. A to čo má on, nemá len tak hocikto. Hlava mu pukala. Akoby sa napil vína alebo lacného piva – srágory – so zvýšeným podielom alkoholu v pollitrovej plechovke. Zrazu sa cítil malý a nepotrebný. A tým bol celý život. A nevedel, čo s tým, iba z neho tiekol sirup nadbytočných pocitov. Ale nepripadalo mu to vôbec divné, veď takého stavu mal i dole na Zemi. Zrazu akoby vedel, kde je...

„Tak ideš? Nebuď fajnovka, pod' za mnou, možno nájdeme niečo pod zub.“ Matt sa ale správal tak, akoby si svoj nový stav vôbec nevšimol, pričom Bentas ho dobre poznal a vedel, že takto predsa nerozpráva. Ale tu zrazu si všimol, že Matt sa i nejak divne hýbe. Zrejme si

nohu nepripevnil dostatočne, lebo kríva. A tak vstal, v najlepšej vôli mu pomôcť a hneď na to sa zasekol. Tu niečo nehrá. Teda, stále tu niečo nehrá. Všetko je to len výmysel. A jeho hlava. A on sa asi iba opil z alkoholu. Jeho hlava klesala na bielu podušku... Všetko sa zmenilo. Cítil to. Je to nevydarený strih z lacnej komédie? Ocitol sa sediac v celkom pohodlnom kresle kdesi vysoko v niečiejej kancelárii. Už nikdy nepijem, pomyslel si Bentas, tieto stavy ma pošlú raz (či dvakrát) do hrobu. Obzrel sa vedľa seba. Napravo od neho sedel Mathaios, vyvalený familiárne v takom istom kresle, ako on. Pred ním na výrazne krajšom a drahšom kresle ktosi sedel. Bol to človek. Teda tak si človeka predstavoval. Útržky z minulosti?

„Viete, prečo ste tu?“ začal neznámy. Tvár mu nebola vôbec povedomá. Aj keď mu videl do tváre veľmi dobre, akoby jeho hlava nespolupracovala. Akoby mal v nej nejaký implantát, ktorý mu jeho podobizeň neustále premieňal. Ale bol si istý, že ten niekto výzor nezmenil. Je to akoby vo sne počul nejaký skvelý song, ale potom jeho mozog úplne zabudne i slová i nápev. Aby nemohol zneužiť prácu svojho mozgu na vlastné zbohatnutie. Skvelý song, no ostal len v sne a nikdy si naň nespomenie. Aj keď sa snaží. Vie, že je v sne, tak si zapíše slová do poznámkového bloku, snaží sa so svojím diktafónom nahráť aspoň časť nápevu, aby si ho mohol pustiť i v reálnom svete. A tajne dúfa, že keď sa zobudí, bude si pamätať viac, než len nápev. A potom je len po prebudený našťvaný, že zlyhal.

„Ako to máme vedieť, človeče?“ začal Mathaios pohrdavo. Stále sa nezmenil. Takže stále ten istý sen.

„Ste ako hračky malých detí, nechápete?“

„Ani šajn.“

„Mysleli ste si, že stretnete Ich? Ale oni sú na to primalí.“

„Vieš, o čom točí?“ otočil sa Mathaios na Bentasa. Znel ako gangster a to Bentasa dosť zneisťovalo.

„A čo vy, Bentas, vy tomu aspoň trochu rozumiete?“

Bentas vedel, že je možno práve ten okamih, kedy musí zaprieť všetky emócie a byť čo najopatrnejší a múdro sa vyhýbať akýmkoľvek emóciám. A to je presne to, čo mu veľmi nešlo. Aj keď vlastne prvý raz sa niečo podobné stalo, keď takmer oslepol. Bežne by jačal od strachu, no vtedy bol akýsi pokojný a vyrovnaný. Žeby sa to už stalo a ja som sa zmenil skôr, než Matt? A do riti.

„To nemôžem slúžiť. Iba sme nasadli do vesmírnej lode toho bláznivého Lišiaka. Nehľadali sme nič, iba sme... “

Matt sa poďíval neveriacky na svojho kolegu. Bol zrejme tiež vykoľajený z Benových slov. Takto uhladene sa pred cudzím človekom nevyjadroval. Ale nič nevrazil.

„Popravde, veľa toho si nepamätáme a máme snád' viac otázok ako vy.“ Už-už čakal, kedy sa začne triasť. Nebýval veľmi zhovorčivý. Ale na svoje prekvapenie sa mu ani len hlas netriasol.

Neznámy ďalej sedel ako dôležitý šéf firmy so svojom kresle a ani tento pre Bentasa „najuhladenejší možný slovný prejav v danej situácii“ s jeho skôr nedôverou voči svojim hosťom neزالomcoval. Tváril sa dôležite, ale akoby sa mu v tvári zračila akási výčitka. Toto majú byť reprezentanti Zeme?

„Na koho čakáte? Veď vaša civilizácia je len jedna drevená hračka s ktorou sa hrá dieťa v škôlke a vy si myslíte, ako všemocní sú? Hračiek v škôlke je spústa, aby ste to takto chápali. Každá trieda má svoje deti, ktoré si vymieňajú medzi sebou hračky a zrovna pre jednu hračku sa teraz povadili. Lenže stále je tu učiteľ. Ten môže hračky zabaviť a nahradiť ich inými. Už je to jasné?“

Bentas sa rýchlo chytil na jeho nôtu a pokúsil sa predbehnúť Matta. Ten by v tomto stave neodpovedal najrozumnejšie.

„Pochopte, že my nič nevieme. Mám taký pocit, že tieto slová hovoríte tým nepravým.“

Neznámy sa zatváril neurčito, ale mlčal, nechával slovo Bentasovi. Ten tú pauzu pochopil správne a tak mu len vylíčil to, čo s Mathaiosom vedia o celej veci. „Chceme jedine zistiť, čo ten Lišiak je zač, prečo nás tak prekabátil a čo vlastne so Zemou zamýšľa.“

„Veď to práve hovorím. Lišiak je ďalšia hračka. Ste v hre. Nevidíte, akí ste mali? Veď ani ja vás nevidím.“

A čoraz viac sa vzdal'oval a mizol. Obaja sa len pozreli nechápavo na seba a videli, ako sa miestnosť neustále predlžuje bez zjavného dôvodu...

Čo je sen?

Má hĺbku? Je to len spleť všetkého, čo si mozog človeka zapamätal počas svojho života a potom to pozliepa dokopy a v každú noc nám to prehráva v mysli? A prečo to vôbec robí? Chce nás zastrašiť alebo pred niečím upozorniť? V temer každom prípade je neskutočný. Hovorí sa, že človek môže snívať o čom chce. Ale nie, opak je pravdou. Človek môže pred spaním myslieť na čokoľvek, môže si predstaviť svoju múzu, vyvolenú. Je pri ňom, dotýka sa ho, rozpráva sa s ním. Prečo vôbec? Mozog si práve tento obraz v hlave nevyberie. Má nejaký kľúč, čosi nám nejasné a neobjasnené. Premieta nám obrazy do našich hláv.

Možno sa len nudí. Ak vie odrážať naše túžby a pocity, čo s takými, ktoré ešte nikdy nezažil? Stojíš pred oknom, vonku je tma. Cítiš, že sa niečo deje. To mesto dobre poznáš, vyrastal si v ňom. Je tma. Počuješ signál, nevieš odkiaľ, ale nič neriešiš. Vieš, ale čo znamená: upozornenie pred tornádom. Ako to ale vieš, keď v tvojom meste sa nikdy tornádo nevyskytlo? Ani ty si tornádo na vlastnej koži nezažil. Ako sa teda mozog s tým vysporiada?

Vie, čo poznáš. Vír. Ten si už videl. Vír z lístia, keď na jeseň stromy strácajú farbu. Vír v drese umývadla, keď si pred spaním umývaš zuby. Aj tornádo samotné. Videl si ho v televízii, na videách na internete, učili ste sa o ňom v škole. A tak na parapetu ti preniesie takýto vír. Len na ukážku. Je z vonkajšej strany okna a chodí si sem a tam. Upozornenie predsa nebolo myslené pre tento minivír, ktorý sa ti ukázal za oknom. Iba ho pozoruješ a zahlásiš, že to mohol byť len planý poplach. Alebo je to len virtuálna simulácia toho, čo sa stane. A možno i nie. A čo keď si nezažil zemetrasenie, o pár sekúnd zrazu cítiš, že sa zem trasie. Obávaš sa bleskov a hromov, veľkému lomozu, ktorý ale nenastáva. Iba sa krčíš a nevieš, čo čakať. Vieš, čo robiť? Ratovať svoju rodinu alebo sa ukryť? Môžeš si uvedomiť, že je to len sen. Vtedy sa len usmeješ a pred tým najhorším si otvoríš okno a víru ukážeš prostredník. Ale keď nevieš, čo robiť a i keď ti tie veci neprídu reálne, napriek tomu spravíš to neslušné gesto?

Zem sa trasie. Vieš, že sa blíži. Videl si ho len na videu. Nevieš, čo môžeš očakávať. Vie sen zabíjať? Pocítiš to? A čo vlastne človek cíti, keď zomiera? Je to predsa nefér. Tak dlho si sa pripravoval na život a zrazu to má skončiť? Alebo keď niekomu berieš život. Je to ako spánok. Ale potom už nič. To si potom kladieš otázku, načo si vlastne vyberať smrť. Koho to môže lákať a čo sa ňou vyrieši. Ak si chceš zažiť kus smrti, iba sa ulož na spánok. Z neho sa predsa vieš vrátiť. Zrazu nechápeš samovrahov. Lutuješ ich, vzápätí nenávidíš. Zrazu nechápeš vrahov. Potom ich nenávidíš. A zase sa cítiš nanič, hľadáš zmysel života. A cítiš, že svet si akoby tvojich útrap nevšima a ty cítiš i za neho. Berieš si to bremeno stále so sebou.

Jeden múdry človek prirovnal naše emócie k močovému mechúru. Keď človek cíti potrebu (v podstate musí), tak si jednoducho uľaví a vypustí močový mechúr. Ale čo ten emocionálny? Ak ti niekto vynadá, ty sa cítiš zle a nie on. A tak sa trápime kvôli veciam, ktoré by sme mali hneď vypustiť. Lenže močový mechúr je riadený fyziologickými reflexmi a keď si ho nevypustíme, tak nám to telo dá poriadne na vedomie. Rozblikajú sa nám kontrolky „niečo nie je s telom v poriadku“ a potom kladie potrebu vypustiť močový mechúr na prvé mesto, kým táto potreba nie je splnená. Ale čo s tými emóciami? Na to nemáme žiaden takýchto mechanizmus – zopár ľudí sa ho ale v priebehu času naučia. Často ich to naučí sám život. Čo ale, keď sa stratí, alebo vplyvom jediného zlého rozhodnutia či už svojho alebo druhého, čo potom s tým? Život žijeme štyridsať rokov na to, aby sa za tri sekundy rozplynul?

Už vieš, že neujdeš pred tornádom. Vyjdeš z izby a vojdeš do inej - jedálne. Poznáš ten byt veľmi dobre, tam si predsa býval toľko rokov. Vidiš tam stáť svojho otca. Vždy si ho budeš pamätať v snoch v jeho najlepších rokoch. Díva sa na teba. Poznáš každý jeden dielik jeho osobnosti, nepríde ti to nijak podivné. Stále je tma. Otca si nikdy nevidel prestrašeného. A ani teraz nie. A prečo potom to tornádo? Zrazu ho vidíš. A zreteľne. Vytvorilo sa akoby znenazdajky. Ale je tma. Je virtuálne? Vyzerá ako animácia v ASCII kóde. Ale zatiaľ nič neničí, iba sa krúti a ty sa na to dívaš. Nespomínaš si, žeby si videl čosi také. Si na treťom podlaží a tornádo akoby vyplňa celý priestor medzi tvojim a susedným vežiakom. I ten priestor vonku dobre poznáš, hrával si sa tam. Teba ale nezasiahne. Nič neničí, až kým sa

nepozrieš von cez okná smerom, kam ide. Ide stále ďalej a ďalej. Sleduješ ho a potom už len vidíš skazu. Nikdy si ale nevidel, ako pred tebou mizne obývačka a že už nemáš balkón. Ale tu to vidíš, počuješ a vnímaš. Tornádo sa plne zahryzlo do priechlia budovy. Už to počuješ a vidíš lietajúce trosky. Ani jedna neletí tvojim smerom. Jediné, čo ťa ale napadne je fakt, ako pri tvojom mizernom plate dokážeš opraviť škody po tornáde. Na sekundu si spomenieš, že vlastne máš ostať pokojný, lebo byt je predsa poistený. A potom sa spoľahneš i to, že veď predsa z celej krajiny sa ti bude zháňať pomoc, či už v podobe peňažných alebo nepeňažných darov.

Ale preberieš sa. Nikdy nie ako vo filme. Iba ako ležiš na posteli schúlený do kľbka, spätne si v hlave preberúc, čo sa ti to vlastne prísnilo. A potom to začína – máš zlý pocit, tornádo predsa musí znamenať niečo zlé. Videl som tam svojho otca – určite mu niečo hrozí. Máš chuť si nájsť výklad sna v snári. Veríš, že všetko musí mať nejaké riešenie, že sa veci nedejú len tak náhodne. Ak by sa nediali, nebol by si tým istým človekom predsa. Nepočítaš, koľko zdanlivých náhod si v živote zažil. A na koľko z nich si potom len lámal palicu. A začneš sa uprostred noci zaoberať otázkou života a smrti. A čo keby si bol práve v tejto zdanlivo náhodnej situácii naozaj? Bude reálne tornádo naozaj vyzeráť ako animácia z ASCII symbolov a bude natoľko ohľaduplné a svoju silu ukáže až vtedy, keď ti nehrozí žiadne nebezpečenstvo? Potom sa odvážiť zamýšľať sa nad osudom, šťastím, nešťastím a prchavosťou substancie nazvanej život. A príde ti to všetko tak ťažké. Zrazu máš pocit, že smrť na teba číha za tvojim chrptom a bojíš sa otočiť. Bojíš sa čohokoľvek. A potom sa zamyslíš nad ľuďmi, ktorých nič podobného netrápi. A možno trápi, iba o tom s nikým nehovorí. A možno majú podobný strach. Ale vedia s ním žiť. Báť sa smrti alebo nie? Ak sa o nejakej veci nehovorí, neznamená, že nejestvuje. Ale prezri si to portfólio ľudí, či už známych alebo neznámych. A pripadáš si slabý. Možno sa len tváriš drsne a v kútiku duše potrebuješ aj ty len pohladieť, no nechceš, aby si bol za slabocha. A vidíš? Už to znova robíš! Znova si preplňuješ emocionálny mechúr. Lenže ako z tohto bludného kruhu von? Možno hudbou. Alebo umením. Alebo ničnerobením. Jedlom. Sexom. Je to na uterák. Alebo ho vezmeš do ruky a iba si utrieš pot.

Sen. Snívame. O čom snívame? Vždy to považujeme za niečo pekné. Snívame o peknom novom domove, aute a rodine. Snívame o tom, aby sme boli niekto iný, taký, ktorého každý rešpektuje a má rád. Lepšou verziou seba. Snívame. Snívame i o nereálnych pocitoch a zážitkoch. Snívame o tom, že sa stretne so svojim mladším ja a povieme mu, čo má robiť, aby sa vyhol chybám, ktoré to staršie ja spravilo. Snívame o tom, že len tak znenazdajky nám ktosi zazvoní na zvonček pred dvermi a že tam na nás čaká naša vysnívaná kráska, ktorú sme videli možno tri razy v živote a urobili sme si o nej obraz, ako o žene svojho života. Snívame o tom, ako vždy urobíme to správne rozhodnutie na základe neúplných faktov. Ako vieme rozlíšiť pravdu a lož. Snívame o tom, ako nám život kladie polená pod nohy, ale my ich preskakujeme s ľahkosťou každého jedného kroku, na život vyplazujeme jazyk a smežeme sa mu, že sa na nič lepšie nezmôže.

A po peknom sne sa prebúdžeme v úsmevom na tvári. Nezaujímá nás to, že to sa v realite nikdy nesplní, iba to, že sme mali pekný sen. Že sme sa v noci nenudili. Vtedy nám to pod kožu nelezie. Neriešime, či ten pekný sen mohol mať iný význam, možno nás predsa tiež pred čímsi varoval. Hľadáme len krásu, blaženosť, nehu a lásku, pričom sami to ani nevieme precítiť. Hľadáme akékoľvek náhrady, pretože to reálne nevieme zažiť. A potom sa staneme na nich závislými. Bez lásky sa predsa žiť nedá. Ale čo ak to niekto zvládne? Alebo si to len inak predstavuje? Má o nej inú mienku. Myslíme si, že všetkému rozumieme, že sme expertmi na život a pritom sme sa sotva pohli z miesta. Ak vôbec. Hovoria ti „máš tisíce možností, ako stráviť svoj život“. Áno, tisíce? Zamysli sa ešte raz. Koľko rás mávaš pocit, že si v neustálom kruhu? Koľko rás sa chceš vymaniť z komfortnej zóny, len aby si potom zistil, že to bol zlý nápad? Možno záväzky naozaj oslobodzujú. Možno len niektoré z nich.

A potom nevieš, čo so sebou. Niečo ťa vyruší. Telefonát alebo spievajúci spitý bezdomovec na ulici. Vstaneš. Vieš, že na túto záplavu pocitov nejestvuje žiadna rovnica, iba to, že sa klim klinom vybíja. A tak si ideš zvlažiť hrdlo. A potom si znova ľahneš do postele. Posnažíš sa teraz spánku vzoprieť? Už teraz vieš, že ideš vlastne zomrieť, aby si ráno znova vstal. A tak ti preteká život, stále v kruhu týchto myšlienok, nevieš nájsť cestu von. A potom si kladieš otázku, ako to všetci naokolo zvládajú. Možno si to ani nevšímajú. Možno si pomyslíš, že máš zbytočne privysoký inteligenčný kvocient a tak ťa tieto otázky budú trápiť až do konca koncov. A musíš sa s tým zmieriť. Vieš, že niečo zmeniť dokážeš. Vieš to, už si to urobil toľko rás. Ale niektoré veci zmeniť nemôžeš. S nimi musíš uzavrieť iba prímerie. Oni sa ťa ale budú snažiť zlomiť pri každej jednej príležitosti. Ty si musíš ale spomenúť na to prímerie. A zmierenie sa s realitou, ktorú nezmeníš. Nemáš viac síl s tým bojovať. Vieš, že to isté príde o týždeň, možno dva. A potom sa prichytíš, že znova nad tým premýšľaš. Cítiš to? Nadýchni sa a možno to zacítiš tiež. Možno sa ti aj uľaví. Ak si potrebuješ kopnúť do vreca s pieskom, tak to urob. Ak potrebuješ ešte zopár nádychov a výdychov, tak to pokojne sprav. Vidíš samého seba akoby v tretej osobe. Možno to už ani nie si ty. Alebo si si nie istý. Vieš, že nie sa necítiš vyhorený, ale ani lenivý nie si. Tak čo potom?

Ak títo cudzinci chcú stále vytvárať nový svet a majú so sebou nejaký stroj, ktorým vedia predpovedať časovú a dejovú líniu, plus majú hybné páky na jej zmenu (či sa už podarí alebo nie), vieš presne v ich schémach ukázať tie časové linky, v ktorých by si neprišiel o nohu? No ver tomu, či nie, i to zariadili. Je možné, že im to zapadlo presne do ich výpočtov. Ak by si tú nohu nestratil a nenahradil ju umelou, možno by Oni stratili tretinu zo svojho predpokladaného času, ktorý im ostáva. Lenže vieme povedať, že také niečo existuje? A čo ak Laimons koná vo svojom vlastnom uvážení? A nebol to náhodou niekto iný, ktorý poprehadzoval udalosti v časovej línii? Mám totiž na mysli niekoho silnejšieho, kto sa votrel k Nim a ich povestný časostroj rozhádzal. Teda Oni si myslia, že ich plán je dokonalý, pretože veria svojmu stroju, ktorý sme my zmanipulovali. Veru tak. O Laimonsa a tú Esenciu už nemusíte mať žiadne starosti. Pravdou však je, že Oni sú len tí, ktorí sa s vami hrajú. My sme zalarmovali Tých Vyššie, aby zakročili. Nech už na vašej planéte je hocčo vzácne, Oni o tom

vedia a už niekoľko rás porušili jasné dané pravidlá. A čo tie hviezdy? Zase len ich rebélia. Iba si pekne ťažia slnečnú hmotu, pričom dobre vedia, že sme Im to prísne zakázali.

Načo to vlastne robia? My to nevieme. Oni zrejme vidia niečo iné a potrebujú čosi iné ako my. A cenia si to viac ako hviezdnu hmotu. Ale veď čo, vodíka je vo vesmíre stále hojne. Iba teraz vymyslieť, ako ich znova potrestať. Teraz ale tak, aby si na vás už viac nedovolili. Aspoň v tomto a budúcom storočí. Budú sa musieť znova opýtať ich časostroja, čo majú spraviť, aby tie stratené milióny rokov získali naspäť. Búši ti srdce? Ak nie, malo by. Teraz nevieš, čo so sebou. Áno, Zem je v hľadáčku. Ale nás nie. My vás nechránime, iba nevidíme dôvod na vaše zničenie. Teda presnejšie – harmonizáciu – podľa ich predstáv. Chce to čas. Oni si vypracovali model Esencií a vymysleli si procedúry na získanie svojho cieľa, aby potom čo odmietnete, sa hrali na hluchých a pokúšali sa získať si vás znova a znova. Už raz prekročili svoje pravidlá a Bledar bol dostatočne zdravo zmýšľajúci, že nás kontaktoval. Nemohli sme pomôcť a na investigáciu sme nemali čas, no sľúbili sme minimálne to, že dozrieme na danú situáciu. To, že začali ťažiť vodík z vášho sektoru nás síce pobúrilo, ale primälo k tomu, aby sme začali spriadať plány. A tak to, čo sa vám javí ako konečné riešenie – teda ten fakt, že Laimons je voľný a bude šíriť Esenciu po celej Zemi, aby sa ľudstvo chytilo na pomyselnú udicu – to bol náš nápad. Ohli sme ich časostroj, alebo ako ten svoj stroj nazývajú. Teda Oni majú pocit, že majú nepreniknuteľný plán, ktorý im teraz vyjde.

Hovorím to preto, aby ste si nemysleli, že tí, ktorých považujete za najväčšiu civilizáciu vesmíru (dokonca im prepožičiavate veľké C) sú naozaj takí veľkí. Sú to len deti a učia sa tak ako vy. I vy možno dospejete z embrya aspoň na ich úroveň. Ale to sa ani nemusí stať, dívajúc sa tak na vaše dejiny. Potom si vy pomyslíte, akí ste silní a vyspelí. Ostatne, už teraz si to myslíte. Nezabúdajte, že ste nikto. Ale nemusí to tak byť.

Bomba

Svetotvorič je v ruinách. Len toľko stačilo vedieť. Laimons zlyhal. Dodnes ale nikto o tom veľa nevie. Vraj teda vznikla akási sekta, ktorá chcela prešetriť udalosti Chargera III, Helveticy a potom i zopár ďalších, menej zvláštnych a zaujímavých okolností. Čosi sa povrávalo i predtým, verejnosť ale má len veľmi hmlisté predstavy o Nich a o Tých Vyššie. Ľudia, ktorí sa dostali do kontaktu s takýmito vedomosťami sú už buď pristarí, nevládni alebo už na planéte nie sú. A to tú sektu hnevalo ešte väčšmi. Protestovali. Vláda nám čosi veľkého zatajuje, žijeme v neustálom napätí, každý tvrdí čosi iné. Určite v tom majú prsty mimozemšťania.

Svetotvorič. Nikto ho nikdy nevidel, ale každý tvrdí, že vie, o čom sa hovorí. Vraj Oni chceli zo Zeme vyťažiť čosi, čo nazývali Intelipoľom a na to potrebovali Esenciu, akýsi programovateľný, biologický vírus, ktorý mal spôsobiť v troch štádiách a to tak, že mal ľudstvo prinútiť chytiť sa do ich pasce. Viete si predstaviť, ako nemožne a nelogicky to znie?! Kto to kedy vymyslel? Ak by sa rozdávali ceny za najväčší blábol storočia, táto kravina by vyhrala na plnej čiare. Všetci vieme, že Helvetica sa predsa nikdy nevrátila, nemáme jediný dôkaz, hoci sa povára, že vraj pred pár rokmi pristála v brazílskom pralese. Jasně! Kde, prosím vás, by taká loď pristála? Odkiaľ by na to vzala palivo? Nebláznite, ľudia.

Už len tá šialenosť so Svetotvoričom. Načo by nejaká všemohúca extraterestrická civilizácia tvorila vlastný svet? Aby boli onipotentní a nemuseli čeliť nám, teda nižšej civilizácii, lebo vycítili, že máme na to dostať sa na vyšší civilizačný stupeň? Hm, keď na tým tak premýšľame, tak to by mohol byť ale pekný sen. Ale iba sen. Alebo sen z horúčky! Vraj spustenie Svetotvoriča by mohlo vcucnúť náš známy vesmír do čiernej diery. Tak ako je svetlá energia opakom tmavej energie, vraj Svetotvorič maj tvoriť ešte opak tmavej energie akousi anihiláciou čohosi... ale kto má tieto bláboly vôbec čítať? A to ani nezačínam o Prediktore. Vraj majú nejaký stroj, ktorým vedú predpovedať, čo sa udeje najbližšie desaťročia. NUDA! To sme už počuli. Nie som bežne takto skeptický, ale kto má tomu veriť? Nie je vám podozrivé, že čím viac o tom píšem, tým to dáva menej logiky? Čo tí pošahaní sektári šlukujú? Nech i mne dajú.

Laimons mal šíriť na Zemi Esenciu, ktorá mala mienku ľudstva zmeniť natoľko, aby sme sa Im podriadili, ale miesto toho nevedomky šíril túto skepsu, aby tomu nikto neveril, údajne preto Laimonsov plán zlyhal. Ale kto to vlastne bol Laimons? Vraj niekto z vesmíru. No jasné, odkiaľ zinakadiaľ... jeden čas po tejto šialenosti sa z líšky ako takej stal normálne trend a ľudia bežne chodievali vonku v líščích kostýmoch, tárali hlúposti a niektorí to používali na maskovanie svojich sexuálnych úchyliet. Ja som sám stretol hneď niekoľko ľudí v líščom kostýme. Čo sa deje s nami, ľudia? Veríme v nadprirodzené veci, ale tie reálne, ktoré máme tu pred našimi očami, nevidíme. Prečo sme takí? Čo nás omrzelo život? Alebo nás možno proste už nebaví. Veď už v historických knihách sa píše bláboly o údajných zjaveniach, zázrakoch, ľudia dokola píše príbehy o čarodejoch, obroch, princeznách, kliatbach, čiernokňazníkoch, hobitoch a čarovaní. Lebo je to svet, v ktorom proste nežijeme, ale chceli by sme. A vesmírni blázni si myslia, že sa máme otvoriť vesmíru. Veď ako sami hovoria, že ten by nás zašliapol o koľko vyspelejšie civilizácie tam môžu žiť. ALE NEŽIJÚ! Ľudia, preboha, prestaňte si stavať vzdušné zámky a stojte pevne nohami na zemi, veď už keď sme tu, tak zákonite nemôžeme byť tam.

Červík, návada, mimozemšťania... táraniny! Pýtaš sa ma, čo keby to bola predsa pravda? A čo vari na tom záleží? Niekedy je rozumnejšie žiť v sladkej nevedomosti, pretože tak získame istotu. Nemusíme čeliť veciam, ktoré nás priamo neohrozujú. Ak ich nevidíme, necítíme a nevnímame, prečo sa nimi máme zaoberať. Človek je predsa stavaný na život na

ZEMI! Ale napriek tomu ho lákajú neprebádané oceány, v ktorom bez ponorky, hromady vzduchu a pretlakovej komory nevydrží. Napriek tomu chce do vesmíru, kde bez skafandra prežije tridsať sekúnd, kým neexploduje alebo ho nezabije žiarenie. Napriek tomu chce prekonávať zbytočné rýchlostné rekordy na zemi v autách s raketovým motorom. Tam, kde tiež potrebuje skafander a naschvál sa vystavuje takým preťaženiam, ktoré by ho zabilo. Dobré, povedzme si otvorene, niekto to robiť musí. Máme tu vedcov, ktorí sa tomu plne venujú. Letia do vesmíru a skúmajú. Chcú poznať a to je správne. A chcú poznať i to, na čo nestačia. Načo je dobré vedieť otázky života a smrti? Smrť sa predsa nedá okabátiť. Alebo už áno? A koho to zaujíma? Chce niekto žiť tisíc rokov? A načo? Ak na to potrebuje osemsto iných tiel, tak prečo? Pre staré lečo!

Mám pocit, že človek sa bojí najviac toho, že nestihne prežiť to, čo chce. Vždy pasie po čomsi výnimočnom. A pritom často prehliada ten fakt, že čosi výnimočné má priamo pred nosom. Rodinu, priateľov, lásku, uspokojenie alebo len tak bezdôvodne dobrú náladu. Ale veď nie som ani nijak našťvaný, iba zmätený. Iba konštatujem fakty a hovorím o tom bláznovstve posledných rokov. Je pravda, že tie rakety sa nikdy nevrátili a je škoda tých talentovaných ľudí, ktorí tam hore zahynuli. Vraj ich doteraz nenašli. Ale veď čo, sektári postupne aj tak upadajú. Veď hlásali, že teraz prebieha ďalšia pandémia – dezinfomácií o vesmírnom živote – . Vraj sa šíri skepsa a to priveľkou rýchlosťou. No čo mám vám na to povedať.

Ale dobre, zahľadme stopy a pripravme sa na novú éru na Zemi. Predpokladám, že nás čakajú nepekne časy. Po každom skvelom období nastáva recesia. A to v roku 2193, kedy už od nevieme, čo so sebou a letá bývajú tak šialené, že mávame rok čo rok lockdown kvôli šesťdesiatstupňovým horúčavám a nič poriadne nefunguje, pretože sa všade platí kryptomenami a tak nám dochádzajú zásoby elektrickej energie na pohon v podstate všetkého, vrátane klimatizácií. Atómová vojna nám nehrozí, veď už sa desaťročia žiadna jadrová bomba nevyrobila, aj keď o tom dosť silno pochybujem, najmä po udalostiach posledných týždňov. Čítal som, že nejakí šialenci chcú nejaké bomby nechať vybuchnúť len preto, aby nastala nukleárna zima, aby sme sa zbavili tých otravných horúčav. Ale zabudli na to, že takto nič nevypestujeme a skapeme od hladu. Keď sa skončilo obdobie klasických termonukleárnych bômb, tak sa začalo pracovať na kobaltovej bombe. To je snáď ešte šialenejší koncept. Len ak by takáto bomba vybuchla, tak samotné miesto výbuchu plus stovky kilometrov od neho budú neobývatelne vyše stopäťdesiat rokov! Neviete si predstaviť ako neutrónmi bombardovaný kobalt sa mení na rádioaktívny izotop, ktorého sa proste nezbavíme na celom kontinente. Už i prekonal ten fakt, že kobalt je predsa len náročné zmeniť na tento izotop, v bombe totiž inštalovali Keratikov neutrónový urýchľovač, ktorý po výbuchu bomby spustí druhú fúziu a ešte zvýši energiu, potrebnú na premenu kobaltu. A verte mi, tie plány som videl a bomba už jestvuje.

Miesto toho, aby sme sa zomkli a hľadali riešenia na všetky páľčivé problémy, hľadáme skôr spôsoby, ako sa zo Zeme navzájom naprosto odpraviť. Vedci totiž zistili z Anomálie, že v nej existuje akýsi mechanizmus, ktorý by umožnil nejako ťažiť antihmotu. I v laboratóriách ju dokázali vyrobiť na jednu desatinu sekundy predtým, než zanihovala. No a na čo bude použitý prvý gram stabilnej antihmoty? No na bombu predsa! Preto tam chcú poslať robotické sondy, aby to celé preskúmali a v prípade, že bude tvorba antihmoty vo vesmíre možná, obávam sa, že sa tie monštruózne kolosy na obežnej dráhe, roky nepoužívané vesmírne stanice, zmenia svoju uhlovú rýchlosť tak, aby ich stála čo možno najmenej energie sa Anomálii priblížiť a potom tam ostanú. Tú bombu ani nebude potreba dopravovať na Zem, načo? Bude sa bombardovať priamo z týchto bombardérov.

Ach jaj, Zem je znovu na prahu možných zlých udalostí. A ako nám to už končiace sa krásne obdobie prialo. Celosvetový priemer IQ bol najvyšší za celú dobu histórie ľudstva a dosahoval hodnotu 129. Napriek šesťnástim miliardám ľudí sme sa dokázal vyhnúť problémami s pitnou vodou i potravinami. Napriek tomu, že ľudí už len ubúda, nemáme vyhrané. Budeme musieť vymyslieť systém na získavanie pitnej vody z morskej vody. Nie, žeby na to nikto neprišiel, ale nikde sa to nerealizovalo, i keď určité projekty na stole boli. Aj astronómovia hlásia možnú blízkosť asteroidu s priemerom okolo pol kilometra, o rok či dva. A napriek obdobiu Tancujúceho neba bude toto možný zánik ľudstva. Môže nás minúť o dvadsaťtisíc kilometrov alebo do nás narazí. Preto už teraz prišli s riešeniami tohto scenáru a musím uznať, že na nič iné, len na silové riešenia neprišli. Už pred rokom k nemu vypustili konvenčnú hypersonickú raketu a nechali ju zraziť sa s ním. Z nebeského divadla nebolo nič, videli to len astronómovia, ktorí iba pokrčili plecami a poznamenali, že tá strela ho ani nepohľadila. Takže možno kvôli tomu sa pripravujeme na ďalší atómový výbuch vo vesmíre. Bol naplánovaný zhodou okolností na zajtra, ale voči tomu kroku ešte stále existuje priveľa špekulácií a nechuti podieľať sa na kontaminácii nášho blízkeho priestoru vo vesmíre a následného prežívania bez všetkého elektronického. Zasiahol by nás totiž elektromagnetický pulz z výbuchu. Pravdou však je to, že po posledných meraniach sa zdá, že budeme zrejme v suchu, pretože nás má minúť o päťdesiat tisíc kilometrov. Takže na poslednú chvíľu sme si ul'avili. Ani v tomto ale ešte vyhrané nemáme a počítače stále prepočítavajú jeho trasu. Ale tak to sú už problémy v dobe, v ktorej žijeme. V každej dobe sa nájdu určité výzvy, ktorým je potreba čeliť. Otvorila oči. Zaznamenala opäť výpadky pamäte. Prebrala sa ale až o pár sekúnd na to, keď zistila, že jej tečú sliny z úst. Tých pár sekúnd bola mimo. Začína sa to zhoršovať, pomyslela si, keď sa konečne naplno prebudila. Cítila však, že to už nebude mať dlhé trvanie. S námahou sa postavila. Falošná gravitácia jej znova pomohla na nohy. Nebola si istá, či by inak dokázala fungovať. Mohla si to dovoliť. Trochu ponáňahovať telo. Áno, mohla si vybrať spánok, až pokým by úspešne nepristala. Nebola si však istá, či všetko funguje ako má. Jej telo však protestovalo. Riskovala. Vystavila svoje telo nemerateľným množstvám neznámej energie. Ona však ostáva pri zdravom rozume. Nestratím svoje návyky len preto, že sa moje telo rúca, nie? Všetkým už i tak mi ničo nepomôže, tak čo. Dobré poznala svoje poslanie, ale napriek tomu riskovala. Mala to však nejako vypočítané. Sama len s

ťažkosťami pochopila, ako sa jej to stalo. Ale to už neriešila. Dokázala sa však výborne sústrediť a na všetko zlé v sekunde zabudnúť.